

กทปส

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนจากเงินกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ

โครงการ

“การเข้าถึงบริการการสื่อสารวิทยุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าในประเทศไทย”

[นายไวยิ่ง ทองป้อ หัวหน้าโครงการ] [นายนวพล ศิริรักษ์สกุล, นางสาวอุดมพร ใฝ่ฝากมานะ
และ นางอำไพ ไชยเดช]

กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ
(สำนักงาน กสทช.)

แบบ กทปส. ME-003

กทปส

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนจากเงินกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ

[มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙] [ปี พ.ศ. ที่เสร็จโครงการ]

กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ
(สำนักงาน กสทช.)

แบบ กทปส. ME-003

รายงานฉบับสมบูรณ์

ทุนส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา
สัญญารับทุนเลขที่ B๔-๑-๐๐๐๑/๕๗

“การเข้าถึงบริการการสื่อสารวิทยุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าในประเทศไทย”

นักวิจัย

๑. นายไวยิ่ง	ทองป้อ	นักวิจัยหัวหน้าโครงการ
๒. นายนवल	ศิริรักษ์สกุล	นักวิจัยร่วม
๓. นางสาวอุดมพร	ไฝ่ฝากมานะ	นักวิจัยร่วม
๔. นางอำไพ	ไชยเดช	นักวิจัยร่วม

ได้รับทุนอุดหนุนจาก
กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ
(สำนักงาน กสทช.)

มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙

บทสรุปผู้บริหาร

“การเข้าถึงบริการการสื่อสารวิทยุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าในประเทศไทย”

มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙

ส่วนที่ ๑ รายละเอียดเกี่ยวกับงานวิจัย

ชื่อ โครงการ(ภาษาไทย) “การเข้าถึงบริการการสื่อสารวิทยุ-โทรทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าในประเทศไทย”

ได้รับทุนอุดหนุนจาก คุ่มครองผู้บริโภาค

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวนเงิน ๑,๘๗๐,๕๐๐ บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย ๑ ปี ตั้งแต่เดือน ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ ถึง ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

หน่วยงาน : มูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ ๔๕๕/๓๔ หมู่ ๖ หมู่บ้านสันทรายปาร์ควิว ต.สันทรายน้อย

อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๑๐ โทรศัพท์ / โทรสาร ๐๕๓ ๓๘๐ ๔๗๘

หัวหน้าโครงการ : นายไวยิ่ง ทองป้อ ประธานมูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์

นักวิจัย : นายนवल ศิริรักษ์สกุล ผู้ประสานงานเครือข่ายกะเหรียงเพื่อวัฒนธรรม
และสิ่งแวดล้อม

นางสาวอุตมพร ใฝ่ฝากมานะ มูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์

นางอำไพ ไชยเดช สมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทย
ภูเขาในประเทศไทย

ส่วนที่ ๒ ความสำคัญและที่มาของโครงการ

กลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ที่จัดว่าเป็นชาวเขา ชาวไทยภูเขาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่สูงของประเทศไทยครอบคลุมพื้นที่ ๒๐ จังหวัด ประกอบด้วยชนเผ่าใหญ่ๆ ได้แก่ กะเหรียง ม้ง ลีซู ลาหู่ อา

[เลขที่สัญญาเงินทุน]

[หน้า]

แบบ กทปส. ME-003

เช่า เมียน และ ลเวียะ นอกจากนั้นยังมีชนเผ่าดาราอั้ง มาบลิ เป็นต้น กลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้มีความเป็นอยู่ที่ห่างไกลจากความเจริญ ทำให้ชนเผ่าเหล่านี้มีโอกาสเข้าถึงสื่อวิทยุ โทรทัศน์ โทรคมนาคมน้อยกว่าประชาชนชาวไทยทั่วไป เนื้อหาในการนำเสนอข่าวของสื่อมักจะบิดเบือนข้อเท็จจริง ข้อมูลคลาดเคลื่อนบ้าง ไม่เป็นข้อเท็จจริง เนื้อหาถูกเหยียดหยามละเมิดสิทธิ ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้รับผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน กลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้ยังขาดโอกาสในการพัฒนาตัวเองให้รู้เท่าทันสื่อวิทยุโทรทัศน์ และโอกาสที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อในเมืองไทยนับว่ายังไม่เกิดขึ้น

ตามรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้จัดตั้งองค์กรอิสระด้านสื่อ ทำให้เกิดสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (กสทช.) เป็นองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่ในการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุ-โทรทัศน์และโทรคมนาคม รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพและระบบการกำกับดูแลกันเองของผู้ประกอบการ ภายใต้มีกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) มีความตระหนักถึงสิทธิผู้บริโภคสื่อวิทยุโทรทัศน์ มักนำเสนอข่าวทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้บริโภค และยังการสื่อสารยุคดิจิทัลเปิดให้ผู้บริโภคสื่อได้เข้าไปซึ่งข้อมูลข่าวสารนั้นได้อย่างง่ายดาย ข่าวสารข้อมูลต่างๆ ที่ถูกเผยแพร่ออกไปมีทั้งข้อเท็จจริงและเป็นข้อมูลไม่รอบด้าน ทำให้เกิดหน่วยงานที่มาทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคสื่อในประเทศไทย สำหรับการวิจัยนี้มุ่งไปยังให้ความรู้เท่าทันสื่อให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ ๕ เผ่า และรับทราบสภาพปัญหาของการรับข่าวสารข้อมูลจากทางวิทยุ โทรทัศน์ และโทรคมนาคม

หลังจากโครงการนี้จบลงมีความคาดหวังว่าจากการตั้งกลุ่มผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์จะเกิดผลให้กลุ่มชาติพันธุ์ตระหนักในเรื่องของสิทธิของผู้บริโภคมีการรวมกันเป็นกลุ่มเครือข่ายที่มากขึ้น อีกด้านหนึ่งที่เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อเสนอดังกล่าวไว้สำหรับวางแผนงานด้านสื่อวิทยุโทรทัศน์ในกลุ่มของชาติพันธุ์ในประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้ประชาชนและผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์รับรู้การเปลี่ยนแปลงในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และนโยบายการกำกับดูแลของ กสทช. ตลอดจนสิทธิของผู้บริโภคได้รับทราบสิทธิในการปกป้องสิทธิของตนเองที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิอีกด้วย เพื่อรวบรวมสภาพปัญหา ความต้องการ และแนวทางแก้ไขในด้านที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์จากประชาชนและผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ โดยการระดมสภาพปัญหาในการรับฟังรับชมสื่อวิทยุโทรทัศน์จากชุมชนต่างๆ ได้เสนอความต้องการของผู้บริโภค เพื่อสร้างแนวทางการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์จากการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ เวทีประชุมฝักอบรมแต่ละครั้งได้มีการจัดตั้งกลุ่มในระดับหมู่บ้านและระดับโรงเรียน โดยมีคณะกรรมการกลุ่มทำหน้าที่เฝ้าระวังติดตามข่าวที่สร้างผลกระทบต่อกลุ่มชาติพันธุ์ประสานความร่วมมือกับองค์กรที่ทำ

หน้าที่เกี่ยวกับสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และโทรคมนาคม เพื่อจัดเก็บรวบรวมและผลิตสื่อสาธารณะ ให้เป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอและมีการเปลี่ยนแปลงสู่พื้นที่สาธารณะ

ผลการศึกษาผู้บริโภครีโคโนสสื่อวิทยุ โทรทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์ แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม

1. การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลจากการจัดเวทีระดับชุมชนและเวทีระดับการศึกษา เพื่อทราบภาพรวมของของสภาพปัญหาในการรับฟังรับชมสื่อวิทยุโทรทัศน์และรับบริการด้านโทรคมนาคม มีปัญหาอะไรบ้าง เป็นที่แน่ชัดว่าปัญหาโครงสร้างการพัฒนาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลการรับข้อมูลข่าวสารจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาต่อไป โครงข่ายบริการระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสามารถเข้าถึง อีกทั้งเนื้อหาข่าวสารข้อมูล

2. จัดเก็บข้อมูลผู้บริโภครีโคโนสสื่อวิทยุโทรทัศน์เป็นรายบุคคลจากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบสภาพพื้นฐานของการรับฟังรับชมวิทยุโทรทัศน์ ได้แบ่งออกเป็น ๔ ตอนประกอบด้วย

(๑) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เครื่องมือในการสื่อสาร แหล่งพลังงานเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า สัญญาณคลื่นวิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ช่องการในการรับข่าวสารข้อมูลกรณีผู้บริโภครีโคโนสไม่มีเครื่องมือด้วยตัวเอง

(๒) เกี่ยวกับเนื้อหาการนำเสนอข้อมูลของวิทยุ โทรทัศน์ที่ผู้บริโภครีโคโนสชื่นชอบมาก ๓ อันดับ ได้แก่ โทรทัศน์ โทรศัพท์ และวิทยุ ตามลำดับ โดยที่สถานีโทรทัศน์ที่มีคนติดตามดูมากที่สุดคือ ช่อง ๗ ขณะที่โทรทัศน์สาธารณะไทยพีบีเอสมีผู้ชมติดตามน้อยที่สุด ระยะเวลาที่คนดูรายการมากที่สุดอยู่ระหว่าง ๑๘.๐๐-๒๑.๐๐ นาฬิกา เป็นช่วงเวลาที่ผู้ชมได้พักผ่อนดูข่าวตุลศคร การรับคลื่นสัญญาณภาพจากโทรทัศน์ส่วนใหญ่ใช้จานดาวเทียม สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงใหม่เป็นสถานีที่จัดรายการภาคภาษาชนเผ่าซึ่งมีผู้ติดตามรับฟังมากที่สุดและดำเนินรายการมาเป็นระยะเวลายาวนานกว่า ๔๖ ปี เป็นต้น

(๓) สภาพปัญหาความต้องการ แนวทางในการแก้ไขปัญหา ผู้ฟังวิทยุส่วนใหญ่ได้ยินและเป็นข่าวด้านลบมากกว่า วิทยุมีการนำเสนอข่าวของกลุ่มชาติพันธุ์น้อยเมื่อเทียบกับรายการทางสถานีแต่ละสถานีดำเนินการออกอากาศ สัญญาณวิทยุขาดๆ หายๆ เป็นปัญหาของผู้บริโภครีโคโนสทางวิทยุ ขณะที่สื่อโทรทัศน์มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับชาติพันธุ์ด้านลบมากกว่าด้านบวกเช่นเดียวกับวิทยุ สัญญาณโทรทัศน์ขาดๆ หายๆ เป็นปัญหาที่พบมากที่สุดในการชมโทรทัศน์

(๔) แนวทางในการกำกับดูแลและการมีส่วนร่วม เพื่อทราบว่าผู้บริโภครีโคโนสมีการตั้งวิทยุและโทรทัศน์เพื่อประโยชน์สังคม สิทธิการเข้าถึงบริการสื่อวิทยุโทรทัศน์อย่างเสมอเท่าเทียม สิทธิอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีต่างๆ สิทธิได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสื่อ สิทธิเสนอเนื้อหาในสื่อวิทยุและโทรทัศน์ สิทธิการร้องเรียนกรณีถูกละเมิดสิทธิ สิทธิการรวมกลุ่มจัดตั้งองค์กรผู้บริโภครีโคโนส รู้จัก กสทช. หรือไม่ คำถามเหล่านี้ผู้บริโภครีโคโนสวิทยุและโทรทัศน์ตอบว่าไม่ตอบเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งหมายถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องทำการเผยแพร่ความรู้ให้กับผู้บริโภครีโคโนสมากขึ้น ผู้บริโภครีโคโนสมีความคาดหวังจาก กสทช.

มากที่สุดคือ ด้านส่งเสริมสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อชนเผ่า เช่น มีตัวแทนชนเผ่าคณะกรรมการต่างๆ เป็นต้น ความต้องการของกลุ่มชาติพันธุ์ที่จะนำเสนอสื่อด้วยตัวเอง โดยต้องการนำเสนอผ่านสื่อทางโทรทัศน์

นอกจากนี้ได้มีการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ได้แก่ สารคดีด้านการจัดการทรัพยากรบนฐานจารีตประเพณี เช่น เดปอถู่ มอเหลเว อี้ตะมาหลัว สารคดีเกี่ยวกับศิลปะการพอลเวือะ และสารคดี มั่ง จำเลยทางสังคม และสื่อรู้เท่าทันสื่อตีพิมพ์เป็นภาษา ๕ ชนเผ่า เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้พื้นฐานองค์ความรู้ของชนเผ่าและรู้เท่าทันสื่อสารด้วยภาษาแม่ของชาติพันธุ์ตัวเอง อีกส่วนหนึ่งทำการเผยแพร่สาธารณะชนด้วย

ข้อเสนอแนะ

มูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การเข้าถึงบริการการสื่อสารวิทยุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าในประเทศไทย” ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) ผลจากการระดมมีข้อเสนอพอสรุปว่าควรสร้างความรู้ที่ถูกต้องให้กับสื่อมวลชนในเรื่องชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อเป็นการลดปัญหาความเข้าใจผิดในเรื่องชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จึงขอแนะนำเป็นแนวทางปฏิบัติด้านสื่อ ดังนี้

๑. การนำเสนอข่าวไม่ควรใช้ถ้อยคำที่เหมารวมเผ่า หรือทั้งกลุ่ม แต่ให้ใช้คำที่ชี้เฉพาะเกี่ยวกับบุคคลเป็นรายๆ ไปเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง
๒. ขอให้เปิดช่องทางในการสื่อสารของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในการนำเสนอและได้รับฟังเรื่องราวที่เป็นภาษาชนเผ่าในสื่อต่างๆ เช่น ช่องทางวิทยุ โทรทัศน์ โดยการมีส่วนร่วมในด้านการผลิตเนื้อหารายการและภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์นั้นๆ
๓. ให้มีการจัดสรรกองทุนเพื่อสนับสนุนให้กับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในการพัฒนาช่องทางการสื่อสารของชนเผ่าอย่างกว้างขวางเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจกับสังคมและสาธารณะอย่างต่อเนื่อง
๔. ขอให้รัฐมีนโยบายต่อองค์กรที่กำกับดูแลด้านเนื้อหาการสื่อสารในสื่อโดยให้ความสำคัญในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองอย่างระมัดระวัง เพราะมีความเปราะบางทางด้านภาษาและอคติจากสังคมภายนอก
๕. ให้รัฐหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนให้เกิด “สภาการสื่อสารของชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่เรื่องการตรวจสอบกำกับดูแลด้านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย
๖. เพื่อเป็นทางเลือกสื่อสารสำหรับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยได้รับใช้สังคมท้องถิ่นอย่างแท้จริงจึงให้รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึง

สื่อของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้ทั่วถึง เช่น อินเทอร์เน็ตชุมชน วิทยูชุมชน ที่วิ
ชุมชน ระบบโครงข่ายการให้บริการทั่วถึงทุกพื้นที่ เป็นต้น

(บทคัดย่อ ภาษาอังกฤษ จำนวน 1 หน้ากระดาษ)

“การเข้าถึงบริการการสื่อสารวิทยุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าในประเทศไทย”

นายไวยิ่ง ทองปือ

มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙

ส่วนที่ ๑ รายละเอียดเกี่ยวกับงานวิจัย

ชื่อ โครงการ(ภาษาไทย) “การเข้าถึงบริการการสื่อสารวิทยุ-โทรทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าในประเทศไทย”

ได้รับทุนอุดหนุนจาก คummings ผู้บริโภค

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวนเงิน ๑,๘๗๐,๕๐๐ บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย ๑ ปี ตั้งแต่เดือน ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ ถึง ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

หน่วยงาน : มูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ ๔๕๕/๓๔ หมู่ ๖ หมู่บ้านสันทรายปาร์ควิว ต.สันทรายน้อย

อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๑๐ โทรศัพท์ / โทรสาร ๐๕๓ ๓๘๐ ๔๗๘

หัวหน้าโครงการ : นายไวยิ่ง ทองปือ ประธานมูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์

นักวิจัย : นายนवल ศิริรักษ์สกุล ผู้ประสานงานเครือข่ายกะเหรียงเพื่อวัฒนธรรม
และสิ่งแวดล้อม

นางสาวอุดมพร ใฝ่ฝากมานะ มูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์

นางอำไพ ไชยเดช สมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทย
ภูเขาในประเทศไทย

[เลขที่สัญญาเงินทุน]

[หน้า]

แบบ กทปส. ME-003

ส่วนที่ ๒ บทคัดย่อ

กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) ภายใต้สำนักงานคณะกรรมการกิจการด้านกระจายเสียง กิจการด้านโทรทัศน์ และกิจการด้านโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้เปิดรับให้องค์กรนิติบุคคลเสนอโครงการเพื่อดำเนินกิจกรรมด้านผู้บริโภครหัสวิทยุโทรทัศน์ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนากลุ่มผู้บริโภครหัสวิทยุโทรทัศน์ มีความรู้และรู้เท่าทันสื่อให้แก่ผู้บริโภครหัสวิทยุ โทรทัศน์ และโทรคมนาคม ไม่ตกเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินกิจการของสื่อ

มูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ ได้แต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่างๆ เพื่อร่วมกันรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ดังนี้ (๑) การทบทวนวรรณกรรม (๒) การจัดเก็บข้อมูลและรวบรวมจากการจัดเวทีระดับชุมชนและเวทีระดับการศึกษา รวม ๒๕ ครั้ง (๓) พัฒนาเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล (๔) ฝึกอบรมผู้นำชุมชนและตัวแทนนักเรียนเพื่อทำการจัดเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล (๕) จัดฝึกอบรมเรื่องผู้บริโภครหัสวิทยุโทรทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์ (๖) จัดเก็บข้อมูลผู้บริโภครหัสวิทยุโทรทัศน์เป็นรายบุคคล (๗) เวทีสมัชชาผู้บริโภครหัสวิทยุโทรทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์ ในการได้มาซึ่งข้อมูลได้มาจากสองส่วนประกอบด้วย จากการระดมสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะจากเวทีประชุมฝึกอบรม ๒๕ เวที และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลซึ่งครอบคลุมพื้นที่กลุ่มเป้าหมายทั้ง ๒๕ กลุ่ม ๆ ละ ๓๐ ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น ๕๗๐ ตัวอย่าง

นอกจากนี้ได้มีการผลิตสื่อวีดิทัศน์และสื่อตีพิมพ์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้พื้นฐานองค์ความรู้ของชนเผ่าและรู้เท่าทันสื่อสารด้วยภาษาแม่ของชาติพันธุ์ตัวเอง อีกส่วนหนึ่งทำการเผยแพร่สาธารณะชนด้วย

ผลการวิจัย :

ในส่วนของเนื้อหาที่ได้จากการระดมในเวทีประชุมฝึกอบรมทั้งระดับชุมชนและระดับสถาบันบันการศึกษ ได้ทำการศึกษาครอบคลุมหัวข้อเรื่องผู้บริโภครหัสวิทยุและโทรทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ ได้แบ่งหัวข้อสภาพปัญหาของการรับฟังรับชมวิทยุโทรทัศน์และรวมทั้งการรับบริการโทรคมนาคม ข้อเสนอแนะและความต้องการของผู้รับฟังรับชมวิทยุโทรทัศน์และโทรคมนาคม เป็นข้อมูลที่ได้จากแต่ละชุมชนแต่ละโรงเรียนซึ่งมีความแตกต่างกันด้วยปัจจัยหลายประการ วิธีการโดยการมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีทั้งการให้ความรู้เรื่องสื่อกับกลุ่มชาติพันธุ์ การระดมความคิดเห็นแบ่งเป็นกลุ่มหรือระดมร่วมกันในเวทีใหญ่ ทั้งนี้ขึ้นกับสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมาก โดยสรุปพบว่าหมู่บ้านหรือชุมชนที่ไม่มีกระแสไฟฟ้านั้นมีข้อจำกัดมากกว่าชุมชนที่มีระบบกระแสไฟฟ้าเข้าไปถึง จากการศึกษาแม้จะพบว่าหมู่บ้านมีกระแสไฟฟ้าเป็นส่วนใหญ่แต่ชุมชนหมู่บ้านเหล่านั้นเพิ่งได้รับบริการได้ไม่กี่ปี ทำให้ทราบว่ากลุ่มชาติพันธุ์ต้องการรายการที่เป็นภาษาชนเผ่าของตนเอง นำเสนอ

เรื่องราวองค์ความรู้ภูมิปัญญาของชาติพันธุ์เพื่อไม่ให้สูญหายเสื่อมเลือน ปัญหาด้านขาดการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ทำให้สื่อที่นำเสนอออกไปไม่ได้รับการพิจารณาถึงความเหมาะสม โครงข่ายสื่อวิทยุโทรทัศน์และโทรคมนาคมไม่ครอบคลุมพื้นที่ ไม่มีสัญญาณคลื่นวิทยุ โทรทัศน์และโทรคมนาคมสำหรับพื้นที่ห่างไกล เนื้อหาการสื่อสารด้านลบมากกว่าด้านบวก การนำเสนอข่าวที่มีอคติต่อกลุ่มชาติพันธุ์

ในการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นรายบุคคล ได้แบ่งออกเป็น ๔ หัวข้อ ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ความเชื่อ อาชีพ สื่อที่ใช้ประจำวัน ช่องทางการรับฟังสื่อต่างๆ สภาพปัญหาของการสื่อสาร ตอนที่ ๒ ข้อมูลด้านพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและการเข้าถึงสื่อวิทยุโทรทัศน์ ตอนที่ ๓ สภาพปัญหาความต้องการและแนวทางการแก้ไข ตอนที่ ๔ แนวทางการกำกับดูแลและการมีส่วนร่วม

พบว่าความสนใจของผู้บริโภค เนื้อหาการสื่อสารขึ้นอยู่กับตามเพศ วัย โดยรวมมักจะติดตามข่าวสารบ้านเมือง ข่าวมักจะเป็นพยากรณ์อากาศ ดูละคร ฟังเพลง เป็นต้น ด้านการมีส่วนร่วมผู้บริโภคสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มชาติพันธุ์ยังมีความรู้ความเข้าใจแนวทางในการกำกับและการมีส่วนร่วม นั้นมีน้อยมาก ส่วนใหญ่จะไม่ทราบกิจการที่เกี่ยวกับวิทยุโทรทัศน์มีบทบาทหน้าที่อะไรบ้าง เกี่ยวข้องกับตัวเองอย่างไรบ้าง

ท้ายสุดผู้บริโภคสื่อวิทยุโทรทัศน์มีความคาดหวังกับบทบาทของ กสทช. ที่มีต่อกลุ่มชาติพันธุ์ให้ได้รับการบริการด้านกิจการสื่อวิทยุโทรทัศน์ที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นแนวทางในการทำงานแผนพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ในอนาคตได้

[ชื่อโครงการ ภาษาอังกฤษ]

[ชื่อนักวิจัยหัวหน้าโครงการ ภาษาอังกฤษ]

[เดือน ที่เสร็จโครงการ ภาษาอังกฤษ] [ปี ค.ศ. ที่เสร็จโครงการ]

(เนื้อหาบทคัดย่อ ภาษาอังกฤษ)

[ชื่อโครงการ]

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร
บทคัดย่อภาษาไทย
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ
สารบัญตาราง
สารบัญภาพ

บทที่ ๑. บทนำ

- ที่มา และความสำคัญของโครงการ
- วัตถุประสงค์ และขอบเขตของโครงการ
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ ๒. ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- ทฤษฎี และแนวความคิด
- ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๓. ระเบียบวิธีวิจัย

- วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและพัฒนา

บทที่ ๔. ผลการวิจัย และการวิจารณ์ผล

- รายงานเวทีสมัชชา
- รายงานฝึกอบรมระดับชุมชนและโรงเรียน
- รายงานผลการสำรวจข้อมูลรายบุคคล

บทที่ ๕. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

- สรุปผลการวิจัย
- ข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ข

ภาคผนวก ค

ภาคผนวก ง

ประวัติผู้วิจัย

สารบัญตาราง

[เลขที่สัญญาฯรับทุน]

[หน้า]

แบบ กทปส. ME-003

(เนื้อหาสารบัญตาราง)

[ชื่อโครงการ]

สารบัญภาพ

(เนื้อหาสารบัญภาพ)

[เลขที่สัญญารับทุน]

[หน้า]

แบบ กทปส. ME-003

บทที่ ๑

[ชื่อบท]

โครงการ

“การเข้าถึงบริการการสื่อสารวิทยุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าในประเทศไทย”

ดำเนินงานโดยมูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์

ความสำคัญของโครงการ

นับตั้งแต่โลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้สังคมโลกได้ย่อตัวจนเล็กลงมาก กล่าวได้ว่าสังคมรับรู้การเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่างๆ ในโลกเกือบทุกมุมโลกเกือบทุกเหตุการณ์ในเวลาใกล้เคียงกันแทบจะพูดได้ว่ารับทราบข่าวสารข้อมูลในเหตุการณ์ต่างๆ เกือบเท่าๆ กัน การเข้าถึงข้อมูลของสังคมมีผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ ผู้รับสื่อถูกยึดเหยียดด้วยข้อมูลมากมาย กระตุ้นกระแสการบริโภคตามความต้องการของผู้ต้องการสื่อสาร ขณะที่ผู้รับสื่อขาดการวิเคราะห์ซึ่งบางครั้งทำให้เกิดการหลงเชื่อไปตามที่มีกำไรโฆษณาชวนเชื่อที่เกินจริง กระทั่งนำไปสู่การสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้นการสื่อสารจึงนำไปสู่คุณภาพที่ดีขึ้นได้แต่ขณะเดียวกันก็นำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรงได้เช่นกัน โลกที่ไร้พรมแดนเช่นนี้ต้องยอมรับว่าระบบการสื่อสารนั้นมีความสำคัญไม่อาจปฏิเสธได้อีกแล้ว หากสังคมใดขาดการรับรู้ข่าวสารจะทำให้กลายเป็นคนล้าหลังไปทันที

ปัจจุบันกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในประเทศไทยแพร่สัญญาณในระบบอนาล็อก และคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งเป็นองค์กรกำกับดูแลด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ รวมทั้งกิจการโทรคมนาคม กำหนดนโยบายเปลี่ยนผ่านระบบการรับส่งสัญญาณจากอนาล็อกไปสู่ดิจิทัล เพื่อคุณภาพของสัญญาณภาพและเสียงที่คมชัดขึ้น และอาจมีผลกระทบต่อการรับชมรับฟังกับประชาชนและผู้บริโภค อาทิ ปัญหาในการใช้เครื่องรับโทรทัศน์เดิม หรือการติดตั้งอุปกรณ์แปลงสัญญาณเนื่องจากเครื่องรับโทรทัศน์ปัจจุบันบางส่วนที่มีในประเทศไทยไม่สามารถแสดงผลตามระบบดิจิทัลได้ ซึ่งเป็นกรณีตัวอย่างปัญหาที่ผู้บริโภคจะต้องรับภาระเพิ่มขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ขณะเดียวกัน ประเทศไทยนั้นมีบริบทของประชาชนและผู้บริโภคที่มีความหลากหลายประกอบด้วยกลุ่มชนชาติพันธุ์ต่างๆ อาทิ ชนเผ่าพื้นเมืองที่อยู่ตามพื้นที่สูงของประเทศไทย ได้แก่ กะเหรี่ยง ม้ง อาข่า ลีซูเมี่ยน ลาหู่ ลีวะ ฯลฯ ชนเผ่าชาติพันธุ์เหล่านี้ที่อยู่กระจัดกระจายตามพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันตกเขตติดต่อกับประเทศพม่า มีจารีตประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ ภาษา ที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละเผ่าพันธุ์อย่างเห็นได้อย่างชัดเจน ประชาชนและผู้บริโภคเหล่านี้มีพื้นที่หรือหมู่บ้านอีกจำนวนมากที่ไม่สามารถเข้าถึงการบริการด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้

เนื่องจากเป็นพื้นที่นอกเหนือการแพร่สัญญาณของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ จึงเป็นเหตุให้ประชาชนส่วนใหญ่ขาดการรับข้อมูลข่าวสารจากสังคมภายนอก ทั้งจากสังคมชุมชนทั่วไป แม้กระทั่งข่าวสารของรัฐเอง

ประชาชนและผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ดังกล่าวจึงต้องแสวงหาเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสาร เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต การศึกษา สุขอนามัย ศิลปวัฒนธรรม รวมถึงเพื่อความบันเทิง และบางส่วนจำเป็นต้องแบกรับภาระซื้ออุปกรณ์ทางเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากภายนอก เช่น ชุดอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม อีกทั้งยังต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรคแวดล้อม แตกต่างจากประชาชนทั่วไปที่อาศัยอยู่ในพื้นราบ เช่น บางพื้นที่ไม่มีระบบไฟฟ้าจึงต้องลงทุนซื้อหาอุปกรณ์ปั่นไฟ แบตเตอรี่ ฯลฯ เพื่อเป็นแหล่งพลังงานกำเนิดไฟฟ้า ดังนั้นที่ผ่านมาประชาชนและผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์จึงเป็นกลุ่มที่ต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่สูงกว่าคนในเมือง

ปัจจุบันการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากช่องสถานีโทรทัศน์หลักๆ ได้แก่ ช่อง ๓, ๕, ๗, ๙, ๑๑ และไทยพีบีเอส จึงเป็นการรับสัญญาณจากจานดาวเทียม ซึ่งรายการโทรทัศน์ที่รับชมผ่านดาวเทียม นั้นมาจากทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ประชาชนและผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ส่วนหนึ่งจึงต้องรับข้อมูลข่าวสารโดยที่มิมีความรู้ ไม่เท่าทัน และนำไปสู่ความเสื่อมลงของสภาพสังคมชุมชน เช่น ความก้าวร้าวของเด็ก ค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ วัฒนธรรมที่ขัดแย้งกับวัฒนธรรมของชุมชน รวมทั้งด้านเนื้อหาที่ปรากฏในบางรายการที่ไม่เหมาะสม เช่น แสดงเนื้อหาที่มีลักษณะละเมิดสิทธิบุคคล กระตุ้นการบริโภคที่เกินจริง ส่อทางแนวการมรณกรรม การใช้ถ้อยคำที่ไม่สุภาพ หยาบคาย การโฆษณาสินค้าโอวดเกินจริง รวมไปถึงการโฆษณายาวนาน

อีกประการหนึ่งที่มีความชัดเจนและสร้างความรู้สึกในทางลบกับประชาชนและผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ คือ การที่ผู้ประกอบการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ แพร่ภาพแพร่เสียงในลักษณะที่เป็นการละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น รายการแสดงตลกล้อเลียนการออกเสียงภาษาไทยไม่ชัด แสดงถึงความเป็นกลุ่มคนที่ไม่มีความรู้ หรือนำเสนอข่าวที่แสดงอคติที่มีต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งสื่อเหล่านี้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในลักษณะที่เป็นการละเมิดสิทธิทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้รับความอับอาย สูญเสียความภาคภูมิใจและความเชื่อมั่น และเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าไปสู่ความล่มสลายของชาติพันธุ์ไม่น้อยในอนาคต

ดังนั้นการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการดำเนินโครงการฯ ในครั้งนี้ นอกจากจะเป็นช่องทางที่จะทำให้ประชาชนและผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ร่วมกับ กสทช.ได้แล้ว ยังจะมีผลในการสร้างความเปลี่ยนแปลงในทางบวกกับการดำเนินวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์อีกครั้งหนึ่ง เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้มีทิศทางอันเป็นที่พึงประสงค์ของประชาชนทุกกลุ่มต่อไป

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อให้ประชาชนและผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์รับรู้ความเปลี่ยนแปลงในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ นโยบายการกำกับดูแลของ กสทช. ตลอดจนสิทธิของผู้บริโภค
- ๑.๒ เพื่อรวบรวมสภาพปัญหา ความต้องการ และแนวทางแก้ไขในด้านที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์จากประชาชนและผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์
- ๑.๓ เพื่อสร้างแนวทางการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์จากการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์
- ๑.๔ เพื่อจัดเก็บรวบรวมและผลิตสื่อสาธารณะ(เทป เอกสาร หนังสือพิมพ์ ซีดี วีซีดี เว็บไซต์)ให้เป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอและมีการเปลี่ยนแปลงสู่พื้นที่สาธารณะ

๒. กลุ่มเป้าหมาย

- ๒.๑ กลุ่มเยาวชนในสถาบันการศึกษาระดับพื้นที่ จำนวน ๑๒ โรงเรียน X ๔๐ คน = ๔๘๐ คน
- ๒.๒ ผู้นำชุมชนระดับหมู่บ้าน จำนวน ๑๓ ชุมชน X ๔๐ คน = ๕๒๐ คน
- ๒.๓ กลุ่มเป้าหมายทั่วไป ได้รับการประชาสัมพันธ์หรือการแจกคู่มือสื่อชนเผ่า ๕ ภาษา

๓. พื้นที่ดำเนินงาน ๑๓ ชุมชน ในพื้นที่ ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และ แม่ฮ่องสอน ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ กะเหรี่ยง ม้ง ลัวะ(ลื้อ) ลาหู่ และลีซู

เยาวชนในสถาบันการศึกษา	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
๑. นักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยส้มป่อย	ดอยแก้ว	จอมทอง	เชียงใหม่
๒. นักเรียนโรงเรียนบ้านขุนแตะ	ดอยแก้ว	จอมทอง	เชียงใหม่
๓. นักเรียนโรงเรียนขุนแม่หยอด	แม่ศึก	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
๔. นักเรียนโรงเรียนบ้านแม่ตะละเหนือ(ม้ง)	ยั้งเมิน	สะเมิง	เชียงใหม่
๕. นักเรียนโรงเรียนบ้านแม่หงานหลวง	ปางหินฝน	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
๖. นักเรียนโรงเรียนบ้านแปะ(ลัวะ)	ปางหินฝน	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
๗. นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองม่วง	แม่นางจาง	แม่ลาน้อย	แม่ฮ่องสอน
๘. นักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยกุ่ม	ป่าโปง	สบเมย	แม่ฮ่องสอน
๙. นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองเขียว (ลาหู่)	เมืองนะ	เชียงดาว	เชียงใหม่
๑๐. นักเรียนโรงเรียนไทรงาม (ลีซู)	แม่नाเติง	ปาย	แม่ฮ่องสอน
๑๑. เยาวชนในเมืองเชียงใหม่	สันทรายน้อย	สันทราย	เชียงใหม่
๑๒. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่	บ้านกลาง	สันป่าตอง	เชียงใหม่

ผู้นำชุมชน ๑๓ หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
๑. บ้านห้วยส้มป่อย	ดอยแก้ว	จอมทอง	เชียงใหม่
๒. บ้านแม่หงานหลวง	ปางหินฝน	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
๓. บ้านแปะ(ลิ้วะ)	ปางหินฝน	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
๔. บ้านไทรงาม (ลีซู)	แม่ณาเต็ง	ปาย	แม่ฮ่องสอน
๕. บ้านขุนแม่หยอด	แม่ศึก	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
๖. บ้านแม่ตะละเหนือ(ม้ง)	แม่แดด	กัลยาณิวัฒนา	เชียงใหม่
๗. บ้านหนองม่วง	แม่นางจาง	แม่ลาน้อย	แม่ฮ่องสอน
๘. บ้านป่าโป่งดำ	ป่าโป่ง	สบเมย	แม่ฮ่องสอน
๙. บ้านหนองเขียว (ลาหู่)	แม่นะ	เชียงดาว	เชียงใหม่
๑๐. บ้านขุนปอน	บ้านทับ	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
๑๑. บ้านขุนวิน	แม่วิน	แม่วาง	เชียงใหม่
๑๒. บ้านห้วยอีค่าง	แม่วิน	แม่วาง	เชียงใหม่
๑๓. บ้านใหม่แม่ลานคำ	สะเมิงใต้	สะเมิง	เชียงใหม่

๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

นายไวยิ่ง ทองปือ หัวหน้าโครงการ

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

มูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ (โดยความร่วมมือกับเครือข่ายกะเหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม)

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่มาจากความร่วมมือของประชาชนและผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์
๒. ประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์มีความเข้าใจต่อความเปลี่ยนแปลงในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ นโยบายการกำกับดูแลของ กสทช.เพิ่มขึ้น
๓. กลุ่มชาติพันธุ์ตระหนักถึงสิทธิในฐานะผู้บริโภค รู้จักวิธีการและช่องทางปกป้องตนเองได้เมื่อพบกรณีที่ถูกละเมิดสิทธิในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์
๔. เกิดเครือข่ายผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความตื่นตัว
 ๑. เครือข่ายแกนนำระดับเผ่า จำนวน ๕ เผ่า (๕ เผ่า x ๑๐๐ คน)จำนวน ๕๐๐ คน
 ๒. เครือข่ายเด็กและเยาวชน จำนวน ๑๒ กลุ่ม (๑๒ กลุ่ม x ๔๐ คน) จำนวน ๔๘๐ คน

๓. เครือข่ายผู้บริโภคระดับหมู่บ้าน จำนวน ๑๓ หมู่บ้าน (๑๓หมู่บ้าน x ๔๐ คน)
จำนวน ๕๔๐ คน

รวมกลุ่มเป้าหมายที่เข้าถึงการดำเนินโครงการนี้โดยตรงจำนวนทั้งหมด ๑,๕๐๐
คน

๔. กลุ่มเป้าหมายทั่วไปหมายถึงกลุ่มที่ไม่ได้ร่วมกิจกรรม แต่รับทราบจากสื่อวิทยุชุมชน
เสียงตามสายในชุมชน และโรงเรียนได้แก่

๔.๑ กลุ่มเยาวชนในสถาบันการศึกษาระดับพื้นที่ จำนวน ๓๐ โรงเรียน

๔.๒ ผู้นำชุมชนและกลุ่มเป้าหมายในระดับหมู่บ้าน จำนวน ๔๕ ชุมชน

บทที่ ๒
ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ผลการศึกษาทบทวนวรรณกรรม

ผู้ทำการศึกษาเห็นว่ากลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยที่มีหลากหลายเผ่าโดยเฉพาะกลุ่มที่ถูกเรียกว่า ชาวเขา ชนกลุ่มน้อย ชนเผ่าพื้นเมืองล้วนเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคนี้มายาวนาน แต่ด้วยความแตกต่างด้านถิ่นอาศัยห่างไกลความเจริญและมีความแตกต่างจากสังคมส่วนใหญ่จึงเป็นกลุ่มคนที่มีโอกาสทางด้านการเข้าถึงสื่อค่อนข้างน้อย ด้วยข้อจำกัดทั้งการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน นโยบายรัฐที่มีต่อบนพื้นสูง ทักษะคติที่เป็นชนกลุ่มน้อยของประเทศ ทำให้พวกเขาอยู่ในสภาพที่ต้องการรับการช่วยเหลือเป็นพิเศษ กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) เล็งเห็นความสำคัญต่อกลุ่มชาติพันธุ์จึงสนับสนุนให้ทำการศึกษาภายใต้หัวข้อ “การเข้าถึงบริการการสื่อสารวิทยุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าในประเทศไทย”

เป็นการศึกษาผู้บริโภคสื่อวิทยุโทรทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าในประเทศไทย โดยมีกรอบทบทวนวรรณกรรมดังต่อไปนี้

๒.๑ นิยามชนเผ่าพื้นเมือง (Indigenous People) หมายความว่า ชุมชน ประชาชน และประชาชาติ ผู้ที่โดยความสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์กึ่งสังคมในช่วงที่มีการสถาปนาอาราเขตของรัฐ ปัจจุบัน พิจารณาตนเองว่ามีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมหลักของสังคม โดยที่พวกเขามีใช้กลุ่มครอบงำในสังคมรัฐชาติและมีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์ พัฒนา และสืบพื้นที่ของบรรพบุรุษและอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ตลอดจนภาษาของตนสู่คนรุ่นอนาคตในฐานะที่เป็นรากฐานการดำรงอยู่ความเป็นพลเมืองที่มีแบบแผนทางวัฒนธรรม สถาบันทางสังคม และระบิตระราชของตนเองในการอยู่ร่วมกับคนกลุ่มอื่นๆ อย่างสันติสุขในสังคมชาติ (เอกสารสภาชนเผ่าพื้นเมือง) ขณะที่บางนิยามคำว่า ชนเผ่าพื้นเมือง หรือ ชาวพื้นเมือง (อังกฤษ: indigenous peoples หรือ aboriginal peoples) ให้ความหมายของคำนี้ว่าเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีกำเนิดในท้องถิ่นนั้น มีวัฒนธรรม ประเพณี ภาษา เป็นของตนเอง มีเอกลักษณ์การแต่งกายที่เป็นของตนเอง อย่างไรก็ตามไม่มีนิยามที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป (<https://th.wikipedia.org/wiki>) นอกจากนี้คำที่ได้กล่าวมาแล้ว กลุ่มคนเหล่านั้นได้ถูกเรียกอีกนิยามหนึ่งว่า กลุ่มชาติพันธุ์ (Ethnic group) ถึงแม้ยังมีข้อถกเถียงทางวิชาการในด้านความหมาย แต่ด้วยความเข้าใจทั่วไปมักหมายถึงกลุ่มสังคมที่มีวัฒนธรรม ความเชื่อตามประเพณี และภาษาร่วมกัน ดังนั้นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มุ่งความเป็นทางประวัติศาสตร์ยังคงรักษาวัฒนธรรมประเพณีและมีความมุ่งมั่นที่จะสืบทอดสู่คนรุ่นอนาคต รวมทั้งมิได้เป็นกลุ่มครอบงำของสังคมจึงเข้าข่ายขอบเขตความหมายของเป็นชนเผ่าพื้นเมือง ขณะที่ชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยได้พยายามอย่างยิ่งที่จะให้รัฐ

ชาติยอมรับว่าเป็นชนเผ่าพื้นเมือง แต่รัฐชาติหรือหน่วยงานราชการกลับเรียกพวกเขาว่า ชาวเขา หรือ ชาวไทยภูเขา แทน หมายถึง บุคคลที่อยู่ใน ๙ เผ่า คือ กะเหรี่ยง แม้ว เย้า มูเซอ ลีซอ อีก้อ ลัวะ ขมุ และถิ่น ส่วนเผ่าอื่นๆ ไม่ถือว่าเป็น ชาวเขา สำหรับชนเผ่าอื่นๆ เช่น ผีตองเหลือง ปะหล่อง ปางตอง คะฉิ่น ไทยใหญ่ มอญ จีนฮ่อ ฯลฯ กลุ่มชนเหล่านี้ถูก เรียกว่า ชนกลุ่มน้อย (Minority Group) หรือกลุ่มชาติพันธุ์ (Ethnic Group) อย่างไรก็ตาม นักวิชาการ ด้านมนุษยวิทยาบางท่าน ก็มีความเห็นว่าผีตองเหลือง ปะหล่อง และปางตอง น่าจะจัดอยู่ในกลุ่มชนที่เรียกว่า “ชาวเขา” เนื่องจากมีความเจริญในระดับเผ่าพันธุ์เท่ากัน (http://chm-thai.onep.go.th/chm/mountain/detail/hilltri_๐๑.html)

๒.๒ ข้อมูลชนเผ่าพื้นเมืองในจังหวัดภาคเหนือ การตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนเผ่าพื้นเมือง ไม่ว่าจะเป็นกะเหรี่ยง ชาวม้ง ลีซู ลาหู่ และลเวีอะส่วนใหญ่ ตั้งถิ่นฐานอยู่ตามภูเขาสูง หรือที่ราบเชิงเขาในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน แพร่ ลำปาง กำแพงเพชร เลย พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และตาก โดยที่กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประชากรมากที่สุดคือกะเหรี่ยงหรือปกากะญอซึ่งมีกลุ่มย่อยมีอาชีพที่โดดเด่นคือทำนาและทำไร่หมุนเวียน กะเหรี่ยงเป็นชนเผ่าที่จัดได้ว่ามีหลายเผ่าพันธุ์ หลายภาษา มีการนับถือศาสนาที่ต่างกัน แต่กะเหรี่ยงดั้งเดิมจะนับถือผี เชื่อเรื่องต้นไม้ป่าใหญ่ ภายหลังหันมานับถือพุทธ คริสต์ เป็นต้น กะเหรี่ยง มีถิ่นฐานตั้งอยู่ที่ประเทศพม่า แต่หลังจากถูกรุกรานจากสงคราม จึงมีกะเหรี่ยงที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ประเทศไทย กะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น ๔ ประเภท แบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย กะเหรี่ยงสะกอ หรือที่เรียกนามตัวเองว่า ปากะญอ หมายถึงคน หรือมนุษย์นั่นเอง กะเหรี่ยงสะกอเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุด มีภาษาเขียนเป็นของตนเอง โดยมีขันนารีเป็นผู้คิดค้นดัดแปลงมาจากตัวหนังสือพม่า ผสมภาษาโรมัน กลุ่มนี้หันมานับถือศาสนาคริสต์เป็นส่วนใหญ่ กะเหรี่ยงโปว์นั้นเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างเคร่งครัดในประเพณี อาศัยอยู่มากที่อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ และแถบตะวันตกของประเทศไทย คือ กะเหรี่ยงบเว อาศัยอยู่มากที่อำเภอขุนยวม แม่ฮ่องสอน ส่วนปะโอ หรือ ตองสู ก็ มี อยู่ บ้าง แต่ พบ น้อย มาก ใน ประเทศไทย (<http://www.sawadee.co.th/thailand/hilltribes/karen.html>) ที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มชาติพันธุ์ลเวีอะซึ่งเป็นชนเผ่าดั้งเดิมสมัยพระนางจามเทวี ตามบันทึกหลักฐานว่าพระนางจามเทวีเสด็จโดยทางเรือนั้นเป็นเรื่องจริง จวบจนเสด็จถึงเมือง “หริภุญไชย” และทรงเป็นปฐมต้นราชวงศ์ “จามเทวีวงศ์” ในเวลานั้น มี “ขุนหลวงวิลังคะ” จอมกษัตริย์แห่งชาวลัวะซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่เดิม ได้ทราบถึงความมั่งคั่งของพระนาง “จามเทวี” และได้ลอบเข้าไปขโมยของพระนาง จึงเกิดหลงรักในตัวพระนางขึ้น ทำให้เกิดเรื่องราวต่างๆ มากมาย อันเป็นที่มาของตำนานและนิทานพื้นบ้านที่ได้เล่าขานสืบต่อกันมาอย่างสนุกสนาน ในหลากหลายรูปแบบ (<http://www.naiboran.com/article/article๑๓.php>) ปัจจุบันชาวลัวะหรือลเวีอะได้กระจายอยู่

ตามดอยต่างๆ ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และตามเชิงเขาตอยสุเทพทว่าชาวลัวะหรือ ลเวีอะกลุ่มนี้กลายเป็นคนเมืองแทบจะไม่เหลือความเป็นลัวะอีกเลยนอกจากวันเลี้ยงผี พิธีเลี้ยงดง ปู่ แสะ ย่าแสะ ณ เชิงตอยสุเทพช่วงเดือนมิถุนายนของทุกปีโดยจะนำควายหนุ่ม ถูนำมาเป็นเครื่องเซ่นสังเวย บรรวสรวง ปู่แสะ ย่าแสะ ตามตำนานนับพันปี ปู่แสะ กินเนื้อควาย เลือดควายสด ๆ (<https://www.youtube.com/watch?v=LPx-gu-๘ZQM>) สำหรับชนเผ่าม้งเป็นชนเผ่า ม้ง หรือ แม้ว เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตภูเขาของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ชาวม้งอพยพลงมาทางใต้ตั้งแต่ศตวรรษที่ ๑๘ เนื่องจากสถานการณ์ที่ไม่สงบทางการเมืองและหาพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเพาะปลูก ปัจจุบันมีชาวม้งอาศัยอยู่ในประเทศไทย เวียดนาม ลาว และพม่า คำว่า “แม้ว” เป็นคำเรียกที่ไม่สุภาพในการเรียกกลุ่มคนม้ง ชาวม้งโดยส่วนใหญ่ไม่ชอบให้เรียกว่าแม้ว โดยถือว่าเป็นการดูถูกเหยียดหยาม (<https://th.wikipedia.org/wiki/%E๐% B๘% A๑% E๐% B๙% ๘๙% E๐% B๘% ๘๗>) ประชากรของม้งในประเทศไทย มีมากเป็นอันดับ ๒ รองจากกะเหรี่ยง ตั้งถิ่นฐานอยู่ตามภูเขาสูง หรือที่ราบเชิงเขาในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน แพร่ ลำปาง กำแพงเพชร เลย พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และตาก (<http://www.sawadee.co.th/thailand/hilltribes/hmong.html>) เป็นชนเผ่าที่มีความขยันมากที่สุดอีกกลุ่มหนึ่งมีอาชีพการเกษตรที่ปรับตัวได้ดีตามสถานการณ์และมักจะถูกมองเป็นจำเลยทางสังคมต้องการให้ข่าวของนายดำรง พิเดช ดำรงเมื่อไม่นานมานี้ว่า “ปัญหาหนักสุดคือภาคเหนือโดยเฉพาะที่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดอีสานที่เลย ที่เป็นระดับล้านๆ ไร่ เกิดจากการทำของชนกลุ่มน้อยทั้งนั้นชาติพันธุ์ทั้งนั้น โดยเฉพาะเผ่าม้งแต่ไม่มีใครพูดถึงความจริง คนคิดว่าราษฎรทางล้งขึ้นไป โคน ไม่ใช่ ๙๐ เปอร์เซ็นต์ เป็นเรื่องของชาติพันธุ์ชาวเผ่าโดยเฉพาะเผ่าม้ง ชาวเขาพอมิบัตรมันก็เลือกตั้งได้ ก็มีหัวคะแนน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มันก็ไปบอก สส. สส. ก็ไปบอกรัฐมนตรี รัฐมนตรีก็มาสั่ง อธิบดีเพราะ รัฐมนตรีมาจาก สส. แต่งตั้ง อธิบดีก็ไม่กล้า ก็ลามาได้ใจไปเรื่อยๆ” (<http://imvoices.com/๒๐๑๖/๐๖/๑๖/๑๑->) ในเวลาต่อมาได้มีองค์กรชนเผ่าพื้นเมืองได้ออกมาตอบโต้การให้สัมภาษณ์ของนายดำรง พิเดช นอกจากนั้นกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าพื้นเมืองลีซูได้ชื่อว่าเป็นเผ่าที่แต่งกายมีสีสันสดใส และหลากหลายที่สุดในบรรดาชาวเขาทั้งหมด ความกล้าในการตัดสินใจ และความเป็นอิสระชนสะท้อนออกมาให้เห็นจากการใช้ชีวิตกันอย่างรุนแรงในการเครื่องแต่งกาย คนอื่นเรียกว่าลีซู แต่เรียกตนเองว่า “ลีซู” (คำว่า “ลี” มาจาก “อีหลี” แปลว่า จาริต ประเพณีหรือวัฒนธรรม “ซู” แปลว่า “คน”) มีความหมายว่ากลุ่มชนที่มีขนบธรรมเนียม จาริตประเพณี และความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเอง หากมองในแง่วัฒนธรรมและบุคลิกภาพแล้ว อาจกล่าวได้ว่าชาวลีซูเป็นกลุ่มชนที่รักอิสระ มีระบบจัดการความสัมพันธ์ทางสังคมที่ยืดหยุ่น เป็นนักจัดการที่มีประสิทธิภาพจะไม่ยอมรับสิ่งใหม่โดยไม่ผ่านการเลือกสรร และจะไม่ปฏิเสธวัฒนธรรมที่แตกต่างโดยไม่แยกแยะด้วยเหตุนี้เองทำให้ชาวลีซูมีศักยภาพในการปรับตัวเข้ากับความเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี

(<http://www.hilltribe.org/thai/lisu/>) ลาหู่ หรือ มูเซอ แบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มใหญ่ ๒ กลุ่ม ได้แก่ มูเซอดำและมูเซอแดง และกลุ่มเล็ก ๒ กลุ่ม ได้แก่ มูเซอฉิมหรือมูเซอกุย และมูเซอเฉล ซึ่งการแบ่งเป็น ๔ กลุ่มย่อยเช่นนี้ เป็นการแบ่งตามความแตกต่างในเรื่องพิธีกรรมทางศาสนา และการแต่งกาย แต่ในทางภาษาศาสตร์แล้ว ภาษามูเซอดำ มูเซอแดง และมูเซอเฉล ใช้พูดติดต่อกันได้ ยกเว้นภาษามูเซอกุยเท่านั้นที่ใช้พูดติดต่อกับมูเซอกลุ่มอื่นไม่ได้

มูเซอดำ เรียกตนเองว่า ละหู่ณะ: อาจกล่าวได้ว่าพวกนี้เป็นมูเซอดั้งเดิมที่อพยพมาจากทางตะวันออกเฉียงเหนือของเมียนมาร์และยูนนาน

มูเซอแดง เรียกตนเองว่า ละหู่ฉิมยา: ที่เรียกว่ามูเซอแดงนั้นมีความหมาย ๒ ประการ คือ หมายถึงแถบสีแดงผืนผ้าของผู้หญิง หรืออาจหมายถึงพรานป่าก็ได้

มูเซอฉิม หรือ มูเซอเหลือง: ซึ่งคนไทยและไทยใหญ่เรียกว่ามูเซอกุย พวกนี้เป็นมูเซอที่มาจากทางใต้แบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ ๔ กลุ่ม คือ มูเซอชินะตอ มูเซอชีอะดอะกะกา ทั้ง ๒ กลุ่มนี้อยู่ทางใต้ของยูนนาน อีก ๒ กลุ่ม คือ มูเซอชีบาหลา และมูเซอชีบาเกี้ยว อาศัยในรัฐเชียงตุง รัฐฉานในเมียนมาร์และในประเทศไทย

มูเซอเฉล เรียกตัวเองว่า นะเหมียว: มาแต่ครั้งที่ยังตั้งหลักแหล่งอยู่ในยูนนาน และเพิ่งมาเรียกตนเองว่ามูเซอเฉลเมื่ออพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย คนไทยเรียกพวกนี้ว่า มูเซอดำ โดยดูจากลักษณะการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าชุดสีดำ มูเซอเฉลในประเทศไทยมี ๓ กลุ่ม ได้แก่ มูเซอพะคอง, มูเซอนะมือ, และมูเซอมะเหลาะ (มะลอ)

ปัจจุบันในประเทศไทย มีชนเผ่าลาหู่อาศัยโดยกระจายอยู่ตามหมู่บ้านต่างๆ ตามแนวชายแดนไทย - พม่ากว่า ๘๐๐ หมู่บ้าน พื้นที่ที่มีชาวลาหู่อาศัยอยู่มากได้แก่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ และลำปาง โดยเฉพาะตามพื้นที่ติดชายแดน ส่วนใหญ่แล้วชนเผ่าลาหู่ มักจะอาศัยปะปนกับชนเผ่าอื่นๆ หรือคนไทย มีเพียงส่วนน้อยที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม หรือเป็นหมู่บ้าน เผ่าลาหู่ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย คือ ลาหู่แดง ซึ่งมีการนับถือผี โดยโตโบหรือผู้นำทางศาสนา ส่วนลาหู่ดำหรือลาหู่เหลือง ก็มีการนับถือผีเช่นกัน นอกจากนี้เผ่าลาหู่ก็ยังมี การนับถือศาสนาคริสต์อีกด้วย (<http://www.sawadee.co.th/thailand/hilltribes/lahu.html>)

หน่วยงานราชการได้ให้คำจำกัดความ “ชาวเขา” หมายถึงบุคคลที่อยู่ใน ๙ เผ่า คือ กะเหรี่ยง แม้ว เย้า มูเซอ ลีซอ อีก้อ ลัวะ ขมุ และถิ่น ส่วนเผ่าอื่นๆ ไม่ถือว่าเป็นชาวเขา สำหรับชนเผ่าอื่นๆ เช่น ผีตองเหลือง ปะหล่อง ปางตอง คะฉิ่น ไทยใหญ่ มอญ จีนฮ่อ ฯลฯ กลุ่มชนเหล่านี้ถูก เรียกว่า ชนกลุ่มน้อย (Minority Group) หรือกลุ่มชาติพันธุ์ (Ethnic Group) อย่างไรก็ตาม นักวิชาการ ด้านมนุษยวิทยาบางท่าน ก็มีความเห็นว่าผีตองเหลือง ปะหล่อง และปางตอง น่าจะจัดอยู่ในกลุ่มชนที่เรียกว่า “ชาวเขา” เนื่องจากมีความเจริญในระดับเผ่าพันธุ์เท่านั้น (http://chm-thai.onep.go.th/chm/mountain/detail/hilltri_๐๑.html)

๒.๓ ทฤษฎีการใช้และความพึงพอใจในการใช้สื่อ (Uses and Gratification)

นักวิชาจากต่างประเทศจำนวนมากที่พัฒนาทฤษฎีนี้ได้แก่ Herzog (๑๙๔๔) Schramm (๑๙๕๔) Blumler and Brown (๑๙๗๒) Katz, Gurevitch and Hass (๑๙๗๓) Blumber (๑๙๗๙) Severin and Tankard (๑๙๙๗) อ้างใน (วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์, ๒๕๕๓) โดยทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ (Uses and Gratification Theory) เน้นความสำคัญของผู้รับสาร โดยผู้รับสารจะตัดสินใจเลือกใช้ประเภทสื่อ เนื้อหาเพื่อสนองความต้องการและเกิดความพึงพอใจ รวมถึงการได้รับประโยชน์ในการบริโภคสื่อ สาเหตุของความต้องการของผู้บริโภคสื่อเป็นผลสืบเนื่องมาจากกระบวนการทางสังคมและจิตวิทยาของผู้ใช้ ดังนั้น การใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ จึงใช้อธิบายถึงการสื่อสารแต่ละครั้งจำเป็นอย่างไรที่ควรเตรียมสารและเตรียมสื่อให้เหมาะสมกับผู้รับสารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

อนึ่งในการบริโภคสื่อให้เกิดความพึงพอใจและได้รับประโยชน์ ผู้บริโภคสื่อมีเหตุผลหลายประการ ดังนี้ (วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์, ๒๕๕๓)

๑. Diversion ต้องการผ่อนคลายอารมณ์
๒. Personal relationship สร้างความสัมพันธ์ส่วนบุคคล แสวงหาข้อมูลในการสนทนา
๓. Personal identity แสวงหาความจริง/การสร้างความมั่นใจ/การสร้างความเข้าใจ
๔. Surveillance ติดตามความเคลื่อนไหวข่าวสาร
๕. Entertainment ความบันเทิง ความสนุก สนุกหรือย่ำทางวัฒนธรรมเติมเต็มเวลา ปล่อยอารมณ์ ปลูกเร้าอารมณ์เพศ
๖. Social interaction สร้างความเป็นเจ้าของ/เชื่อมโยงความผูกพันครอบครัว เพื่อนสังคม
๗. Cognitive needs ความต้องการด้านความรู้ ความเข้าใจ
๘. Affective needs สนองความต้องการทางอารมณ์ ความเพลิดเพลิน ความรู้สึก
๙. Personal integrative needs ความต้องการด้านความเชื่อถือ การรักษา status
๑๐. Social integrative needs ความต้องการทางสังคม ครอบครัวและเพื่อน
๑๑. Tension release needs ความต้องการเพื่อการหลีกหนีกิจวัตร ปัญหา

๒.๔ ข้อปฏิบัติสำหรับคนทำสื่อว่าด้วยประเด็นชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย

จากหนังสือคู่มือปฏิบัติการสำหรับคนสื่อกับชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยได้นิยามไว้ในหัว “รับมือกับวัฒนธรรมเฉพาะ ธรรมเนียมปฏิบัติและความอ่อนไหวของสังคมชนเผ่าพื้นเมือง” มีทั้งหมด ๘ ประการ ประกอบด้วย (๑) พุดจากด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย (๒) เป็นคนอ่อนไหวต่อวัฒนธรรมเฉพาะและการปฏิบัติ (๓) เคารพต่อประเพณีของผู้คนหรือชุมชนที่ทำงานด้วย (๔) เคารพต่อโลกทัศน์และ

มโนภาพของชนเผ่าพื้นเมืองเรื่องที่ดินและการเป็นของ (๕) ให้การยอมรับอย่างเหมาะสมแก่ผู้ให้ข้อมูลของท่านและแหล่งข้อมูลอื่น รวมทั้งแหล่งข้อมูลชั้นสอง (๖) ปกป้องความลับของแหล่งข้อมูลของท่านและระงับข่าวสารที่อ่อนไหว (๗) ยืนยันหรือตรวจสอบข้อมูลของท่านโดยเฉพาะเมื่อใช้แหล่งข้อมูลชั้นสอง และ (๘) ต้องตระหนักว่าชุมชนต่างๆมีพิธีกรรมทางวัฒนธรรม (คู่มือปฏิบัติการสำหรับคนทำสื่อชนเผ่าพื้นเมือง) ข้อเสนอแนะในการทางปฏิบัติบางประการเมื่อเขียนหรือรายงานข่าวเกี่ยวกับชนเผ่าพื้นเมือง

หลีกเลี่ยงการใช้ภาพตัดแทนหรือแสดงทัศนคติและเลือกปฏิบัติต่อชนเผ่าพื้นเมือง มุ่งทำข่าวที่ไม่หวือหวา อ่อนไหว ระมัดระวังการเสนอสถานการณ์ของชนเผ่าพื้นเมืองแบบเพ้อฝัน รักษาสมดุลในรายงานข่าว หลีกเลี่ยงการนำเสนอชนเผ่าพื้นเมืองเป็นเพียงผู้เคราะห์ร้ายหรือเป็นผู้รับเคราะห์ตลอดเวลา หลีกเลี่ยงความเรียบง่ายเกินจริง ใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษเมื่อใช้แหล่งข้อมูลออนไลน์ในการเขียนเรื่อง (คู่มือปฏิบัติการทำสื่อว่าด้วยประเด็นชนเผ่าพื้นเมืองในเอเชีย น.๓๓-๓๗)

๒.๕ องค์การรัฐที่ทำหน้ากำกับดูแลด้านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และโทรคมนาคม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๗ คลื่นความถี่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และโทรคมนาคมเป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ ให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระองค์กรหนึ่งทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ การดำเนินการตามวรรคสองต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะอื่น และการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมรวมทั้งต้องจัดให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการสื่อมวลชนสาธารณะ

กสทช. เป็นองค์กรอิสระที่รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ทำหน้าที่ในการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุ-โทรทัศน์และโทรคมนาคม รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพและระบบการกำกับดูแลกันเองของผู้ประกอบการ

กสทช. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ซึ่งมาจากผู้เชี่ยวชาญจากหลากหลายภาคส่วนโดยเข้ามาช่วย กสทช. ดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ตามตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคมิให้ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ให้ กสทช. มีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมมิให้มีการดำเนินการใดๆในประที่น่าจะเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค ทั้งนี้โดยให้ กสทช. แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นสองคณะประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช. ในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และในการ

คุ้มครองผู้บริโภคด้านกิจการโทรคมนาคมโดยให้อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนและปฏิบัติหน้าที่อื่น ทั้งนี้ ตามที่ กสทช. กำหนด

กสทช. มีงานร่วมด้านจัดสรรคลื่นความถี่ ส่วนในการออกใบอนุญาตและกำกับดูแลนั้นได้แบ่งการทำงานออกเป็น ๒ ส่วน คือ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม (กทค.) มีหน้าที่กำกับดูแลกิจการด้านโทรคมนาคม และคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (สสท.) มีหน้าที่กำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ยุคเทคโนโลยีมีความทันสมัย ทำให้เราสามารถเลือกที่จะรับสัญญาณโทรทัศน์ได้ด้วยสื่อกลางที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการใช้เสาหนวดกุ้ง กังปลาที่สถานีโทรทัศน์ส่งคลื่นมาทางเสาอากาศพื้นดิน หรือลากสายเคเบิลเพื่อรับเคเบิลทีวี ที่มีหลายช่องให้ชมหรือซื้อจานและกล่องเพื่อรับภาพและเสียงที่ส่งมาทางดาวเทียม ซึ่งและกล่องก็สามารถรับชมช่องรายการที่หลากหลายหรือทำสุดท้ายบ้างรับชมโทรทัศน์ผ่านสายอินเทอร์เน็ตที่ยังไม่แพร่หลายมากนักในประเทศไทย

เราทุกคนเป็นผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ เมื่อฟังหรือชมรายการต่างจากวิทยุ-โทรทัศน์หรือสมัครเป็นสมาชิกของสถานีวิทยุ-โทรทัศน์ที่มีการบอกรับสมาชิกหรือรับบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องนอกจากนี้ยังมีผู้ที่เกี่ยวข้องที่แม้ว่าจะไม่ได้เป็นผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์โดยตรง แต่ก็ถือว่าเป็นผู้ที่ไม่ได้ฟังหรือชมสื่อวิทยุ-โทรทัศน์เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสื่อวิทยุ-โทรทัศน์เช่นการไปออกรายการ เป็นต้น พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๑ มีหลักการสำคัญเรื่องคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค ๕ ประการ คือ (๑) สิทธิที่จะได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่ถูกต้อง (๒) สิทธิที่จะเลือกซื้อสินค้าและบริการ (๓) สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าและบริการ (๔) สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา และ (๕) สิทธิที่จะได้รับการชดเชยความเสียหาย กรณีที่ถูกละเมิดสิทธิข้อ ๑-๔ ข้างต้น

เราทุกคนควรได้รับชมโทรทัศน์ ฟังวิทยุได้โดยมีข้อจำกัดที่น้อยที่สุด ไม่ว่าจะเป็นอยู่พื้นที่ใดของประเทศไทย ประกอบอาชีพอะไร มีรายได้เท่าไร มีเชื้อชาติ นับถือศาสนาหรือมีความสนใจในเรื่องใดก็ควรรับชมโทรทัศน์ฟังวิทยุที่มีความหลากหลายตรงกับความต้องการไม่โน้มเอียงหรือชักจูงโดยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพราะเราเชื่อว่าการได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ อย่างเข้าและรู้เท่าทันจะช่วยให้เรามีความและมีทักษะในการดำเนินชีวิตที่ดีได้หรือหากต้องการก็ควรจะสามารถเข้าถึงสื่อที่สร้างความบันเทิงที่เหมาะสมได้ แม้แต่คนพิการ คนสูงอายุ และคนด้อยโอกาสในสังคมไทยถูกละเลยกีดกันออกไปจากการเข้าถึงการรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารมาเป็นเวลานานซึ่งทำให้เกิดช่องว่างและความไม่เท่าเทียมกับประชาชนทั่วไป ดังนั้น จึงมีการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส เช่น การจัดทำคำบรรยายแทนเสียงหรือการมีจอล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก การมีเสียงบรรยายภาพสำหรับคนตาบอด เป็นต้น

เรามักจะได้ยินได้เห็นข้อความโฆษณาผลิตภัณฑ์ต่างๆ ตามวิทยุ-โทรทัศน์ที่มีการโอ้อวดสรรพคุณเกินจริง เช่น รักษาได้ทุกโรค สารสกัดจากสมุนไพร เห็นผลภายใน ๗ วัน หน้าตึง ออกฟู รูพิต หลายคนเลือกซื้อมาเสียทั้งเงินทั้งสุขภาพ ทั้งที่ว่าบางผลิตภัณฑ์ไม่มีใบอนุญาตจากทาง ออย.หรืออาจขออนุญาตผลิตภัณฑ์แต่มีการโฆษณาไม่ตรงกับที่ได้ขออนุญาต ทำให้ผู้บริโภคที่ไม่รู้เกิดความเข้าใจผิด การรู้เท่าทันสื่อเป็นทักษะที่ต้องสร้างขึ้นและฝึกฝนอย่างต่อเนื่องเพราะสื่อมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา นับวันจะยิ่งซับซ้อนมากขึ้นจึงฝึกตั้งแต่เด็กอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในชีวิตประจำวันในครอบครัว ในโรงเรียนในชุมชน ในสังคม จึงต้องอาศัยเครือข่ายและพลังทางสังคมช่วยกันกระบวนการเรียนรู้เท่าทันสื่อให้เกิดขึ้น ทั้งสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ (๑๐๐ เรื่องน่ารู้ ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ กสทช.)

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ ได้บัญญัติให้จัดตั้งกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะขึ้นในสำนักงาน กสทช. โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ๕ ด้าน ได้แก่

- (๑) ดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทั่วถึง
- (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา
- (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร
- (๔) สนับสนุน ส่งเสริม และคุ้มครองผู้บริโภค และ
- (๕) จัดสรรเงินให้แก่กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนขึ้นจำนวน ๑๑ ท่าน ประกอบด้วย ประธาน กสทช. เป็นประธานกรรมการกองทุน กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๔ ท่าน ได้แก่ ปลัดนายกรัฐมนตรี เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมบัญชีกลาง และผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุน จำนวน ๕ ท่าน โดยมีเลขาธิการ กสทช. เป็นกรรมการและเลขานุการกองทุน และต่อมาเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๐/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม โดยมีสาระสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์และองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ดังนี้

- ๑) ให้เพิ่มเติมวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็น ๖ ข้อ โดยให้เพิ่ม “(๖) ส่งเสริม สนับสนุน ด้านงบประมาณให้กระทรวงการคลัง สามารถยืมเงินกองทุน เพื่อนำไปใช้ในกิจการของรัฐอันเป็นประโยชน์สาธารณะ”

๒) ให้ยกเลิกตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนชุดใหม่ จำนวน ๙ ท่าน ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ ประธาน กสทช. เป็นประธานกรรมการบริหารกองทุน กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๖ ท่าน ได้แก่ ปลัดนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงบประมาณเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และให้คณะกรรมการบริหารกองทุน โดยตำแหน่งเป็นผู้คัดเลือกคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๒ ท่าน และให้เลขาธิการ กสทช. เป็น กรรมการและเลขานุการ

โดยคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ทำหน้าที่ในการบริหารกองทุนและเสนอความเห็น เกี่ยวกับการจัดสรรเงินกองทุน เพื่อใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ต่อ กสทช. พิจารณาให้ความ เห็นชอบ นอกจากนี้มีหน้าที่ในการเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดสรรเงินกองทุนให้ประชาชน ทราบผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน กสทช. ตลอดจนการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการเก็บ รักษา การใช้จ่าย การจัดทำบัญชี และระบบบัญชีของกองทุนและในการดำเนินการต่างๆ ของ คณะกรรมการบริหารกองทุน ซึ่งมีสำนักงานกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการ โทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) เป็นหน่วยงานหนึ่งภายใน สำนักงาน กสทช. เป็นผู้รับผิดชอบงานธุรการ (<https://btfp.nbtc.go.th/about>)

๒.๖ ภาคสรุป

จะเห็นได้ว่ากลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยมีการจัดให้อยู่ในสถานะภาพ เช่น ชาวเขา ชาวไทย ภูเขา ชนกลุ่มน้อย แต่ด้วยนิยามดังกล่าวทำให้เกิดมายาคติทางชาติพันธุ์มีการเลือกปฏิบัติ ขณะที่กลุ่ม ชาติพันธุ์เหล่านี้เป็นชนเผ่าดั้งเดิมอาศัยอยู่ในภูมิภาคนี้มาก่อน พวกเขาจึงนิยามตัวตนว่าเป็นชนเผ่า พื้นเมือง (indigenous peoples)

ชนเผ่าพื้นเมือง (indigenous peoples) หรือกลุ่มชาติพันธุ์ (Ethnic Group) เรียกร้องให้มีการเรียกชื่อเผ่าที่ถูกต้องตามภาษาของชนเผ่า เช่น แม้ว เรียกเป็น ม้ง ลีซอ เรียกเป็น ลีซู มูเซอ เรียก เป็น ลาหู่ หรือ ผีตองเหลือ เรียกเป็น มาบริ เป็นต้น

ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ (Uses and Gratification Theory) เน้น ความสำคัญของผู้รับสาร โดยผู้รับสารจะตัดสินใจเลือกใช้ประเภทสื่อ เนื้อหาเพื่อสนองความต้องการ และเกิดความพึงพอใจ รวมถึงการได้รับประโยชน์ในการบริโภคสื่อ สาเหตุของความต้องการของ ผู้บริโภคสื่อเป็นผลสืบเนื่องมาจากกระบวนการทางสังคมและจิตวิทยาของผู้ใช้ ดังนั้น การใช้สื่อเพื่อ ประโยชน์และความพึงพอใจ จึงใช้อธิบายถึงการสื่อสารแต่ละครั้งจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรเตรียมสาร และเตรียมสื่อให้เหมาะสมกับผู้รับสารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สำหรับคนทำสื่อกับชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยนั้นควรคำนึงถึงหลัก ๘ ประการ ประกอบด้วย (๑) พูดจากด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย (๒) เป็นคนอ่อนไหวต่อวัฒนธรรมเฉพาะและการปฏิบัติ (๓) เคารพต่อประเพณีของผู้คนหรือชุมชนที่ทำงานด้วย (๔) เคารพต่อโลกทัศน์และมโนภาพของชนเผ่าพื้นเมืองเรื่องที่ดินและการเป็นของ (๕) ให้การยอมรับอย่างเหมาะสมแก่ผู้ให้ข้อมูลของท่าน และแหล่งข้อสนเทศ รวมทั้งแหล่งข้อมูลชั้นสอง (๖) ปกป้องความลับของแหล่งข้อมูลของท่านและระงับข่าวสารที่อ่อนไหว (๗) ยืนยันหรือตรวจสอบข้อสนเทศของท่านโดยเฉพาะเมื่อใช้แหล่งข้อมูลชั้นสอง และ (๘) ต้องตระหนักว่าชุมชนต่างๆ มีพิธีกรรมทางวัฒนธรรม

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ทำหน้าที่ในการจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุ-โทรทัศน์และโทรคมนาคม โดยมีการแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการด้านต่างๆ เช่น คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ซึ่งมาจากผู้เชี่ยวชาญจากหลากหลายภาคส่วนโดยเข้ามาช่วย กสทช. ดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์

กสทช. ได้บัญญัติให้จัดตั้งกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) ขึ้นในสำนักงาน กสทช. โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ๕ ด้าน ได้แก่ (๑) ดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทั่วถึง (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร (๔) สนับสนุน ส่งเสริม และคุ้มครองผู้บริโภค และ (๕) จัดสรรเงินให้แก่กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

บทที่ ๓. ระเบียบวิธีวิจัย

- วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและพัฒนา

วิธีการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้วิธีการแบบผสม (Mixed Methods) โดยแบ่งออกเป็นขั้นตอนดังนี้

- ๑) การทบทวนวรรณกรรม จากการสัมภาษณ์ เอกสารสิ่งตีพิมพ์ ผลงานวิจัย สืบค้นในเว็บไซด์
- ๒) จากการระดมจากเวทีฝึกอบรมในระดับชุมชน ๑๓ ครั้ง และระดับสถาบันการศึกษา รวม ๑๒ ครั้ง ๆ ละ ๔๐ คน

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยและพัฒนา

๑. ประสพการณ์จากการทำงานกับกลุ่มชาติพันธุ์พบว่ามีความรู้ปัญหาด้านการสื่อสารสาธารณะมีเป็นมายาคติในการนำเสนอผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ ทำให้ผู้บริโภคสื่อได้รับข้อมูลที่ไม่ถูกต้องทำให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๒. เสนอโครงการภายใต้การศึกษาหัวข้อ การเข้าถึงการบริการการสื่อสารวิทยุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าในประเทศไทย เสนอต่อกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.)

๓. ทำการออกแบบสอบถามเกี่ยวกับความเห็นของผู้บริโภคสื่อวิทยุและโทรทัศน์ โดยเรียนเชิญนักวิชาการ นักพัฒนาเอกชน

๔. ออกแบบสอบถามข้อมูลสำรวจ ได้เรียนเชิญนักวิชาการด้านสื่อ นักพัฒนาองค์กรเอกชนที่ทำงานกับกลุ่มชาติพันธุ์ออกแบบสอบถามซึ่งมีรายละเอียดแบ่งออกเป็น ๔ ตอน ประกอบด้วย

- a. ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลที่ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา ชาติพันธุ์ อาชีพครอบครัว เครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร กระแสไฟฟ้า สัญญาณอินเทอร์เน็ต สัญญาณโทรศัพท์มือถือ สัญญาณโทรทัศน์
- b. ตอนที่ ๒ ข้อมูลด้านพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและการเข้าถึงสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ได้แก่ สื่อที่ใช้ในการสื่อสารมากที่สุด เนื้อหาที่ติดตาม ช่วงเวลาที่เปิดรับสื่อ สถานที่ที่ชอบเปิดฟัง เนื้อหาที่เปิดฟังในสถานีวิจัย สถานีโทรทัศน์ที่เปิดดูรายการ เนื้อหาที่ดูในโทรทัศน์ สัญญาณที่รับผ่านช่องทางอุปกรณ์ที่ทำให้ได้สัญญาณภาพ
- c. ตอนที่ ๓ ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางการแก้ไข (๑)ปัญหาของสื่อวิทยุ ได้แก่ ชาวที่จากสถานีวิทยุที่นำเสนอเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ เนื้อหาการนำเสนอข่าวผ่านทางวิทยุ ปริมาณที่รายการวิทยุนำเสนอข่าวของกลุ่มชาติพันธุ์ ปัญหาของสัญญาณการฟังวิทยุ (๒) ปัญหาสื่อโทรทัศน์ ได้แก่ ชาวที่จากโทรทัศน์ที่นำเสนอเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์

เนื้อหาการนำเสนอข่าวผ่านทางโทรทัศน์ ปริมาณที่รายการโทรทัศน์นำเสนอข่าวของกลุ่มชาติพันธุ์ ปัญหาของสัญญาณการรับชมโทรทัศน์

- d. ตอนที่ ๔ แนวทางในการกำกับดูแลและการมีส่วนร่วม ได้แก่ (๑) เพื่อทราบเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของประชาชน/สิทธิผู้บริโภคด้านสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ได้แก่ สิทธิในคลื่นความถี่วิทยุและโทรทัศน์เป็นทรัพยากรของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ สิทธิการจัดตั้งสถานีวิทยุและโทรทัศน์เพื่อประโยชน์ของสังคม สิทธิการเข้าถึงสื่อวิทยุและโทรทัศน์อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกับบุคคลอื่น สิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีต่างๆ สิทธิได้รับการสนับสนุนกองทุนสื่อต่างๆเพื่อมาพัฒนาสื่อวิทยุและโทรทัศน์ สิทธิเสนอเนื้อหาในสื่อวิทยุและโทรทัศน์ สิทธิในการรวมกันเป็นกลุ่มเพื่อจัดตั้งองค์กรผู้บริโภคด้านสื่อ (๒) ภาวะผู้บริโภคคุ้มครองกรรมการกิจการด้านกระจายเสียง กิจการด้านโทรทัศน์ และกิจการด้านโทรคมนาคม (กสทช) (๓) ความคาดหวังต่อบทบาทหน้าที่ของ กสทช. ต่อชนเผ่า (๔) ช่องทางการร้องเรียน (๕) ความต้องการผลิตสื่อ สื่อที่ผลิตต้องการนำเสนอผ่านช่องทางใด

เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมด้านการเก็บข้อมูลเป็นผู้ดำเนินการสอบถามกลุ่มเป้าหมายโดยกำหนดที่ ๓๐ ชุดต่อ ๑ กลุ่มเป้าหมายซึ่งมีทั้งหมด ๒๕ กลุ่ม รวมทั้งสิ้น ๗๕๐ ชุด

๕. ออกแบบการฝึกอบรมด้านเครือข่ายผู้บริโภคสื่อวิทยุโทรทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยทีมวิทยากรจัดกระบวนการเพื่อทำการฝึกอบรมแกนนำระดับชุมชนและแกนนำเรียนนักศึกษาทั้ง ๒๕ กลุ่มเป้าหมาย เนื้อหาที่นำเสนอ ได้แก่ พิธีกรรมกล่าวขี้แจงวัตถุประสงค์ความเป็นมาของโครงการฯ พิธีเปิด เนื้อหาการฝึกอบรม ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับประวัติและบทบาทหน้าที่ของ กสทช. นำเสนอทัศนคติภายนอกที่มีต่อชนเผ่าในประเทศไทยและรู้เท่าทันสื่อ การระดมสภาพการรับสื่อวิทยุโทรทัศน์และโทรคมนาคม กิจกรรมเกมส์ระหว่างดำเนินการฝึกอบรม และการสร้างเครือข่ายด้านผู้บริโภคสื่อกลุ่มชาติพันธุ์ ปิดการฝึกอบรม วิธีการนำเสนอกระบวนการมีทั้งเปิดสื่อวีดิทัศน์ที่เกี่ยวข้องภาคบรรยาย และกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เข้าอบรม เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นความเหมาะสมของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

๖. จัดเวทีประชุมระดับโรงเรียนและเวทีระดับชุมชน ให้ความรู้เบื้องต้นเรื่องการเข้าถึงสื่อของกลุ่มชาติพันธุ์และความรู้เรื่องการเท่าทันสื่อให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้นำทางการ ผู้นำหมู่บ้านทางธรรมชาติ เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมประชุมในแต่ละครั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๔๐ คน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีความตระหนักในหน้าที่ที่จะรักษาสิทธิและปกป้องสิทธิของตนเองจากการบริโภคสื่อวิทยุและโทรทัศน์ พร้อมกันนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเวที เช่น ระดมสภาพปัญหาในการรับฟังรับชมวิทยุโทรทัศน์ แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ได้ดำเนินการตามหัวข้อ (๓) ที่ได้จากการออกแล้วนั้น

๗. ฝึกอบรมแกนนำในการเก็บข้อมูล กิจกรรมนี้นอกจากให้ความรู้ด้านการเข้าถึงสื่อและเท่าทันสื่อแล้ว ยังได้เรียนรู้เข้าใจหลักพื้นฐานในการเก็บข้อมูลโดยที่เครื่องมือได้ทำการออกแบบไว้แล้วผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นจากวิทยากรที่ให้ความรู้ด้านการจัดวางแผนการเก็บข้อมูลด้านผู้บริโภคสื่อวิทยุโทรทัศน์ เป็นการเรียนรู้เพิ่มทักษะด้านการเก็บข้อมูล โดยผ่านการทดลองกระบวนการจัดเก็บข้อมูล กรอกแบบสอบถามด้วยตัวเองก่อนที่ผู้ฝึกอบรมจะกลับไปในชุมชนของตนเองเสียก่อน

๘. ทำการจัดการเก็บข้อมูล ผู้ผ่านการฝึกอบรมการจัดเก็บข้อมูล ได้กลับไปสุ่มตัวอย่างสำรวจกลุ่มเป้าหมายตามจำนวนที่กำหนดไว้อย่างน้อยชุมชนละ ๓๐ คน ขั้นตอนนี้ผู้เก็บสามารถมองเห็นสภาพชุมชนได้ที่เกิดจากการสัมภาษณ์แบบสอบถามตามข้อหัวข้อ ๒ เพื่อให้ผู้นำที่ทำหน้าที่สำรวจข้อมูลได้เห็นสภาพปัญหา ความต้องการของผู้บริโภคสื่อวิทยุโทรทัศน์ของคนในชุมชนของตนเอง ทราบความต้องการและข้อเสนอจากกลุ่มเป้าหมายที่ให้สัมภาษณ์ได้ชัดเจนมากขึ้นอีกด้วย

๙. นำข้อมูลมาแจกแจงเพื่อทำการวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมทั้งหมด ๒๕ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๗๕๐ ชุด นำมาเข้าตารางเพื่อแสดงเป็นกราฟให้ดูง่ายขึ้น แล้ววิเคราะห์ตามข้อมูลที่ปรากฏออกมา การนำมาแปลงค่าที่สามารถสื่อสารได้ง่ายขึ้น

๑๐. สรุปและจัดทำรายงาน เมื่อข้อมูลได้ผ่านการวิเคราะห์แล้วนำมาสรุปเป็นสภาพการรับรู้ข่าวสารข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์ ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาด้านสื่อต่อไป

บทที่ ๔ ผลการวิจัย และการวิจารณ์ผล

๔.๑ รายงานเวทีสมัชชาผู้บริโภครื้อข่ายชาติพันธ์

การประชุมสรุปทเรียน (สมัชชาผู้บริโภครื้อข่ายชาติพันธ์)

วันที่ ๙-๑๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๙

ณ.โรงแรมอูษาแพมีลี เชียงใหม่

จำนวนผู้เข้าร่วมฝึกอบรม

เริ่มด้วยการลงทะเบียน

จำนวนผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น

นักเรียนทั้งหมดที่เข้ามาประชุม เขียนชื่อ-สกุล ในกระดาษลงทะเบียนที่ทางทีมงานเตรียมไว้ให้ หลังจากนั้น ได้เริ่มประชุมตามกำหนดการดังต่อไปนี้

แนะนำตัววิทยากรฝึกอบรม

วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ทัศนศึกษาดูงานตามโครงการนำพานักเรียนเข้าเรียนรู้ในสวนสัตว์เชียงใหม่ จำนวนเข้าร่วมทั้งหมด๖๕ คน ผู้เข้าร่วมได้พร้อมกันเข้าชมสวนสัตว์เชียงใหม่ เวลา ๑๓.๐๐ น. ผลจากการทัศนศึกษาครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมได้มีความสุขและได้ความรู้จากสวนสัตว์ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับสัตว์นานาชนิดและประวัติความเป็นมาของสัตว์ประเภทหรือตระกูลต่างๆตลอดทั้งการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติสำหรับเยาวชนได้เปิดโลกกว้างขึ้นกว่าห้องเรียนปกติทั้งนี้ผู้เข้าร่วมได้ความรู้และความสนุกจากการเข้าชมสวนสัตว์ ในวันนี้ และการเข้าชมสวนสัตว์ครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากผู้อำนวยการสวนสัตว์เชียงใหม่ที่ได้ให้โอกาสเครือข่ายผู้บริโภครื้อข่ายชาติพันธ์ได้เข้ามาชมและเรียนรู้ครั้งนี้ฟรีตลอดทั้งวัน และขอบคุณไว้โอกาสนี้ด้วย

วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เริ่มต้นด้วยการลงทะเบียนสำหรับผู้เข้าร่วมงานการประชุมสรุปทเรียน

(สมัชชาผู้บริโภครื้อข่ายชาติพันธ์) และรับเอกสารประกอบการประชุมสมัชชาวันนี้

กล่าวรายงานการดำเนินโครงการฯ และการวัตถุประสงค์การประชุมครั้งนี้ โดยคุณบุญจันทร์ จันทร์หม้อ

เรียนพ่อดีใจนิ โอโตเซา ปราชญ์ชาวบ้าน องค์กรพัฒนาเอกชน แกนนำจากชุมชน คุณครูและนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ ผู้เข้าร่วมประชุมและแขกผู้เข้าร่วมประชุมทุกๆ ท่าน กระผมนายบุญจันทร์ จันทร์หม้อ ในนามของมูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธ์ ขอรายงานการดำเนินกิจกรรมตามโครงการเข้าถึงสื่อ

วิทยุ โทรทัศน์ และโทรคมนาคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนวิจัยพัฒนา กิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์ และกิจกรรมโทรคมนาคมเพื่อสาธารณประโยชน์ หรือ กทปส. ภายใต้สำนักงาน หรือ กสทช. พวกเราเริ่มดำเนินกิจกรรมตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การจัดฝึกอบรมระดับสถาบันการศึกษาหรือโรงเรียนต่างๆ จำนวน ๑๒ สถานศึกษา จัดประชุมระดับชุมชนจำนวน ๑๓ ชุมชน รวมทั้งสิ้น ๒๕ ครั้ง มีผู้ผ่านเข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น ๖๒๕ คน การจัดเวทีสรุปบทเรียนหรือสมัชชาผู้บริโภครีโอข่ายชาติพันธุ์ ในครั้งนี้เพื่อ

๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมงานสมัชชาได้รับรู้การเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ นโยบายการกำกับดูแลของ กสทช. ตลอดจนสิทธิของผู้บริโภค

๒. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมงานในงานสมัชชาครั้งนี้ได้มีข้อเสนอต่อการปฏิรูปด้านสื่อชนเผ่า

๓. ให้เกิดเป็นเครือข่ายผู้บริโภคสื่อชนเผ่าในระดับ ๕ ชนเผ่า นอกจากนี้ได้มีการผลิตสื่อต่างๆ ประกอบด้วยสื่อวีดิทัศน์เป็นภาษาชนเผ่าต่างๆ ๕ ชนเผ่า ได้แก่ สารคดีเรื่อง “เดปอญู” ของชนเผ่ากะเหรี่ยงปกากะญอ สารคดีเรื่อง “มอเหล่ว” ของชนเผ่าลาหู่ สารคดีเรื่อง “อีตะมาหลัว” ของชนเผ่าลีซู สารคดีเรื่อง “ฟอนละเวือะ” ของชนเผ่าละเวือะ และสารคดีเรื่อง “ม้ง จำเลยทางสังคม” ของชนเผ่าม้ง สารคดีทั้งหมดนี้เป็นภาษาชนเผ่า อักษรภาษาไทย บรรยายใต้ภาพ นอกจากนี้ยังมีสิ่งตีพิมพ์ คู่มือที่รู้เท่าทันสื่อ ซึ่งเป็นภาษาชนเผ่าต่างๆ ๕ ชนเผ่า ได้แก่คู่มือรู้เท่าทันสื่อภาษากะเหรี่ยง ภาษาลาหู่ ภาษาลีซู ภาษาละเวือะ และภาษาม้ง สื่อสารคดีและคู่มือรู้เท่าทันสื่อได้ทำการแจกจ่ายให้กับกลุ่มเป้าหมายไปแล้ว นอกจากนี้ยังมีการฝึกอบรมผู้นำการเก็บข้อมูลเพื่อให้ผู้นำชุมชน และผู้นำเด็กเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาด้านการเข้าถึงสื่อด้วยตนเอง ผู้เก็บข้อมูลทราบสภาพปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะอันจะนำไปสู่การเป็นนักวิจัยในอนาคต นอกจากนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ แล้วยังมีคุณครูจากโรงเรียนต่างๆ มาเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียนอีกด้วย เวทีสรุปบทเรียนหรือสมัชชาผู้บริโภครีโอข่ายชาติพันธุ์ในครั้งนี้ได้มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น ๘๐ คน เวทีสรุปบทเรียนการมารับฟังระดมความคิดจากเวทีต่างๆ เพื่อให้การประชุมได้พิจารณาข้อมูลที่ถ่วงและนำไปเสนอในการพัฒนาด้านสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ และโทรคมนาคมของชนเผ่าให้ดียิ่งขึ้น ในนามของมูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ ขอขอบคุณความร่วมมือขององค์กรพันธมิตร ได้แก่ เครือข่ายกะเหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม สมาคมศูนย์รวมภาษาและวัฒนธรรมในประเทศไทย ศูนย์สังคมสงฆมณฑลเชียงใหม่ เครือข่ายสื่อชนเผ่าพื้นเมือง หรือ IMN สมาคมพัฒนาคุณภาพชีวิตบนพื้นที่สูง มูลนิธิพัฒนาชนเขาบนพื้นที่สูง ศูนย์วิทยุแห่งชาติ สถานีวิทยุชุมชนคนเมืองลี้ที่กำลังถ่ายทอดตอนนี้ จึงขอขอบคุณและโอกาสนี้จึงขอเรียนเชิญ พาทีจอนิ โอโตเขา ปราชญ์ชาวบ้านปกากะญอ ได้กล่าวโอวาทและเปิดเวที ณ บัดนี้ ขอขอบคุณครับ

ปาฐกถาและพิธีเปิดการประชุม โดยนายจอนิ โอโตเซา ปราชญ์ชนเผ่าปากาเกอะญอ

ขอขอบคุณครูบาอาจารย์ลูกๆ หลานๆ ทุกท่าน อยากจะบอกว่า คำว่าสื่อ ทางภูมิปัญญาของเราบอกว่า ตอนนี้อยู่ในโลกนี้การปกครองมาครบ ๗ อย่างแล้ว คือ ๑. การปกครองแบบเสือ ๒. การปกครองแบบยุง ๓. การปกครองแบบนกกก ๔. การปกครองแบบนกพญาไฟ ๕. การปกครองแบบนกเขาเขียว ๖. การปกครองแบบนกฮูก ๗. การปกครองแบบนกแซงแซว อย่างที่อาจารย์มนตรีกล่าวไว้ก่อนหน้านี้ว่า สิ่งที่เราต้องทำเฉพาะหน้าเกี่ยวกับสื่อ คือ การจะสร้างความเข้าใจให้เกิดความเกลียดชัง เวลาพูดแพ็คเกจเทคโนโลยีอย่างไม่มีเงื่อนไข เราคุยคำเดียว แต่เขาคุยอยู่ดีๆ แทนที่จะคุยกับพ่อแม่ เอามือถือแต่โทรศัพท์ ดูแต่หน้าจอโทรศัพท์

ปกครองแบบเสือ คือ ถ้าเสือส่งเสียงคำรามครั้งเดียว ช้าง ม้า วัว ควาย กลัวกันหมด แม้แต่หมา ยังไม่กล้าเห่าหอนเลย ๒.การปกครองแบบยุง คือ ยุงจะไล่กัดคน ยุงจะไม่กลัวเสือ แต่เสือบอกว่ายุงนั้นกลัวเขา เสือจะนอนเป็นเจ้าป่าเจ้าเขาเป็นเจ้าบรรดาสัตว์ทั้งหลาย เลยถูกยกเป็นเจ้ากษัตริย์แห่งป่า แต่ยุงจะไม่กลัวเสือเลย จะเห็นได้ว่าจะเข้าไปในหูเสือเวลาเสือนอนหลับ พอเสือตื่นขึ้นมาเลยพูดว่า โอ้ว ทำไมยุงไม่กลัวเรา ทั้งๆ ที่คนอื่นกลัวเรากันหมด ยุงบอกเสือว่าดูสิ เราดูตลกเจตนาทองพองแล้วนี่ เสือโกรธมากเลยใช้มือจะปัดยุงให้ตาย แต่เขี้ยวเล็บที่แหลมคมกลับโดนใส่แขนหรือตามตัวเอง เพราะยุงมันตัวเล็ก มันบินหนีได้สบาย เสือเลยไม่มีทางชนะยุงได้ เสือเลยแพ้อะและยอมให้ยุงปกครองโลกต่อ มันจะปกครองกันต่อไปจนถึงขั้นที่ ๗ ซึ่งลุงจะไม่เล่าแล้ว เพราะมันจะเป็นนิทานได้เรื่องหนึ่งเลยถ้าเล่าให้ฟังทั้งหมด เพราะฉะนั้นก็เหมือนกับตอนนี้สื่อปกครองเราแล้ว มันถึงเวลาของสื่อแล้ว ถึงแม้ว่าสื่อจะปกครองแต่ก็ไม่ทำให้ใครเกรงกลัวใครละ อย่างในเฟซบุ๊ก มึงจะกดไลค์กู กูจะกดไลค์มึง ก็ได้ไม่กลัวใครแล้ว แต่เราต้องเข้าใจว่ามันซับซ้อนกับ ๗ เรื่องกับการปกครองโลกสมัยก่อน อิทธิพลเสือกก็มี อิทธิพลยุงก็มี อิทธิพลนกกกก็มี อิทธิพลนกพญาไฟก็มี อิทธิพลนกเขาเขียวก็มี อิทธิพลนกฮูกก็มี และสุดท้ายคือนกแซงแซว ก็เหมือนกับตอนนี้ถึงเวลาของนกแซงแซวปกครองโลกแล้ว เพราะฉะนั้นการใช้สื่อจะใช้แบบไหน อย่างเช่น คนที่เกลียดชังเรา เราต้องหาข้อมูลที่ทำให้ความเข้าใจเราอย่างที่อาจารย์มนตรีบอก คือข้อที่ ๑ ส่วนข้อที่ ๒ สมมติว่าเราวิจัยว่า โอ้ว...เชียงใหม่ น้ำแห้งเลย แม่น้ำแห้งเลย ทำไมถึงน้ำแห้ง เพราะปกติปีหนึ่งมันมี ๑๒ เดือน ฝนจะตกดีที่สุดนี่ประมาณ ๓ เดือนเท่านั้นแหละ พอปีนี้ฝนจะตกแค่ ๒ เดือนน้ำไม่มีเลย ฝนจะตกเยอะๆ อย่างที่เคยท่วมเชียงใหม่ ท่วมกรุงเทพฯ นั้นในรอบ ๗๐ กว่าปีจะมีแค่ครั้งเดียว ตั้งแต่ปี ๒๔๘๘ เพิ่งท่วมอีกครั้งเมื่อ ๑๐ ปีที่ผ่านมา เพราะฉะนั้นบรรพบุรุษผู้เฒ่าผู้แก่สอนไว้ว่า จะไปหวังแต่น้ำบ่อหน้า ต้องมีน้ำบ่อหลัง อย่าไปหวังแต่หัวหน้าต้องมีหัวหลัง จะไปหวังแต่หลอดข้าวข้างหน้า ต้องมีหลอดข้าว(ยุงฉางข้าว)ข้างหลัง หมายความว่า ตอนนี้อย่าไปหวังแต่น้ำใต้ดินที่บ้าน ต้องมีแท่งค้ำน้ำบนดิน หรือถ้าน้ำต้องเก็บน้ำไว้ เพราะเรารู้ดีว่าฝนนั้นจะตกแค่ ๓ เดือนเท่านั้น

๑. เมื่อก่อนเรากินข้าวจะมียุ่งข้าว แต่ทำไมเราดื่มน้ำเหมือนเดิมแต่ไม่มียุ่งน้ำ ที่ผ่านมามีแม่ น้ำปิ้ง สมมติว่ามี ๑๐๐ วา จะเห็นได้ว่าตอนนี้ถนนข้างๆ มีเป็นหมื่นเป็นแสนวา อีฐีก่อนหนึ่งก็กินน้ำอยู่แล้ว รถก็กินน้ำ เครื่องบินก็กินน้ำ โรงงานก็กินน้ำอยู่แล้ว แม้แต่ตึกก็กินน้ำ ถ้าไม่เชื่อก็ลองเอาอีฐีสักก้อน หนึ่งวางไว้ ลองเอาน้ำมาเทดูมันก็แห้งพอดี แค่อีฐีก้อนเดียวยังกินน้ำหนึ่งถังแล้วในตลอดวันนะ เพราะฉะนั้นถ้าเราไม่วิจัยไม่เปรียบเทียบศึกษา เราจะตกเป็นคนเล็กคนน้อย ทั้งที่คนใหญ่คนโตสร้างตึก ใหญ่ๆ สร้างโรงงานใหญ่ๆ ใช้น้ำเยอะๆ มันไม่บอกว่าตัวเองมีความผิด มันจะบอกแต่คนเล็กคนน้อยทำ เพราะฉะนั้นจะดูแลป่าจะดูแลบ้านของตัวเองดีที่สุด จะไปหวังแต่น้ำบ่อหน้าเราต้องมีน้ำบ่อหลัง เรา ดูแลจัดการป่า น้ำของตัวเอง บ้านของตัวเอง ข้าวของตัวเอง ควายของตัวเอง วัวของตัวเอง พยายาม กำจัดขยะของตัวเอง ไม่ใช่เอาขยะไปทิ้งให้คนอื่น ทุกวันนี้เราซื้อถุงพลาสติกเข้ามาในหมู่บ้าน เขา บอกว่านั่นแหละมันเป็นรายได้ของคนยากคนจน ทำไมคนรวยๆ ผลิตถึงขยะวันละเท่าไรทำไมไม่ รับผิดขอกลับคืนมา เลยจะฝากครูทั้งหลายว่าถ้าจะทำการวิจัยอะไรให้ช่วยวิจัยทั้ง ๒ แ่ง ถ้า ไม่อย่างนั้นพวกเราจะออกสื่อเพราะคนเห็นตัวนั้นมันชอบทำแบบนั้นอยู่แล้ว มันเป็นลักษณะเสีย มัน ซ้ำซ้อนกันอยู่ ถ้าเราทำสื่อใดสื่อหนึ่งเราจะเผชิญปัญหาอยู่ ๗ อย่าง เช่น เผชิญกลุ่มอิทธิพลบ้าง เผชิญ มือมืดบ้าง เผชิญการโกหกบ้าง เป็นต้น ตอนนี้สื่อปกครองในโลกแล้ว อันนี้เป็นปรัชญาของลุงเอง แต่ ว่าลูกๆ หลานๆ ถ้าว่าจะทำสื่อนี้คิดว่ามีสื่ออย่างไร คิดว่าน้องๆ เข้าสู่โรงเรียนเรียนรัฐธรรมนูญ เรียนรัฐวิเทศศาสตร์ เรียนรัฐธรรมนูญที่เราใช้ชีวิตจริงได้ และเรียนรัฐวิเทศศาสตร์ที่พยายามใช้ชีวิตจริง ได้ แต่ว่ามันไม่ได้หรอกเพราะพวกเราแพ้ พูดได้คำเดียว สื่อมาแล้วร้อยคำ แม่น้ำปิ้งมีเส้นเดียว ปูนมี อย่างนี้หมื่นก้อนแสนก้อนที่จะกินน้ำกันทั้งนั้น เพราะฉะนั้นใครมันจะจัดการโลกนี้ใครก็ทำไม่สำเร็จ แหละ ลุงทำว่าใครก็ทำไม่สำเร็จ แต่ว่าพยายามให้ทำความเข้าใจตนเอง ชะลอมตนเอง มีวันหนึ่งผมได้ ไปเมืองย่างกุ้ง ได้นั่งรถไปเมืองพะออัน ใช้เวลา ๖ ชั่วโมงกว่าๆ แต่ปรากฏว่าข้างในเนียป่าไม่มีแล้ว ป่ามี แต่ตามแนวตะเข็บชายแดน แล้วแนวตะเข็บชายแดนเหล่านี้ส่วนใหญ่ป่าเกาะญออาศัยอยู่ ฝั่งนี้ก็ป่า ภาเกาะญอ ฝั่งโน้นก็ป่าเกาะญออยู่ ป่าที่ให้มันไม่ค่อยมีแล้ว แต่ที่อาจารย์มนตรีกล่าวก่อนหน้านี้นี้ว่า คนเล็กคนน้อยอย่างเรา คนเล็กคนน้อยมันไม่ใช่ถูกจุดโทษอย่างนี้ นี่เผาป่าจะเอาเห็ด นี่เผาป่าเห็นแก่ ตัวแบบทำไร่ข้าว ตัวเองไม่รู้ว่าเป็นโรงงาน ดึงเอาน้ำที่โรงงานมาใช้ ไม่มีใครบอกว่าอะไร วันหลังนี่คน รุ่นใหม่ไม่ต้องดู อาจารย์ต้องแนะนำให้อะไรครบ เพราะฉะนั้นอันนี้คือสื่อ พูดถึงสื่อว่ามันยุติธรรม หรือไม่ยุติธรรมลุงเองไม่ค่อยแน่ใจ ลูกๆ หลานๆ ต้องตั้งใจเรียน ให้เข้ากับชีวิต ให้เข้ากับเทคโนโลยี ขอให้โชคดีทุกท่านที่คนรุ่นใหม่ต้องเดินต่อ ลุงเรียกร้องความเป็นธรรมเรียกร้องความเข้าใจมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ พวกเธอยังไม่เกิด แต่ที่มาที่ไปของป่าที่ถูกทำลายสมัยล่าอาณานิคมร้อยกว่าปีมาแล้ว ตอนนี้ เราทะเลาะกันเรื่องปลายเหตุ เพราะฉะนั้นต้นเหตุมันไม่ค่อยมีคนสนใจ เราจะจัดการตนเองอย่างไร จัดการคนรุ่นใหม่อย่างไร จัดการสื่ออย่างไร จัดการชีวิตอย่างไรให้คุณค่าแก่กันและกันอย่างไร ขอให้ ทุกท่านจงโชคดี จงศึกษาหมั่นหาความรู้และจัดการกลุ่มของตนเอง จึงขอเปิดการประชุมมา ณ บัดนี้

คุณนพพล ผู้ดำเนินรายการในวันนี้ ได้กล่าวขอบคุณพาดิจอนิ และได้สรุปภาพรวมที่พาดิจอนิได้กล่าวไว้ว่า

๑. เรื่องอำนาจของสื่อ ซึ่งสมัยนี้คนที่เข้าถึงสื่อ ใช้สื่อที่เป็นก็มีอำนาจพลังเหลือล้น
๒. เรื่องการพียงข้างหน้าต้องไม่ลืมข้างหลัง มีทั้งหน้าและหลังถึงจะสมดุลในการใช้ชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยหรือสังคมชนเผ่าของพวกเราด้วย
๓. เรื่องของสื่อที่เห็นแก่ตัว ที่เข้าข้างเห็นแก่ตัว ซึ่งอาจารย์มนตรีก็ได้พูดว่า คนที่มองคนไม่เป็นคน หรือมองถึงสิทธิต่างจากคนอื่นนั้นแบบนี้ก็เป็นอันตราย หรือเลือกข้างที่นำเสนอโจมตีฝ่ายตรงกันข้าม สื่อที่เลือกข้าง ก็เป็นอันตราย คิดว่าเรื่องหลักใหญ่ๆ จะมี อำนาจสื่อ อำนาจเงิน อำนาจธรรมชาติ คิดว่า ๓ อย่างนี้ไม่สามารถที่จะสู้ได้ แต่ว่าถ้าใช้ให้เกิดประโยชน์ ความพอดีก็จะก่อให้เกิดความสมดุลและเป็นธรรมให้กับคนทุกคน ทุกพื้นที่ ทุกชนเผ่า

พักเบรก ๑๐ นาที เปิดสารคดี เรื่อง “เดปอถู” ไปด้วยในขณะที่ทุกท่านกำลังรับประทานอาหารเช้า ช่วงพักเบรก ก่อนจะเข้าสู่รายการต่อไป ทีมงานสันตนาการก็มาเล่นผ่อนคลายเพื่อสร้างความกระตือรือร้นให้กับผู้เข้าร่วมประชุม โดยการเล่นเกมส์ น่องจอง (เผ่าดาระอั้ง)

นำเสนอผลการดำเนินงานโครงการฯ โดยนายไวยิ่ง ทองปือ

นายไวยิ่ง ทักทายมาว่าเป็นอย่างไรกันบ้างเมื่อเช้าได้ฟังปราชญ์ผู้รู้ พาดิจอนิ โอโธเซา พูดถึงในเรื่องของสื่อกับพี่น้องชนเผ่าชาติพันธุ์ ที่ไม่ใช่เฉพาะเผ่าใดเผ่าหนึ่ง แต่พาดิจอนิ ในฐานะที่เป็นปกากะญอพูดคำปกากะญอผสมกับไทยเยอะหน่อย เผ่าลาหู่ เผ่าม้ง อาจจะไม่เข้าใจ ก็เป็นช่องทางอีกช่องทางกับกลุ่มชาติพันธุ์ที่จะได้รับรู้ข่าวสารข้อมูลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันว่าสังคมนี้มองเราอย่างไร สำหรับช่วงเวลาที่ผมจะต้องดำเนินรายการ จริงๆ แล้วมันควรจะเป็นการสรุปภาพรวมนิดเดียว แต่เนื่องจากว่าเมื่อเช้าได้สังเกตดูผู้เข้าร่วมประชุมในวันนี้ส่วนใหญ่เกินครึ่งหนึ่งที่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมเลย ในเวทีนี้ถ้าจะสรุปเลยคิดว่าจะยังไม่รู้ที่มาที่ไปของการทำโครงการนี้ หรือในการทำด้านสื่อมันมีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างไร อยากจะเพิ่มเติมหน่อยหนึ่งในฐานะที่เรามาร่วมกันแล้ว ในเวทีนี้จะมีเยาวชนหรือนักเรียน มีผู้หลักผู้ใหญ่มา มีผู้ช่วยหิ้ว ถนอมรุ่งเรื่องผู้นำชนเผ่าม้ง คุณมนตรี อิมเอก ประธานสหพันธ์เป็นผู้สื่อข่าวแห่งชาติ คุณอุดม เจริญนิยมไพโร รองผู้อำนวยการสมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวภูเขาในประเทศไทย คุณกาดิ จากศูนย์สังคมพัฒนา สังคมลพบุรี เชียงใหม่ คุณมังกร มุลนิธิแมพ ท่านเหล่านี้ทำงานคลุกคลีกับพี่น้องชนเผ่าและอีกหลายท่านที่มาเข้าร่วมในวันนี้ ก็ขอเป็นกำลังใจให้กันและกัน

โครงการนี้ให้ชื่อว่า การให้บริการการเข้าถึงสื่อโดยเฉพาะวิทยุและโทรทัศน์ สำหรับพี่น้องชนเผ่าในประเทศไทยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ที่นี้จะถามว่าทำไมเราต้องมาทำโครงการนี้ ทำไมต้องมานั่งฟังในห้องแบบนี้ เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ เลยมาจนจะครบปีแล้วว่ามันมีความสำคัญ

อย่างไร เนื่องจากว่าในสังคมไทยเรายังมีความเข้าใจในพี่น้องชนเผ่าเร่ร่อนน้อย พูดถึงว่าส่วนใหญ่ยังมี ความเข้าใจน้อย ไม่ต้องไปคิดไกลแค่ชื่อเรียก คน นี้ก็ยังสับสนแล้ว หรือแม้แต่สังคมยังไม่เข้าใจว่า เอ๊ะ ..มึงนี่ใช่คำเดียวกับแมวหรือเปล่า? หรือคำว่า ลานูกับมุเซอต่างกันอย่างไร? บางคนยังไม่รู้จักเลย หรือ ลีซู หรือ กะเหรี่ยง ปกาเกอญอ หรือโบว์ หรือ ฉิ่น ยังไม่รู้ ไม่ต้องว่าพี่น้องที่เป็นคนไทยหรือคนอื่น แม้แต่พี่น้องที่เป็นชนเผ่ายังรู้ไม่หมด ยกตัวอย่างถ้าเป็นทางการ ในหนังสือที่เป็นทางการก็ยังคงใช้คำ ว่า แมว อยู่ ทั้งที่พี่น้องมึงบอกว่า แมว จะเป็นคำที่ออกดูถูก พี่น้องอาชาก็เช่นกัน เราจะคุ้นเคยคำว่า อีโก้ ลานู คำว่ามุเซอ หรือว่า ลีซู นี่คือนักตัวอย่างโดยเฉพาะพี่น้องที่เป็นมลาบรี สมัยก่อนจะมีคน เรียกว่า ผีตองเหลือง ไม่ใช่คนตองเหลืองนะแต่ใช้คำว่าผีตองเหลืองเลย ถ้าในเรื่องของชื่อนี้ผิดพลาด ตั้งแต่แรกแล้ว

ในฐานะที่เราเป็นพี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ แท้จริงแล้วเราว่าเราเป็นคนชนเผ่าพื้นเมืองหรือคน ดั้งเดิม คนที่เป็นคนที่นี่ แต่ชาวเขาก็ยังคงเรียกรว่าชาวเขา หรือว่าชาวไทยภูเขา หรือว่าชนกลุ่มน้อย หรือว่าคนต่างด้าว เห็นไหม? นี่เป็นการแสดงถึงการแบ่งกลุ่ม แบ่งพวก จากการที่เป็นคนไทยและอยู่ ในพื้นที่นี้อย่างลึะหรือลเวอะ เป็นคนพื้นเพที่นี้ก่อนเมืองเชียงใหม่ เมื่อคืนวานก่อนมีไฟไหม้ที่ดอยสุ เทพ มีคนเขียนพูดถึงยักษ์ ยักษ์สมัยก่อนที่ดอยสุเทพจะกินคน หมายถึงลึะ โดยเฉพาะ แต่ พระพุทธเจ้านั้นขอไม่ให้กินคนแต่ให้กินอย่างอื่นแทนและให้มาดูแลปกป้องพี่น้องชาวเชียงใหม่ที่นี้ แต่ ตอนนี้นั้นไม่ใช่แบบนั้นแล้ว คนที่นี้ผิวดำหรือเปล่า ตอนนี้ก็เลยคล้ายๆ ว่ายักษ์จะมากินเราแล้ว ที่ เล่ามานี้คืออ่านจากในหนังสือ จะเห็นได้ว่าพี่น้องลึะนี่เป็นคนเก่าแก่ที่นี้มาก่อนแต่ว่าวันนี้ถูกจัดว่า เป็นชาวเขา ชนกลุ่มน้อย เป็นต้น ถ้าพูดถึงชนเผ่าลึะ หรือลเวอะคนเชียงใหม่อาจจะรู้จักบ้าง แต่ถ้า ลงไปทางกรุงเทพ ต่ำลงไปคือจากล้านนาลงไปแล้ว ลึะคือใคร ลเวอะคือใคร รู้แต่ว่าอยู่บนดอย เป็น คนต่างด้าว เป็นชาวไทยภูเขา เป็นชนกลุ่มน้อย ซึ่งแสดงว่าเราต้องมาทำความเข้าใจกันอีกมาก แม้แต่ ว่าคำว่า ไ้หม่นเวียน ทางทหารหรือคนทั่วไปเข้าใจว่า ไ้เลื่อนลอย ความหลากหลายที่เราแต่งตัว เช่น พี่ น้องของเราใส่สร้อย พี่น้องลานูใส่เครื่องประดับ แต่งตัวมีลวดลายบนผ้า เราเห็นว่าเป็นศิลปะที่คนอื่น ไม่สามารถทำได้และเป็นศิลปะที่มีคุณค่า ความแตกต่างเหล่านี้แทนที่จะเป็นบวก เป็นพลัง เป็นอำนาจ ในการที่จะพัฒนา กลับกลายเป็นว่าไม่ไว้ใจพวกเรา กลายเป็นภัยต่อความมั่นคง เมื่อก่อนมองเราเป็น คอมมิวนิสต์ เป็นคนต่างด้าว เป็นคนไม่มีบัตร ยกตัวอย่างผมคือไม่มีสิทธิที่จะสมัครเรียน รด. หรือมี สิทธิเป็นทหาร เพราะเขาจัดผมเป็นกลุ่มชาวเขา จัดอยู่ในเขตยกเว้นการเป็นทหาร คนบ้านที่บ้านผม อำเภोजอมทอง ที่มีสิทธิได้คัดเลือกเป็นทหารเมื่อประมาณ ๑๐ กว่าปีนี่เอง ซึ่งยังไม่นาน มัน เหมือนกับว่าไม่เหมือนคนทั่วไป เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ ตอนนี้ก็ยังมีอยู่ เพราะผมทำงานอยู่ มูลนิธิ จะมีสันติบาล จะมีฝ่ายตรงข้าม ที่มีหน้าที่ตรวจสอบจะมาตลอด เหมือนกับทำงานแบบนี้จะ ถูกจับตาตลอด แต่ก็ไม่เป็นไรเพราะเราทำงานบนฐานของความจริง เราจะเห็นว่าเวลาที่เราดูละคร ภาพยนต์ ยกตัวอย่างละครที่คัดลอกมาและจำหน่ายในตลาดเมื่อ ๑๐ กว่าปี ชื่อเรื่องเสียดกภูเขา ซึ่ง

เป็นเรื่องราวของพี่น้องกะเหรี่ยง เป็นจริงหรือเปล่าไม่รู้แต่ในรูปนี้แต่งชุดกะเหรี่ยง และอะไรที่ไม่เต็มร้อย บ้างๆ เป๋อๆ จะเป็นตัวแทนของกะเหรี่ยง ตลอดทั้งเรื่องเลย และได้ยกตัวอย่างในเรื่องที่น่าเสนอ เช่นวงโปงลางสะออน แต่งชุดเลียนแบบชนเผ่า ล้อเลียนพูดไม่ชัด เป็นต้น หรือการแสดงละคร มีการข่มขืนกัน การฆ่ากันบ้าง ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี ทำให้เยาวชนลอกเลียนแบบ รักใคร่ชอบใครก็ใช้กำลัง บังคับข่มขืน การฆ่ากันเป็นเรื่องธรรมดาไปแล้วทุกวันนี้ เพราะสื่อตอนนี้มันมีทุกที่เปิดออกมาก็เจอหมดเลย แต่ว่าในขณะที่สื่อของเขามีเยอะมาก ถ้าถามเข้ามาหาเรา แต่ปรากฏว่าพี่น้องที่อยู่บนดอยกว่าที่จะได้ดูสื่อแต่ละที่เป็นเรื่องที่เขาถึงยากมาก ตัวอย่างในภาพนี้ผมได้ไปถ่ายที่ขุนห้วยไล่ พี่น้องลาหู่ กว่าที่จะได้ดูทีวีสักเครื่อง ดูสิว่าจะต้องเอาเสาอากาศขึ้นสูงแล้วสูงอีก ยังไม่พอยังมีจานดาวเทียมอีก ซึ่งยากลำบากมาก เป็นเรื่องที่จะต้องลงทุนสูง เมื่อก่อนจานดาวเทียมราคาเป็นหมื่นกว่าถึงสองหมื่นตอนมาใหม่ๆ แต่ตอนนี้เหลือแค่หนึ่งพันสองพัน ถึงว่าเวลาที่จะต้องดูทีวีช่องปกติช่อง ๓, ๕, ๗, ๙ จะต้องลงทุนซื้อจานดาวเทียม แต่ถ้าไม่มีไฟฟ้าจะต้องซื้อเครื่องปั่นไฟ ถ้าไม่ใช้เครื่องปั่นไฟต้องใช้โซลาร์โฮม หรือว่าโซล่าเซลล์หรือใช้พลังน้ำเพื่อที่จะดูละครทีวี ดูข่าว ต่างๆ เห็นไหมว่ามันยากมาก เรามาดูกันเลยว่าสื่อที่ออกมาเช่น น้ำท่วมกรุงเทพ น้ำท่วมเชียงใหม่ น้ำแล้งที่แม่สอย ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวของคนอื่นทั้งนั้น ที่จะบอกว่าบนดอยก็น้ำแล้งเหมือนกัน บนดอยก็น้ำท่วมเหมือนกัน บนดอยก็ยากลำบากเหมือนกัน แต่สื่อจะไม่ออกเลย โน่นต้องเป็นกรุงเทพ หรือที่อื่น เป็นเรื่องของคนอื่น คนทำกิจกรรมที่อื่นเรารู้ แต่คนในชุมชนทำอะไรเขาไม่รับรู้เพราะว่าไม่มีสื่อที่จะให้ออก มันออกยากครับ และบางครั้งถึงแม้ว่าสื่อจะออกแต่กลับกลายเป็นว่าคนอื่นทำ เห็นไหมจากรูปนี้ คนที่ถ่ายภาพนี้จะไม่ใช่ชนชนเผ่าแต่คนในภาพเป็นชนเผ่า คือผู้ช่วยหิ้ว ยากมากครับที่คนต่างเผ่าจะไปฟัง พี่น้องม้งพูด แต่ถ้าม้งเป็นผู้สื่อข่าวเอง ทำสื่อเอง ไม่ต้องพูดโรมากก็เข้าใจกัน ดูอีกตัวอย่างหนึ่งก็ไปถ่ายเหมือนกันที่เกิดขึ้น พี่น้องบางคนฟังภาษาไทยไม่ออก แต่ว่าต้องดูข่าวที่เป็นภาษาไทย เวลาคนหัวเราะก็หัวเราะเหมือนเขาเพราะท่าทางมันตลก แต่ไม่รู้ว่าเขาพูดเรื่องไรกัน นี่คือความจำเป็นที่ว่าทำไมเราต้องมานั่งกันที่นี่ เพราะฉะนั้นทางมูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ร่วมกับเครือข่ายกะเหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมได้ทำโครงการเพื่อเสนอต่อ กสทช. ซึ่งพื้นที่ดำเนินโครงการทั้งหมด ๒๕ ที่ประกอบไปด้วยชุมชน ๑๓ ชุมชน และสถาบันการศึกษา ๑๒ แห่ง จาก ๒ จังหวัด คือแม่ฮ่องสอน กับเชียงใหม่ มีพี่น้องชนเผ่า คือ ปกาเกอญอเป็นส่วนใหญ่ นอกนั้นมีพี่น้องม้ง พี่น้องลีซู พี่น้องลาหู่ และมีพี่น้องลเวีอะ เราก็คงไปพูดกับพี่น้องในเรื่องสภาพปัญหาในการรับฟังวิทยุ สภาพปัญหาการรับชมโทรทัศน์ สภาพปัญหาของการรับสื่อด้านโทรคมนาคม เช่น โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต ว่ามีปัญหาอะไรบ้าง หลังจากนั้นทางทีมงานของคุณวพลจะมาระดมกันในตอนบ่าย จริงๆ แล้วเคยผ่านเวทีระดมมาแล้วแต่ครั้งนี้เราจะเพิ่มหรือลดก็แล้วแต่ ส่วนใหญ่จะมีปัญหาในเรื่องของกระแสไฟฟ้า คลื่นรบกวน คลื่นขัดๆ หายๆ ประมาณนี้เยอะ และจะมีปัญหาในส่วนของตัวบุคคลด้วย เช่น ฟังภาษาไทยไม่ได้ หรือแม้แต่ไม่มีรายการในเรื่องของชนเผ่า มีข้อเสนอประเด็นในเรื่องของวิทยุ ประเด็นของโทรทัศน์

และประเด็นของโทรคมนาคม มีการลงพื้นที่ทั้งหมด ๒๕ ครั้ง วันนี้เรามารวบรวมสภาพปัญหาของแต่ละด้าน ข้อเสนอของแต่ละด้าน แล้วมาช่วยกันพิจารณาว่าสิ่งที่เรารวบรวมกันมายังขาดตกหล่นอะไรอีกไหมที่เราจะต้องเพิ่มเติม หรือว่ามีข้อเสนอที่มากกว่านี้มีอีกไหม นี่เป็นหัวใจสำคัญของหัวข้อประชุมในวันนี้ แต่เพียงแต่ที่ว่าผู้เข้าร่วมหลายๆ คนไม่ได้มา และคงต้องพูดตรงนั้นเยอะขึ้นมาหน่อย ผลที่เกิดขึ้นจากการลงไปในพื้นที่ เนื่องจากว่าเราทำข้อมูลออกมาเป็น ๒ ชุด ชุดแรกจากการที่ได้ระดมในเวทีในหมู่บ้าน และชุดที่สองจากการที่ได้เข้าร่วมเวทีฝึกอบรมเกี่ยวกับแบบสอบถาม เป็นการทบทวนสภาพปัญหาของเรา จะได้ว่าแต่ละพื้นที่มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง ตอนนี้ข้อมูลยังเก็บมาไม่ครบ ยังค้างอีก ๕ หมู่บ้าน เพราะฉะนั้นเรื่องตัวเลขก็ยังไม่ต้องไปสนใจ ให้เอาแนวโน้มก่อนว่าแบบสอบถามจะเป็นไปในลักษณะแบบนี้ หลังจากนั้นค่อยมาสรุปด้วยกันอีกครั้งหนึ่ง แต่ตอนนี้เป็นการสรุปคร่าวๆ ไว้ก่อน แต่ถ้าเป็นเวทีในระดับชุมชน คุณนวลจะมาระดมต่อในช่วงบ่าย แต่ตอนนี้ขอนำเสนอตัวอย่างในการไปเก็บแบบสอบถามก่อนว่ามีอะไรบ้าง และจะเสนอเป็นประเด็นๆ ไปเป็นภาพรวม จาก ๒๕

พักเที่ยงรับประทานอาหาร
ภาคบ่าย

ระดมสภาพปัญหาผู้บริโภครีโกล็อกซ์วิทยุ-โทรทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยนายนวล ศิริรักษ์สกุล

ในการดำเนินระดมครั้งนี้เป็นการระดมเพิ่มเติมจากที่มีการลงพื้นที่ประชุมอบรมในแต่ละที่ซึ่งมีหลายประเด็นที่อาจจะไม่ครอบคลุมทั้งหมด ดังนั้นวันนี้จะขอให้ผู้เข้าร่วมทั้งหมดได้ออกข้อคิดเห็นให้เยอะๆ ทั้งประเด็นสภาพปัญหาการสื่อสารในหมู่บ้านหรือในสถานศึกษาที่ตนเองอยู่ประสบพบเจอสภาพอย่างไรก็เสนอมาได้ซึ่งประกอบด้วยสภาพปัญหาของวิทยุ สภาพปัญหาของโทรทัศน์ สภาพปัญหาของโทรคมนาคมเพื่อจะให้เห็นความชัดเจนของปัญหาการบริโภคของพี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์พวกเรา และข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาพื้นที่การสื่อให้พวกเราได้มีโอกาสเข้าถึงสิทธิในการบริโภคสื่อทั้งวิทยุ โทรทัศน์ โทรคมนาคม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร-รับสารต่างๆ ได้อย่างเท่าเทียมเสมอภาคในฐานะพลเมืองไทย. โดยได้แบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยทางทีมงานได้เตรียมข้อมูลที่ได้เก็บมาเขียนไว้ในกระดาษและให้ทุกคนในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์และเพิ่มเติมตามความเป็นจริง หลังจากนั้นก็มีคำแนะนำเสนอต่อที่ประชุม ๒๕ พื้นที่ทั้งชุมชนและสถาบันการศึกษาโดยมีการระดมสภาพหรือสถานการณ์ประเด็นการสื่อสารประกอบด้วย วิทยุ โทรทัศน์ และโทรคมนาคม ในพื้นที่ชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์จากการระดมที่ผ่านมา ผลการนำเสนอครั้งนี้จะแยกออกเป็น ๒ ชุดประกอบด้วยพื้นที่ในหมู่กลุ่มชาติพันธุ์ พอสรุปได้ดังนี้

จากนั้นก็มีการแบ่งกลุ่มระดมเพิ่มเติมจากสภาพปัญหาและความต้องการหรือข้อเสนอแนะให้กับทาง กสทช. เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมในฐานะผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ จะแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม ในหัวข้อที่เหมือนกันคือ

๑. ด้านสภาพประกอบด้วย

๑.๑ สภาพปัญหาของวิทยุ ๑.๒ สภาพปัญหาโทรทัศน์ ๑.๓ สภาพปัญหาของโทรคมนาคม

๒. ด้านความต้องการและข้อเสนอแนะ

๒.๑ ข้อเสนอแนะด้านวิทยุ

๒.๒ ความต้องการหรือข้อเสนอแนะด้านโทรทัศน์

๒.๓ ความต้องการและข้อเสนอแนะด้านโทรคมนาคม ทั้งนี้ขอให้ใช้ข้อมูลที่รวบรวมมาจากสถานศึกษาและในชุมชนเพิ่มเติมในส่วนที่คิดว่าขาดไปหรือเห็นเพิ่มจากกลุ่มครั้งนี้ เสร็จแล้วคัดเลือกตัวแทนออกมานำเสนอ

จากการระดมสภาพความคิดเห็นและข้อเสนอจากเวทีครั้งทางผู้จัดประชุมครั้งได้รวบรวมไว้ทั้งหมดเหลือแค่กลุ่มเดียวโดยครอบคลุมข้อคำถามทั้ง ๒ ด้าน คือด้านสภาพปัญหาและความต้องการหรือข้อเสนอแนะโดยครอบคลุมเนื้อหา ๓ ประเด็นหลักคือ การสื่อสารด้านวิทยุ การสื่อสารด้านโทรทัศน์ และการสื่อสารด้านโทรคมนาคม และมีการนำเสนอ ดังนี้

๑.ระดมสภาพปัญหาของผู้บริโภคสื่อด้านวิทยุชุมชน หมายถึงการระดมสภาพต่างๆที่เกิดขึ้นในการบริโภคสื่อของกลุ่มชาติพันธุ์ทั้งในชุมชนและสถานศึกษาและเพิ่มเติมจากการระดมในเวทีครั้งนี้จากสภาพปัญหาที่ทั้งการปัญหาที่เกี่ยวข้องในชุมชน ปัยห้วนตัว (ความยากจน) ปัญหาหรือช่องทางวิทยุทั้งรายการ เนื้อหา ผู้ดำเนินรายการพอสรุปได้ดังนี้

๑. คลื่นวิทยุไม่ชัด ขาดๆ หายๆ หาช่องยาก คลื่นแทรก หมู่บ้านกลุ่มชาติพันธุ์ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในหุบเขาหรือบนยอดดอยทำให้ระบบคลื่นไม่ปกติ

๒. มีการโฆษณาขายยา ปุ๋ย มากเกินไป

๓. ไม่มีไฟฟ้าพบว่าบางชุมชนยังไม่มีไฟฟ้าจึงเกิดปัญหาในการเข้าถึงสื่อ

๔. ปัญหา วิทยุเก่า ไม่มีถ่าน รายได้น้อย

๕. รายการตรงใจมีน้อย จากการระดมรายการที่ตรงต้องตามความต้องการของกลุ่มชาติพันธุ์มีให้เลือกน้อยมาก

๖. เนื้อหาสาระเกี่ยวกับชุมชนมีน้อย การสื่อสารในเนื้อหาเกี่ยวชุมชนตนเองมีน้อยมาก

๗. รายการภาษาชนเผ่ามีน้อย

๘. ไม่มีผู้ดำเนินรายการที่เป็นชนเผ่า

๙. วิทยุชุมชนไม่มี

๑๐. ไม่มีรายการเด็ก

๑๑. คลื่นสถานีวิทยุมีน้อย

๑๒. การใช้ภาษาดีเจชนเผ่า สถานีกรมประชาสัมพันธ์เชียงใหม่ภาคภาษาชนเผ่า (ปชส.)

๑๓. เวลาออกอากาศน้อยไป ปชส

๑๔. โฆษณาเกินจริง การโฆษณาบางอย่างเกินความจริง
๑๕. สภาพภูมิอากาศแปรปรวน ทำให้คลื่นไม่สม่ำเสมอ
๑๖. สารถดถอยความต้องการฟังไม่ตรงกัน
๑๗. คนนิยมฟังวิทยุน้อย ปัจจุบันมีคนนิยมสื่อที่วิมากขึ้น
๑๘. คลื่น ปชส. ช่วงเช้าเสียงไม่ชัด
๑๙. ดีเจพูดไม่สุภาพ ผู้ดำเนินรายการบางครั้งพูดคำที่ไม่สุภาพในรายการ
๒๐. โฆษณาชวนเชื่อของรัฐ คสช

๒. การระดมข้อเสนอแนะด้านวิทยุ หมายถึง สิ่งที่เป็นความต้องการหรือเสนอแนะให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการคิดคำนึงการบริโภคจากกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งมีความต้องการหรือเสนอแนะด้านวิทยุ ดังนี้

๑. ต้องการวิทยุชุมชน ต้องการให้มีการจัดตั้งวิทยุในเขตพื้นที่กลุ่มชาติพันธุ์เพื่อสื่อสารเรื่องในชุมชนและรอบๆ
๒. ต้องการผู้ร่วมจัดรายการภาษาชนเผ่า
๓. ต้องการเวลาออกอากาศภาคภาษาชนเผ่ามากขึ้น
๔. ข้าราชการสังคม
๕. เปิดพื้นที่การเรียนรู้สำหรับชุมชนให้เป็นพื้นที่ช่องทางในการเรียนรู้ผ่านรายการวิทยุ
๖. อยากได้สถานีชุมชนคนปกากะญอ ลีซู ลาหู่ ละเวือ ม้ง
๗. อยากได้ชุมชนที่ถูกปิดกลับมาเปิด
๘. อยากให้มีการดำเนินรายการภาษาชนเผ่า
๙. อยากได้ถึงบริการจากวิทยุ
๑๐. อยากออกอากาศสด
๑๑. รายการละครชนเผ่าในสื่อวิทยุ
๑๒. ผลิตรายการชนเผ่าเอง
๑๓. ดีเจชนเผ่าอยากให้มีโอกาสที่เป็นชนเผ่าตนเองมาจัดรายการ
๑๔. มีรายการข่าวที่เป็นชนเผ่ามากขึ้น
๑๕. ต้องการคลื่นวิทยุชัดเจนที่เสถียร
๑๖. ต้องการรายการภาษาม้ง ลีซู ละเวืออะ
๑๗. สถานี ปชส. ปรับปรุงให้มีเสียงที่ดีขึ้น จากระบบAMเป็นระบบFM
๑๘. รายการบันเทิงศิลปะชนเผ่า ดนตรี
๑๙. อยากได้ข้อมูลวิทยุในชุมชน
๒๐. นิทาน ตำนานชนเผ่า

๒๑. รายการธรรมดา
๒๒. แนะนำรายการด้านอาชีพ
๒๓. ต้องการภาษาละเอียดย่อยใน พชส.
๒๔. ต้องการงบประมาณสนับสนุนคนเฝ้า
๒๕. นักข่าวคนเฝ้า ผลิตภัณฑ์รายการคนเฝ้า
๒๖. ยอยากให้มีหน่วยงานดูแลเรื่องรับเรื่องร้องเรียน
๒๗. เพิ่มเวลาออกอากาศเวลาว่างของชุมชน

๓. การระดมสภาพปัญหาของการบริโภคสื่อโทรทัศน์/ทีวี จากการระดมสภาพปัญหาด้านโทรทัศน์มีการเสนอบอกว่าปัจจุบันการสื่อสารด้านโทรทัศน์ค่อนข้างจะได้รับความนิยมเนื่องจากได้เห็นทั้งภาพและเสียง ซึ่งสภาพปัญหาได้พบจากชุมชนหรือสถานศึกษาและเพิ่มเติมจากระดมครั้งนี้ ประกอบด้วย สภาพอากาศ สภาพชุมชน สภาพเศรษฐกิจส่วนตัว สภาพรายการเนื้อหา ความรุนแรงจากเนื้อหา ความเท่าเทียมในการนำเสนอจากรายการ สรุปได้ดังนี้

๑. ภูมิอากาศแปรปรวน กลัวฟ้าผ่า
๒. สัญญาณขาดๆ หายๆ ภาพเบลอ
๓. โฆษณานานเกิน มากเกิน
๔. ปัญหาส่วนตัว ไม่มีเงินซื้อทีวี
๕. โฆษณาชวนเชื่อของรัฐบาล คสช
๖. ไม่มีสัญญาณต้องใช้จานดาวเทียม
๗. ไม่ได้รับการแนะนำจากผู้ใหญ่
๘. การเข้าถึงระบบทีวียากมาก
๙. ไม่มีรายการคนเฝ้าจากสถานีช่องทีวีปัจจุบันยังไม่มีรายการคนเฝ้า
๑๐. เด็กผู้ใหญ่แย่งกันดูรายการ
๑๑. เนื้อหาล่อแหลม มีบทพิศวาส โป้ ไม่สุภาพ
๑๒. การถ่ายทอดกีฬาดีเกินไป
๑๓. เนื้อหารุนแรง เช่น ฆ่ากัน ภาษา
๑๔. เนื้อหานำเสนอคนเฝ้าน้อย
๑๕. กล่องรับสัญญาณดิจิตอล ใช้งานไม่ได้
๑๖. กระแสไฟฟ้าขัดข้องบ่อย
๑๗. อุปกรณ์เสียบ่อย
๑๘. ช่องสัญญาณเปลี่ยนบ่อย
๑๙. โฆษณาเกินจริง

๒๐. รายการไม่โดนใจ ไม่ตรงที่ต้องการ
๒๑. ฟังภาษาไทยไม่ออก ไม่เข้าใจ
๒๒. เนื้อหากระทบด้านลบกับชนเผ่า
๒๓. นำเสนอปัญหาความแตกแยกสังคม
๒๔. ไม่มีการถ่ายทอดสดกีฬา
๒๕. ข้อมูลไม่ถูกต้อง การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับชนเผ่าส่วนใหญ่ไม่ตรงกับความจริงหรือเสนอในลักษณะอคติทำให้คนรับข้อมูลสารทั่วไปเข้าใจผิดตาม ทำให้ภาพกลุ่มชาติพันธุ์ออกมาที่ไม่ตรงความจริง

๔ .การระดมข้อเสนอแนะด้านโทรทัศน์/ทีวี หมายถึงการระดมและรวบรวมข้อเสนอความต้องการในด้านการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์หรือทีวี

๑. ควบคุมสื่อที่ล่อแหลมที่เยี่ยงอย่างที่ไม่ดีหรือความรุนแรง
๒. มีรายการชนเผ่า วิถีชีวิต
๓. มีนักแสดงชนเผ่าได้ออกรายการทีวี
๔. มีช่องรายการชนเผ่า ภาษาชนเผ่า
๕. เทศนาพระคัมภีร์ ศิลปะชนเผ่า วัฒนธรรม
๖. ผู้ดำเนินรายการชนเผ่า
๗. อดทนดูฟรีทีวี เพราะจากราคาแพงค่าใช้จ่ายสิ้นเปลือง
๘. ผลิตรายการด้วยชนเผ่า
๙. ไม่มีการเสนอข่าวด้านลบของชนเผ่า ให้มีการเสนอข่าวที่เกี่ยวกับชนเผ่าชาติพันธุ์ที่ข้อมูลเป็นจริงและไม่เหมารวมเผ่า
๑๐. อดทนได้ช่องทีวีชนเผ่า มีสถานีหรือช่องทีวีชนเผ่าไว้นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์
๑๑. อดทนได้ผู้สื่อข่าวมาจากชนเผ่า
๑๒. นำเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นจริง
๑๓. ควรได้รับอนุญาตก่อนนำเสนอเจ้าของวัฒนธรรมในกรณีที่นักข่าวหรือผู้สื่อข่าวยังไม่ชัดเจน
๑๔. ต้องการไฟฟ้า ในชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์
๑๕. เสาสัญญาณโทรทัศน์เพื่อการดูฟรีทีวีจริงในชุมชน
๑๖. สื่อด้านนำเสนอปัญหาชนเผ่าบนฐานความหลากหลายทั้งอัตลักษณ์ภาษาและบริบทอื่นๆ
๑๗. อดทนให้หนังร้อง นักแสดงชนเผ่าออกทีวี

๑๘. นำเสนอความรักที่ผูกพันวัฒนธรรม ตามขนบธรรมเนียมประเพณีแต่ละชนเผ่า
๑๙. รายการนิทาน วัฒนธรรมชนเผ่า
๒๐. รายการแนะนำอาชีพ
๒๑. รายการข่าวบริการสังคมชุมชนในพื้นที่ชนเผ่าหรือกลุ่มชาติพันธุ์
๒๒. รายการสารคดี สิ่งแวดล้อม บนฐานการจัดการองค์ความรู้ภูมิปัญญาของชนเผ่า
๒๓. อยากรู้เป็นนักข่าวพลเมือง เป็นนักผลิตข่าวสั้นๆรูปแบบนักข่าวพลเมือง
๒๔. อยากรู้รายการโต้ตอบข่าวที่เป็นลบต่อชนเผ่า มีพื้นที่กลางให้ข่าวสำหรับสาธารณะที่ไม่ถูกต้อง
๒๕. อยากรู้ให้มีสารคดีเกี่ยวกับสัตว์

๕.การระดมสภาพปัญหาด้านโทรคมนาคม หมายถึง การระดมสภาพปัญหาด้านโทรคมนาคมประกอบด้วยโทรศัพท์บ้าน โทรศัพท์มือถือ ตู้โทรศัพท์สาธารณะและวิทยุสื่อสาร ในพื้นที่ชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์และสถานบันการศึกษาเพื่อให้เห็นสภาพปัญหาต่างๆ ซึ่งการระดมเพิ่มเติมครั้งนี้ได้จัดรวบรวมไว้ซึ่งพบปัญหา ทั้งด้านปัญหาส่วนตัว ปัญหาเกิดจากบริษัท และปัญหาทั่วไป สรุปได้ดังนี้

๑. ไม่มีไฟฟ้า ก็ไม่สามารถที่จะเข้าถึงการใช้โทรศัพท์ได้และหากแบตเตอรี่หมดไม่มีที่ชาร์ตแบตเตอรี่ทำให้เกิดปัญหาต่างๆถึงความเท่าเทียมในการเป็นพลเมืองไทย
๒. การเปลี่ยนระบบ ๒G ๓G ๔G การเปลี่ยนระบบต่างๆค่อนข้างจะรวดเร็วทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ใช้ไม่เป็น
๓. คลื่นโทรศัพท์และสัญญาณโทรศัพท์ไม่มี ในหมู่บ้านกลุ่มชาติพันธุ์คลื่นโทรศัพท์ไม่มีไม่สามารถติดต่อประสานงานกับบุคคลภายนอกได้
๔. ไม่มีอินเทอร์เน็ตชุมชน
๕. ค่าบริการแพงเติมเงินของบริษัทต่างๆ
๖. ค่าอินเทอร์เน็ตแพง ในมือถือแพงมาก
๗. คลื่นโทรศัพท์ขาดๆ หายๆ ไม่สม่ำเสมอทำให้ต้องเสียเงินเพิ่ม
๘. คลื่นมีเพียงบางจุดไม่ครอบคลุมหมู่บ้านบางจุดได้ บางจุดไม่ได้ทำให้มีปัญหาที่จะต้องไปหาคลื่น
๑๐. โทรศัพท์สั่นเปลือง ปัจจุบันโทรศัพท์เข้ามามีบทบาทกลุ่มชาติพันธุ์ค่อนข้าง ใช้แต่ละครั้งเสียเงินเยอะกว่าปกติทั้งการไปซื้อเครื่อง ซื้อบัตรเติมเงิน
๑๑. อินเทอร์เน็ต อินเทอร์เน็ตชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์อยู่ห่างไกลเข้ามาในการใช้งานแต่ละครั้ง
๑๒. สัญญาณอ่อน ทำให้เสียเวลาในการติดต่อสารหลายครั้ง

๑๓. หากคลื่นสัญญาณนาน เวลาต้องการใช้โทรศัพท์แต่ละครั้งต้องเดินหากคลื่นเสียเวลาและเสียเงินเพราะไม่ดี

๑๔. เสียเวลากับการเล่นเน็ตเสียการเรียน สำหรับเยาวชนในสถานศึกษาเวลาว่างใช้เน็ตจนลืมช่วยงานพ่อแม่ที่บ้านและไม่อ่านหนังสือทำให้เกิดผลเสียด้านการเรียน

๑๕. ไม่มีเงินซื้อมือถือ

๑๖. มีเบอร์แปลกๆรบกวนโทรเข้ามา

๑๗. หักค่าบริการที่ไม่พึงประสงค์

๑๘. ข้อความบริษัท ชักชวน โฆษณาชวนเชื่อ

๑๙. ปัญหามือถือติดไวรัส

๒๐. ค่าบริการแพงไม่เป็นธรรม

๒๑. ตู้โทรศัพท์ไม่มี

๒๒. ไม่มีบริการเติมเงินในหมู่บ้าน

๒๓. ตู้โทรศัพท์ใช้ไม่ได้

๒๔. ควบคุมค่าใช้จ่ายไม่ได้

๒๕. ๓G มีสัญญาณน้อยซ้ำ

๒๖. ข้อความชวนใช้บริการมากและไม่จริง

๒๗. เด็กๆติดมือถือไม่ช่วยงานพ่อแม่

๒๘. หักเงินไม่เตือน

๒๙. ใช้โทรศัพท์ไม่เป็นทำให้เสียเงิน

๓๐. AIS สัญญาเต็มแต่ไม่ชัด

๓๑. ดูดเงินตามข้อความ

๓๒. ยกเลิกข้อความแต่ข้อความมาอีก

๓๓. ทวงหนี้ทางโทรศัพท์แต่ไม่ได้ใช้งาน

๓๔. ข้อความและสื่อลามก

๓๕. เสียการเรียนเสียเงิน

๓๖. การเข้าถึงข้อมูลง่ายเกินไป

๓๗. ๓G มาไม่จริง คือคลื่น ๓G ที่โฆษณาว่ามาแรงมาจริงสำหรับพื้นที่กลุ่มชาติพันธุ์ยังไม่มีเห็นมีมาตามที่โฆษณา

๓๘. ผนตกสัญญาณไม่มี

๓๙. ไม่มีความรู้โปรโมชั่น

๔๐. อ่านภาษาไทยไม่ได้ ทำให้ใช้งานในระบบอื่นไม่ได้

๖. การระดมข้อเสนอแนะด้านโทรคมนาคมหมายถึง ข้อเสนอความต้องการหรือข้อเสนอแนะต่อการสื่อสารด้านโทรคมนาคมให้มีการพัฒนาในเขตพื้นที่กลุ่มชาติพันธุ์ให้เท่าเทียมกับพื้นที่ทั่วไปของประเทศไทย

๑. อยากได้คลื่นทั่วหมู่บ้าน
๒. ทุกค่ายให้บริการเท่ากัน
๓. ค่าโทร อินเทอร์เน็ต ถูกและแรง
๔. อบรมการใช้โทรศัพท์มือถือ
๕. อินเทอร์เน็ตชุมชนมีการบริการในรูปแบบอินเอด์เน็ตชุมชน
๖. อบรมการเท่าทันสื่อด้านเน็ต
๗. มีเสาสัญญาณทุกบริษัทในหมู่บ้านหรือใกล้เคียง
๘. ลงโทษบริษัทส่งข้อความรบกวนเข้ามือถือ
๙. หักค่าบริการที่เป็นธรรมและแจ้งล่วงหน้า
๑๐. คิดค่าบริการตามความเป็นจริง
๑๑. อินเทอร์เน็ตฟรีในหมู่บ้านจากการบริการของรัฐ
๑๒. คลื่นสัญญาชัดเจน เสถียร

๑๓. รณรงค์คุณสมบัติประโยชน์และโทษของไอทีให้มีการอบรมให้ความรู้ถึงการเข้าถึงและความต้องการที่แท้จริงตลอดทั้งโทษของการใช้อินเทอร์เน็ต

๑๔. ไม่ส่งโฆษณาเข้ามือถือ ไม่ควรมีข้อความที่ไม่ต้องการเข้าในมือถือส่วนบุคคล
๑๕. ลดขั้นตอนขบวนการขออนุญาตใช้วิทยุสื่อสาร ให้มีขั้นตอนที่ง่ายเพื่อจะใช้ในยามฉุกเฉินได้

จากการนำเสนอการระดมความคิดเห็นครั้งนี้ได้ทราบถึงสภาพปัญหา ความต้องการ ข้อเสนอแนะต่อการเข้าถึงสื่อของการบริการจากหน่วยงานด้านสื่อทั้งวิทยุ โทรทัศน์ โทรคมนาคม ตลอดทั้งการเอาเปรียบผู้บริโภคซึ่งไม่ควรอย่างยิ่ง

สร้างเครือข่ายผู้บริโภคสื่อกลุ่มชาติพันธุ์ โดยนายบุญจันทร์ จันทร์หม้อและนายนवल ศิริรักษ์สกุล

เกริ่นนำความสำคัญของเครือข่ายผู้บริโภคสื่อชนเผ่าชาติพันธุ์.....
จากนั้นมีการคัดเลือกคณะกรรมการเครือข่ายผู้บริโภคสื่อชนเผ่าพื้นเมืองกลุ่มชาติพันธุ์ขึ้นเพื่อให้หน่วยงานตัวแทนในการร้องเรียนหรือฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการก้าวทันสื่ออย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมซึ่งมีคณะกรรมการที่คัดเลือกและเสนอชื่อเป็นตัวแทนคณะกรรมการเครือข่ายผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง
๑	นายอัศวิน สุวรรณ	ประธาน
๒	นายอภิชาติ หมื่นคำ	รองประธาน
๓	นายพุทธ นกแล	กรรมการ
๔	นางศรีธัญญา สนิทเอไพโร	กรรมการ
๕	นส.สายพิน แซ่เปียน	กรรมการ
๖	นายยุทธพันธ์ พรพชรเดช	กรรมการ
๗	นายวิเชียร ธนทวีพร	กรรมการ
๘	นายโสภิศ จะพอ	กรรมการ
๙	นางพรรณนารา ป่าสีทอง	กรรมการ
๑๐	นายบุญสม มาลาศิริ	กรรมการ
๑๑	นายนันท์วัฒน์ เทียงตรงสกุล	กรรมการและเลขานุการ
๑๒	นางอำพร ไพรพนาสัมพันธ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓	นางชนิดา ธนัญญา	ที่ปรึกษา
๑๔	นางอินทิรา ไพรสัท	ที่ปรึกษา
๑๕	นายบุญจันทร์ จันทมื่อ	ที่ปรึกษา
๑๖	นายไวยิ่ง ทองปือ	ที่ปรึกษา
๑๗	นายนवल ศิริรักษ์สกุล	ที่ปรึกษา

รายชื่อทั้งหมดถือเป็นตัวแทนและเป็นการสร้างเครือข่ายผู้บริโภคด้านสื่อในกนามกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนเผ่าหากมีอะไรก็ตามที่ติดต่อประสานงานตัวแทนคณะกรรมการเหล่านี้และกระจายข้อมูลข่าวสารตามสมาชิกในหมู่บ้านและสถาบันการศึกษาซึ่งอาจจะมีแผนงานของเครือข่ายในการคุ้มครองและปกป้องสิทธิและพัฒนาศักยภาพด้านการเข้าถึงสื่อของพี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ต่อไป

ระดมข้อเสนอต่อการปฏิรูปสื่อที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยนายไวยิ่ง ทองปือ

จากการระดมสภาพปัญหาทั้งในพื้นที่หมู่บ้านพื้นที่สถานศึกษาและงานสมัชชาเครือข่ายผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ทางทีมงานและแกนนำได้ยกร่างพร้อมกันให้เข้าร่วมในวันนี้ช่วยกันดูและเพิ่มเติมในการนำเสนอแนะให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำเป็นข้อเสนอแนะต่อการปฏิรูปด้านการสื่อสารต่างๆ จึงได้ข้อเสนอดังนี้

๑. การนำเสนอข่าวไม่ควรใช้ถ้อยคำที่เหมารวมเผ่า หรือทั้งกลุ่ม แต่ให้ใช้คำที่ชี้เฉพาะเกี่ยวกับบุคคลเป็นรายๆไปเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒. ขอให้เปิดช่องทางในการสื่อสารของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในการนำเสนอและได้รับฟังเรื่องราวที่เป็นภาษาชนเผ่าในสื่อต่างๆ เช่น ช่องทางวิทยุ โทรทัศน์ โดยการมีส่วนร่วมในด้านการผลิตเนื้อหารายการและภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์นั้นๆ

๓. ให้มีการจัดสรรกองทุนเพื่อสนับสนุนให้กับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในการพัฒนาช่องทางการสื่อสารของชนเผ่าอย่างกว้างขวางเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจกับสังคมและสาธารณะอย่างต่อเนื่อง

๔. ขอให้รัฐมีนโยบายต่อองค์กรที่กำกับดูแลด้านเนื้อหาการสื่อสารในสื่อโดยให้ความสำคัญในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองอย่างระมัดระวัง เพราะมีความเปราะบางทางด้านภาษาและอคติจากสังคมภายนอก

๕. ให้รัฐหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนให้เกิด “สภาการสื่อสารของชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” เพื่อทำหน้าที่เรื่องการตรวจสอบกำกับดูแลด้านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยเพื่อเป็นสื่อสารทางเลือกสำหรับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยได้รับใช้สังคมท้องถิ่นอย่างแท้จริงจึงให้รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงสื่อของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้ทั่วถึง เช่น อินเทอร์เน็ตชุมชน วิทยุชุมชน ทีวีชุมชน ระบบโครงข่ายการให้บริการทั่วถึงทุกพื้นที่ เป็นต้น ยื่นโดยเครือข่ายผู้บริโภคสื่อกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ณ. ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ จังหวัดเชียงใหม่ จากนั้นตัวแทนจากผู้ว่าราชการเชียงใหม่ได้มารับหนังสือพร้อมกับกล่าวปราศรัยต่อผู้เข้าร่วมงานสมัชชาและกล่าวปิดงานสมัชชาเครือข่ายผู้บริโภคว่าพิธีปิดการประชุมสรุปบทเรียนเครือข่ายผู้บริโภคสื่อกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย โดยลำดับพิธีการดังนี้

กล่าวรายงานสรุปการดำเนินโครงการฯ ให้ประธานปิดพิธีทราบ นายไวยิ่ง ทองปือ ประธานมูลนิธิภูมิปัญญาพันธุ์

จากสภาพปัญหาการรับข่าวสารของพี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย พบว่ามีสภาพที่เป็นอุปสรรคต่อการรับรู้ข่าวสารข้อมูลอีกมากเมื่อเปรียบเทียบกับพี่น้องที่อยู่ในเมือง เนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่พี่น้องชนเผ่าอยู่นั้นเป็นภูเขา อยู่ในถิ่นทุรกันดารไม่มีไฟฟ้าใช้สำหรับการเครื่องมือสื่อสาร อีกทั้งการสื่อสารส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยเป็นหลักพี่น้องจำนวนมากที่ไม่สามารถฟังภาษาไทยได้ นอกจากนี้ข่าวสารต่างๆที่ได้ทำการเผยแพร่ออกไปไม่ว่าทางโทรทัศน์หรือวิทยุ นั้นมักจะมีอคติทางพันธุ์ มีการเหมารวมเผ่ากรณีมีผู้กระทำความผิด เป็นต้น เหล่านี้ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมสำหรับพี่น้องที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องพลอยได้รับผลกระทบไปด้วย

ปัญหาโอกาสการเข้าถึงสื่อของพี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ในแง่การได้เป็นมามีส่วนร่วมพัฒนาด้านสื่อ นับว่ามีโอกาสน้อยมาก การพัฒนาบุคลากรชนเผ่าให้มีความรู้ด้านการสื่อสาร ความรู้ความสามารถ

ที่จะไปเป็นผู้สื่อสารด้วยตนเองนั้นนับว่ายังมีน้อยมาก เราเห็นว่ากลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยเองควรที่จะมีการรวมกันเพื่อพัฒนาสื่อด้วยตัวเราด้วย

ดังนั้นมูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ได้ขอรับการสนับสนุนทุนภายใต้โครงการโครงการเข้าถึงสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และโทรคมนาคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนวิจัยพัฒนา กิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์ และกิจกรรมโทรคมนาคมเพื่อสาธารณประโยชน์ (กทปส.) ภายใต้สำนักงาน (กสทช.) ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การจัดฝึกอบรมระดับสถาบันการศึกษาหรือโรงเรียนต่างๆ จำนวน ๑๒ ครั้ง จัดประชุมระดับชุมชนจำนวน ๑๓ ครั้ง รวมทั้งสิ้น ๒๕ ครั้ง มีผู้ผ่านเข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น ๖๒๕ คน การจัดเวทีสรุปทบทวนหรือสมัชชาผู้บริโภคเครือข่ายชาติพันธุ์ในครั้งนี้เพื่อ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมงานสมัชชาได้รับการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ นโยบายการกำกับดูแลของ กสทช. ตลอดจนสิทธิของผู้บริโภค และเพื่อให้ผู้เข้าร่วมงานในงานสมัชชาครั้งนี้ได้มีข้อเสนอต่อการปฏิรูปด้านสื่อชนเผ่าให้เกิดเป็นเครือข่ายผู้บริโภคสื่อชนเผ่าในระดับ ๕ ชนเผ่า นอกจากนี้ได้มีการผลิตสื่อต่างๆ ประกอบด้วยสื่อวีดิทัศน์เป็นภาษาชนเผ่าต่างๆ ๕ ชนเผ่า ได้แก่ สารคดีเรื่อง “เดปอญู” ของชนเผ่ากะเหรี่ยงปกากะญอ สารคดีเรื่อง “มอเหลเว” ของชนเผ่าลาหู่ สารคดีเรื่อง “อื้อะมาหลัว” ของชนเผ่าลีซุ สารคดีเรื่อง “พอนละเวือะ” ของชนเผ่าละเวือะ และสารคดีเรื่อง “ม้ง จำเลยทางสังคม” ของชนเผ่าม้ง สารคดีทั้งหมดนี้เป็นภาษาชนเผ่า อักษรภาษาไทย บรรยายใต้ภาพ นอกจากนี้ยังมีสิ่งตีพิมพ์ คู่มือที่รู้เท่าทันสื่อ ซึ่งเป็นภาษาชนเผ่าต่างๆ ๕ ชนเผ่า ได้แก่คู่มือรู้เท่าทันสื่อภาษากะเหรี่ยง ภาษาลาหู่ ภาษาลีซุ ภาษาละเวือะ และภาษาม้ง สื่อสารคดีและคู่มือรู้เท่าทันสื่อได้ทำการแจกจ่ายให้กับกลุ่มเป้าหมายไปแล้ว

นอกจากนี้ยังมีการฝึกอบรมผู้นำการเก็บข้อมูลเพื่อให้ผู้นำชุมชน และผู้นำเด็กเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาด้านการเข้าถึงสื่อด้วยตนเอง ผู้เก็บข้อมูลทราบสภาพปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะอันจะนำไปสู่การเป็นนักวิจัยในอนาคต นอกจากนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ แล้วยังมีคุณครูจากโรงเรียนต่างๆ มาเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียนอีกด้วย เวทีสรุปทบทวนหรือสมัชชาผู้บริโภคเครือข่ายสื่อชาติพันธุ์ในครั้งนี้ได้มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น ๘๐ คน เวทีสรุปทบทวนการมารับฟังระดมความคิดจากเวทีต่างๆ เพื่อให้การประชุมได้พิจารณาข้อมูลที่ถี่ถ้วนและนำไปเสนอในการพัฒนาด้านสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ และโทรคมนาคมของชนเผ่าให้ดียิ่งขึ้น

ในนามของมูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ ขอขอบคุณความร่วมมือขององค์กรพันธมิตร ได้แก่ เครือข่ายกะเหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม สมาคมศูนย์รวมภาษาและวัฒนธรรมในประเทศไทย ศูนย์สังคมสงเคราะห์เชียงใหม่ เครือข่ายสื่อชนเผ่าพื้นเมือง หรือ IMN สมาคมพัฒนาคุณภาพชีวิตบนพื้นที่สูง มูลนิธิพัฒนาชนเขาบนพื้นที่สูง ศูนย์วิทยุแห่งชาติ สถาบันวิทยุชุมชนคนเมืองลี

โอกาสนี้ขอขอบท่านราณี วงศ์ประจวบลาภ พมจ.จังหวัดเชียงใหม่ ที่มาเป็นให้เกียรติให้โอวาท และมาปิดพิธีสรุปบทเรียนหรือสมัชชาผู้บริโภคลูกกลุ่มชาติพันธุ์ในวันนี้ จึงเรียนมาให้ท่านให้โอวาท และกล่าวปิดพิธีในโอกาสต่อไป ขอเรียนเชิญครับ

ประธานพิธีเวทีสรุปบทเรียน (สมัชชาเครือข่ายผู้บริโภคลูกกลุ่มชาติพันธุ์) โดยนางราณี วงศ์ประจวบลาภ พมจ.จังหวัดเชียงใหม่

บรรยายพิเศษหัวข้อชนเผ่าพื้นเมืองกับลักษณะบ่นสื่อสาธารณะและปิดพิธีประชุมสรุปการประชุม (สมัชชาเครือข่ายผู้บริโภคลูกกลุ่มชาติพันธุ์) โดยคุณราณี วงศ์ประจวบลาภ พมจ.จังหวัดเชียงใหม่

เรียนประธานมูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ คุณไวยิ่ง ทองป้อ เครือข่ายกะเหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม สมาคมศูนย์รวมภาษาและวัฒนธรรมในประเทศไทย ศูนย์สังคมสงเคราะห์เชียงใหม่ เครือข่ายสื่อชนเผ่าพื้นเมือง หรือ IMN สมาคมพัฒนาคุณภาพชีวิตบนพื้นที่สูง มูลนิธิพัฒนาชาวเขาบนพื้นที่สูง ศูนย์วิทยุแห่งชาติ สถานีวิทยุชุมชนคนเมืองลี ผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน

วันนี้ในเรื่องของการปฏิรูปประเทศไทยเรียนทุกท่าน โดยเฉพาะพี่น้องชาติพันธุ์ซึ่งทราบมาว่าส่วนใหญ่ วันนี้ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตพี่น้องชาวบ้านเป็นหลักสำคัญมากๆ ของรัฐบาลขอบอกว่าการปฏิรูปเหมือนว่าเราจะต้องดูเรื่องคนเป็นสำคัญ เพราะตอนนี้ในประเทศไทยเรามีประชากรทั้งผู้หญิงผู้ชายทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่ทั้งผู้สูงวัยมีเกือบ ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๗ ตัวเลขอยู่ประมาณ ๖๗, ๖๘, ๖๙ ล้านคน

วันนี้ในความสำเร็จในเรื่องของการดูแลชีวิตของพี่น้องประชาชนทุกกลุ่มวัยทุกเชื้อชาติทุกเผ่าพันธุ์เป็นเรื่องสำคัญต้องใช้คำว่าปฏิรูป วันนี้ดีใจเพราะว่าในเวทีที่จัดในครั้งนี้เห็นความสำคัญหลักของวัยไม่ว่าจะเป็นพ่อกับแม่รวมถึงวัยเด็กๆ ซึ่งวัยเด็กๆวันนี้ทว่าพูดถึงการปฏิรูปเนี่ยจะเป็นวัยที่สำคัญมากๆ วันนี้เราอาจจะอยู่ในตัวเมืองหรือชนบทหรือจังหวัดไหนก็ตาม การสร้างคนรุ่นใหม่ให้เป็นแบบเนี่ยจะถือว่าทุกหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นภาคเอกชนหรือรัฐบาลให้ความสำคัญมากๆ แต่ถามว่าวัยผู้ใหญ่ วัยผู้สูงวัยให้ความสำคัญไหม? ต้องให้ความสำคัญ ดังนั้นวันนี้มูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ร่วมกับเครือข่ายมาจัดเวที เมื่อกี้ตัวเองฟังมีอยู่สัก สอง สาม ประเด็น

วันนี้เราใช้คำว่าปฏิรูปสื่อ เรื่องสื่อเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ดีใจค่ะที่เราทำเรื่องสื่อเป็นเรื่องสำคัญ “ท่านเชื่อไหมคะว่าวันนี้อะ มีใครไม่มีมือถือบ้าง?” โห...ตัวเล็กๆ ก็มีกันทุกคนเลย “แกว่นั้นมีไหมคะ?” ต้องถามว่าใครไม่มีบ้าง ไม่มีเยอะไหม? “สามคนข้างหน้ามีไหม?” โห...ร้อยเปอร์เซ็นต์แล้ว แกวหน้า วันนี้มาพูดเรื่องสื่อเป็นเรื่องสำคัญมากๆ วานก่อนเมื่อวันที่ ๘ ที่ ๙ กลางคืน “อยู่ที่นี้กันไหมคะ? ยังไม่มานะอะ” ชาวออกทั่วประเทศว่าไฟไหม้ใช่ไหม? ไฟไหม้พระธาตุดอยสุเทพ โอโห! ทั่วโลกรู้หมดเลย เมื่อพูดถึงสื่อสิ่งที่ตามมาความเพลิดเพลิด ฉะนั้นถ้าเราเลือกสื่อ สื่อนี้เป็นเรื่องสำคัญเพราะมันเป็นการสร้างการรับรู้ที่เร็วมาก เพราะเรามีช่องทางของสื่อเยอะมากและพัฒนาไปเร็วมาก เมื่อกี้ก็

แอบไปดูข้อมูลพี่น้องทั้งหลายหลายคนก็ได้คิดร่วมกัน เราอยากให้หลายๆ ได้คิดรวมด้วยกันว่าถ้าวันนี้เราเป็นคนหนึ่งของประเทศไทยที่กำลังปฏิรูปเรื่องสื่อ เรื่องสื่อเป็นรูปสำคัญ และถ้าสำคัญเนี่ย ถ้ามองว่าท่านประยุกต์ว่าท่านพูดถึงสื่อทุกวันและท่านประยุกต์เนี่ยถ้าท่านไม่ได้เป็นคนที่จะต้องมาอยู่กับประเทศไทยเป็นรัฐบาลไปตลอดชีวิต ท่านพยายามเชิญชวนให้พี่น้องประชาชนทุกคนออกมาปฏิรูปประเทศไทยร่วมกัน เพราะฉะนั้นวันนี้เครือข่ายพวกเราเองที่ท่านบอกว่า ๒๕ กุมภาพันธ์ เรามาปฏิรูปตัวเองเพื่อให้เป็นสื่อเครื่องมือในการปฏิรูปประเทศและปฏิรูปตัวเราเองด้วย เพราะฉะนั้นเราคิดว่าเราจะต้องปฏิรูปบ้านเรา ปฏิรูปครอบครัวเรา ปฏิรูปตัวเอง แล้วหลายๆ หลานๆ เราเครื่องมือสื่อเป็นเรื่องที่สำคัญ ก็คือ เครื่องมือของการสื่อสารใช้ใหม่คะท่านประธาน? เพราะฉะนั้นต้องคิดจากตัวเองคะ คิดจากตัวเองที่ท่านระดมกันมาคิดจากตัวเองเป็นหลัก กำลังเรียนถึงท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายและพี่น้องเครือข่ายชาติพันธุ์ วันนี้ภายใต้การปฏิรูปของประเทศไทย วันนี้ตัวเองมาในฐานะตัวแทนของผู้ว่าเป็นตัวแทนของคนทั้งเชียงใหม่ วันนี้ผู้ว่าจะคิดอะไรก็ตามท่านให้คนเชียงใหม่คิด ผู้ว่าบอกว่าจะเอาอย่างนี้ ผู้ว่าคิดและจะเอาอย่างนี้ไม่ใช่แล้วนะคะ วันนี้ไม่ใช่ผู้ว่าต้องชวนคนทั้งเชียงใหม่ คนที่อยู่เชียงใหม่คิดว่าท่านอยากปฏิรูปสื่อท่านคิดอย่างไร ท่านต้องการอย่างไรที่มันจะเป็นไปได้ มันต้องคิดจากฐานตัวเองก่อน วันนี้ถ้าเราคิดแบบนี้เราจะคิดแบบมีกระบวนการ วิธีการที่คิดจากตัวเองอันนี้เป็นกระบวนการที่อยากจะบอกว่า สิ่งที่เราที่กำลังทำอยู่ในเวทีวันนี้เราคิดจากตัวเรา ว่าตัวเองจะทำอะไรได้บ้างในเรื่องของการปฏิรูปสื่อ เพราะฉะนั้นต้องคิดจากตัวเองก่อน หลังจากคิดจากตัวเองคือคิดจากตัวน้องๆ เองว่าวันนี้เรามีสื่อไม่ต้องคิดจากที่อื่นว่าใครต้องมาทำสื่อให้เรา เรามีมือถืออยู่ในมือเป็นสื่อสำคัญ วันนี้เราใช้สื่อในมือของเราเป็นประโยชน์หรือยัง? อันนี้ประเด็นที่หนึ่งนะคะ คิดจากตัวเองก่อนเมื่อมีสื่อมากมายตรงนี้จากตัวเองมี หลายท่านเป็นวัยที่อาจไม่ถนัดใช้มือถือแต่ท่านอยู่ในชุมชนท่านเอง ท่านทราบไหมคะว่าวันนี้เนี่ย! ในหมู่บ้านหรือชุมชนของท่านมีสื่อมากมาย เมื่อก่อนท่านประธานได้นำข้อมูลเรื่องของการวิทยุชุมชน ซึ่งเข้าใจคะว่าช่วงนี้อาจถูกปิดไปบางสถานี แต่อันนี้ก็เครื่องมือที่สำคัญท่านแล้วท่านรู้ใหม่ว่า อบต.เทศบาลที่ท่านอยู่ในพื้นที่ของท่านเขามีสื่อรอบๆ ตัวเองทั้งนั้นเลย

คิดจากตัวเองก่อนนะคะ จากตัวเราเองจากลูกหลานของเราจากคนในครอบครัวของเรา จากชุมชนของเรา จากประชาชนของเรา วันนี้เราจะมาปฏิรูปสื่อที่อยู่ในมือของเราโดยพวกเราเป็นคนใช้ อย่างมีใช้ได้อย่างไร อันนี้ผู้ใหญ่มาฝากเสริมพลังให้เครือข่าย คิดจากตัวเองก่อน คิดจากชุมชนตัวเองก่อน สื่อใกล้ตัวเองก่อน

วันนี้กลับไปพี่น้องๆ พี่เองก็มีมือถือคะไม่รู้ว้าวอร์ชั่นไหนนะคะ แต่วันนี้เราใช้ประโยชน์จากสื่อตัวนี้เขาบอกว่าเปอร์เซ็นต์ไม่ถึง ๑๐% เนื้อเรื่องของการที่รู้เท่าทันข้อมูลสื่อสารในสื่อวันนี้เราอาศัยแต่จริงๆ ตัวเองตื่นมาก็เล่นไลน์จริงๆ ไม่ใช่แค่ไลน์ โทร โทรออกหรือโทรออกทางไลน์ แล้วน้องๆ ใช้ไรคะ? เฟส วิทยุรุ่นใช้เยอะมากอันนี้ก็สื่อทางหนึ่งนะคะ ประเด็นเรื่องสื่อความสำคัญที่สอง เมื่อก่อนเราเริ่มจากการใช้สื่อสื่อที่มีจากตัวเองก่อน รู้เท่าทันสื่อ อันนี้ก็ประเด็นที่สำคัญ มีแล้วต้องเท่าทัน

เลือกในสื่อที่ประโยชน์ต่อตนเอง หลายครั้งที่เราใช้สื่อที่มันไม่เป็นประโยชน์ เรื่องสื่อนี้ต้องบอกว่ามีมากเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์แล้ว เมื่อกี้ท่านประธานทำไมวันนี้อะ สื่อที่ออกมามีผลกระทบต่อพวกเราโดยเฉพาะที่เครือข่ายชาติพันธุ์คุยกันว่ามันถูกกระทบในความรู้สึกของพวกเราเยอะมาก เพราะสื่อเนี่ยมันมากับการสร้างของคน ทั้งที่เป็นสื่ออาชีพกับสื่อที่ไม่ใช่อาชีพ วันนี้สื่อที่ไม่ใช่อาชีพเยอะมากกว่าสื่ออาชีพด้วยซ้ำ พวกเราเห็นคลิปใหม่คะ วันนี้ทุกคนสร้างสื่อได้ใหม่ คลิปทั้งหลายมันมาจากคนนะคะ และจากพวกเราเอง เพราะฉะนั้นถามสื่อวันนี้เราต้องเข้าใจสื่อในโลกสมัยใหม่คะ โลกสมัยใหม่มีเครื่องมือที่เป็นสื่อที่พวกเราใช้เยอะแยะ และเราสามารถสร้างทำสื่อได้ด้วยตัวเอง กลับมาที่เวทีของพวกเรา ประเด็นทำทนายก็คือว่าวันนี้เนี่ยอะ อยากจะพูดในเฉพาะสื่อที่เราสัมผัสใช้เอาก่อนนะคะ เราจะทำสร้างน้องๆ วันนี้มันมีพลังเยอะมาก น้องที่อยู่ในห้องนี้เห็นพลัง น้องๆ ที่มาอยู่ที่นี่เป็นแกนนำ แกนนำเด็กเยาวชนรุ่นใหม่เราจะชวนเพื่อนที่เป็นเยาวชนด้วยกัน มาสร้างสื่อด้วยมือของเราเอง สื่อที่เป็นสื่อสร้างสรรค์ได้อย่างไร เราเรียนรู้จากสื่อที่เราทำนี้แหละคะ สร้างอาจจะยากแต่ใช้สื่อให้เป็นประโยชน์ อันนี้เป็นประเด็นทำทนายนะคะ เพราะฉะนั้นถ้าเราพูดถึงเรื่องสื่อ อยากจะบอกว่าวันนี้มิติของสื่อในโลกที่มันเป็นโลกไร้พรมแดนสื่อมีความสำคัญแน่นอน แต่เราจะใช้โอกาสของการเป็นสื่อหลักอย่างไรเป็นประโยชน์กับตัวเอง เป็นประโยชน์กับครอบครัว เป็นประโยชน์ในชุมชนและต่อคนในประเทศอย่างไร เริ่มจากจุดเล็กๆคะ วันนี้ดีใจเพราะเรามีเครือข่ายของพี่น้องชาติพันธุ์ที่เรา กำลังจะมาใช้เครื่องมือสื่อสารเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อเพื่อพัฒนาตัวเอง พัฒนาชุมชน พัฒนาสังคมร่วมกัน

ประเด็นที่สองคะที่อยากจะเติมก็คือว่า เมื่อกี้ใกล้ตัวเราก่อนนะเออใกล้ ใกล้ตัวเราที่เป็นสื่ออย่างข้างนอก เมื่อกี้สื่อจากภายในครอบครัวเองสื่อภายนอกวันนี้เนี่ยผลกระทบที่ตามมาเยอะมาก เมื่อกี้เราเองใช้สื่อที่ถูกบิดเบือนมานะ สื่อที่ถูกสร้างขึ้นมาจากการทำสื่อทุกคนเป็นสื่อหมดเลยคะ วันนี้อยากจะสื่ออะไรก็สื่อ ทำเฟสบุ๊ค ทำคลิป ทำอะไรทั้งแซท ทั้งอินสตราแกรม เห็นใหม่คะดาราเนี่ย เขาอยากจะสร้างข้อมูลข่าวสารให้คนอื่นมาฟอลโลว์ มีผลกระทบต่อดาราเยอะแยะมากมาย เพราะฉะนั้นสื่อที่มาจากภายนอกมันมีอิทธิพลจะมีคนที่ส่ง เมื่อกี้เห็นข้อมูลของทุกท่านที่คุยกันเรื่องของโทรทัศน์วิทยุ อันนี้เป็นสื่อกระแสหลัก สื่อกระแสหลักนะคะที่มันมากับโลกสมัยดั้งเดิม แต่ท่านเชื่อไหมคะว่าอีกหน่อยไม่มีคนดูโทรทัศน์คะ ทุกคนจะอยู่ตรงนี้หมดเลยนะคะ วันนี้โลกมันเปลี่ยนเครื่องมือสื่อสาร วิทยุโทรทัศน์ แต่ถ้าดูความหมายมันก็ยังอยู่คู่กับสังคมเนอะ ที่นี้มันมีอันหนึ่งที่อยากจะบอกว่า เราจะเลือกใช้สื่อที่เขาส่งมาให้เราอย่างมีคุณค่าได้อย่างไรอันนี้ก็ประเด็นหนึ่ง วันนี้เมื่อกี้คุยกันบอกว่า วันนี้ถ้าเรานัดห้องดูสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย ท่านจากพม่าเนาะเขาบอกว่า พม่าหลักเดี๋ยวนี้อาจารย์รับสถานีโทรทัศน์ของไทยเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์นะ รู้การจัดรายการหมดเลย ที่เขาบอกว่าการจัดรายการสถานีโทรทัศน์วันนี้ส่วนใหญ่เราจะใช้ช่องอะไรกันคะ เวลาเปิดดูโทรทัศน์ เปิดทีวีคะช่อง๓หรือช่อง๗ใช่ไหมคะ มีใครเปิดช่องไทยพีบีเอส ช่องข่าวอะไรอย่างนี้ไหมคะ ไม่เคยดูกันนะ เราเองเราอยาก

เสริมเสฟเรื่องสื่อเราคิดว่าที่เป็นประโยชน์อะไรอย่างเงาะ เพราะฉะนั้นพฤติกรรมการเสฟสื่อเป็นเรื่องของการเสฟของมนุษย์ที่มันมีปัจจัยแวดล้อมเกี่ยวข้องมากมาย เพราะฉะนั้นประเด็นสื่ออย่างที่ไม่เห็นมุมมอง คือ ๑. ก็คือรู้เท่าทันถ้าเราจะมีข้อเสนอที่เป็นทางเลือกสำหรับพวกเราเองในฐานะเป็นตัวแทนเครือข่ายชาติพันธุ์เห็นด้วยค่ะ

วันนี้ ภาคราชการตัวเองอยู่ในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เราทำงานกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเปราะบางกลุ่มพิการมากมาย กลุ่มหนึ่งที่เป็นทางเลือกสำหรับเป้าหมายคือกลุ่มคนพิการท่านจะเห็นว่าเดี๋ยวนี้ในช่องทางของสถานีโทรทัศน์เราจะมีช่วงภาษามือท่านเห็นไหมคะ? นั่นคือการเพิ่มช่องทางให้กลุ่มที่มีความสามารถในการเข้าถึงสื่อเฉพาะ พื้นที่ที่เป็นกลุ่มพิเศษหมายถึงว่ามีความบกพร่องระกะทางกายนิติกี่จะมีล่ามประสานมือณะคะ มีความบกพร่องหูไม่ได้ยินจะมีล่ามภาษามือสื่อสารอันนี้คือการเข้าถึงสื่อของกลุ่มคนพิการเช่นเดียวกันเสนอ วันนี้ช่องทางของการเสนอสื่อข้อมูลข่าวสารทางช่องสถานีโทรทัศน์หรือวิทยุเนี่ยะส่วนใหญ่เราต้องพูดถึงเรื่องของการใช้ทักษะถูกต้องไหมคะ จะทำอะไรให้สื่อที่เป็นกระแสหลักที่คนส่วนใหญ่ยังนิยมเข้าถึงอยู่เนี่ย คือสถานีวิทยุ โทรทัศน์มีภาษาที่เหมาะสมกับคนในประเทศนะคะ วันนี้หลักของเราจะใช้ภาษาไทยกลางและบางช่องจะมีภาษาอังกฤษเสริม เนื่องจากเราเข้าอาเซียน เรายังไม่มีภาษาที่หลากหลายตามบริบทของแต่ละประเทศ ทีนี้พวกเราเองทุกท่านคะพื้นที่ชาติพันธุ์เราพอมองมีแม่แม่บท แผนแม่บทร่วมกับพื้นที่เครือข่ายชาติพันธุ์เราเครือข่ายที่เราแนะนำไป ภาษาของพวกเราเองมันสำคัญนะคะเพราะจริงๆ กระทรวงการคลังเนี่ย เรามีการปฏิรูปต้องเรียนอย่างนี้คะ อยากให้พื้นที่เครือข่ายชาติพันธุ์ได้เห็นว่าเป็นเนี่ยประเทศไทยมีการปฏิรูปประเทศ แล้วในภาคราชการการที่ดูแลพื้นที่ชาติพันธุ์ต่างๆนี้ คือโครงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรามีการปฏิรูปกระทรวงคะ เรามีการปฏิรูปกระทรวงซึ่งเป็นส่วนราชการที่จะดูแลพื้นที่ชาติพันธุ์ทั่วประเทศ ท่านทราบไหมคะว่าเรามีตัวเลขที่พื้นที่ชาติพันธุ์ทั่วประเทศมีอยู่ถึงเกือบ ๑๐%ของประชากร เมื่อกี้เราบอกเรามีประชากรของประเทศ ๖๐กว่าล้าน เรามีพื้นที่เครือข่ายชาติพันธุ์ทั่วประเทศอยู่เกือบ ๑๐%มีอยู่ถึง ๑.๖ ล้านเกือบ ๑.๗ ล้านคือรู้ว่าเป็นพลเมืองไทยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่รัฐบาลมอบให้กระทรวงพม.มาทำงานพัฒนา แล้วเราก็มีกองนิคมชาวเขา เรานี้ดีใจมากๆเลยที่วันนี้มิติของการพัฒนาคุณภาพพื้นที่ชาติพันธุ์ก็กลับมาอยู่ในมิติของการพัฒนาประเทศ โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เราจะสร้างกองนิคมและพัฒนาชาวเขาขึ้นมา ๑ กอง แล้ววันนี้เรามีการนำเสนอมาฟื้นฟูวิถีชีวิตของพื้นที่ชาติพันธุ์ทั่วประเทศ วันนี้เรามีทั้งหมด ๒๐กว่าจังหวัด หมายรวมถึงจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอนด้วยนะคะ ก็นำเรียนท่านประธานและท่านคณะกรรมการท่านผู้มีเกียรติว่า ในมิติของการพัฒนาสื่อของสื่อเครือข่ายพื้นที่ชาติพันธุ์ที่ท่านจะนำเสนอผ่านนายกรัฐมนตรีนี่ว่าแน่นอนก็คือคิดว่าแน่นอนเลยคะกระทรวงพม.ต้องให้ความสำคัญเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเรื่องนี้ ประเด็นที่อยากจะใช้เป็นข้อสังเกตในมุมมองของตนเองนะคะว่า จากที่มีมุมมองตัวเองจากพูดเมื่อก็ว่าเราจะทำอะไรให้คน

ของเราจะได้มีการพัฒนาได้อย่างยั่งยืนจากจุดเล็กๆที่เรามีอยู่ วันนี้เรามีสภาเด็กและเยาวชนโดยเยาวชนเป็นเจ้าของภาพหลักของทุกจังหวัดเราและมีสภาเด็กและเยาวชนเราไม่แยกว่าเป็นคนไทยหรือคนชาวเขาหรือกลุ่มชาติพันธุ์เราหมายรวมถึงพี่น้องเยาวชน สภาเด็กเยาวชนทุกคนของจังหวัดเชียงใหม่ จ.ลำพูน จ.พะเยา จ.แม่ฮ่องสอน เรามายุทธนาการเรื่องนี้เพราะวันนี้จังหวัด ดูแลเรื่องเด็กเยาวชนของจังหวัดในมิติของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสภาเด็กของน้องเด็กเยาวชนทุกอำเภอทุกตำบล โดยกลไกนี้เราให้อบต.ได้ใช้เทศบาลเป็นคนพัฒนากลไกของสภาเด็กเยาวชนระดับตำบลนะคะ ละก็ในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด สภาเด็กและเยาวชนจากเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง มีทุกจังหวัดลงไปถึงระดับตำบลนะคะอันนี้คือประเด็นที่ ๑ ประเด็นที่ ๒ ประเด็นของเรื่องในเชิงพื้นที่เนื่องจาก อบจ.เรามีศูนย์พัฒนาชาวเขาจังหวัดทุกจังหวัดนะคะเชียงใหม่ก็มี ลำพูนก็มี แม่ฮ่องสอนก็มี เชียงรายก็มี เราอยากให้การดำเนินงานแบบนี้มีการบูรณาการ ของพม.เรามีศูนย์พัฒนาชาติพันธุ์เป็นระดับของงานเชิงวิจัย ซึ่งอยู่ที่หอแดง อยากให้มูลนิธิประสานการทำงานของ ผอ.รมิตาผอ.ศูนย์นะคะ ในมิติของงานลักษณะนี้นะคะต้องบอกว่ารัฐบาลหลังจากที่เราปฏิรูปประเทศไทยและกระทรวง พม.ปฏิรูปกระทรวงถึงขั้นที่ ๒ เราเอางานของชาวเขาการทำงานซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ในฐานะมูลนิธิเรารู้มิติของการพัฒนาเป็นสำคัญ ก็เป็นประเด็นที่ท้าทายถือว่าตนเองโชคดีทำงานร่วมกันก็ถือโอกาสนี้นักเรียนพี่น้องชาติพันธุ์ของทั้งสองจังหวัดที่มาในวันนี้ ไม่ว่าจะเป็นน้องเด็กเยาวชน ซึ่งเป็นพลังที่สำคัญของการพัฒนาประเทศนะคะ เรียนถึงพี่น้องผู้ปกครองทั้งหลายแกนนำชุมชน ผู้นำชุมชนที่ท้องถิ่นที่มาในวันนี้ วันนี้เป็นสิ่งสำคัญของการพัฒนาประเทศ ทุกคนเป็นพลเมืองของประเทศไทยเรามีมิติการพัฒนาประเทศร่วมกัน แต่จุดเริ่มต้นมันเริ่มจากตัวเราเองคะ เราอยากเท่าทันสื่อ เราจะเท่าทันต่อสังคมที่มันเป็นสังคมภายนอกที่มันมีผลกระทบต่อพวกเราได้อย่างไร เป็นเรื่องสำคัญมากๆคะยินดีด้วยกับมูลนิธิได้ประสานงานจากที่ต่างๆมาพัฒนา มาสร้างเวทีการเรียนรู้ของพวกเราให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แลกเปลี่ยนเครือข่ายกันอันที่สำคัญวันนี้การพัฒนาอะไรก็ตาม เราจะทำได้คะเราต้องมีเครือข่ายวันนี้อย่างที่เราทำเรื่องสภาเด็กและเยาวชนยกตัวอย่างนะคะ ก็น้องๆเห็นว่าตอนนี้เด็กเยาวชนต้องจับมือกันทำงาน วันนี้เราเข้ามาแล้วน้องๆที่เป็นเครือข่ายเด็ก เยาวชนเราจะต้องมีเครือข่ายพี่น้องชาติพันธุ์เครือข่ายที่อยู่ในลุ่มน้ำโขง ๑๐ ประเทศอาเซียน เข้ามาเป็นเครือข่ายวันนี้ ความหลากหลายของชาติพันธุ์ความหลากหลายของวัฒนธรรมเป็นเรื่องที่ดีมาก เราจะต้องคงระดมในเรื่องของความเป็นชาติพันธุ์ การดำรงอยู่ของวัฒนธรรมของพวกเราที่เราจะต้องสร้างอัตลักษณ์ให้คงอยู่และเห็น ไม่ต้องอายคะ วันนี้เราเป็นชาติพันธุ์ไหนก็ตามเราต้องดำรงและรักษาชาติพันธุ์ของเรา รักษาและดำรงวัฒนธรรมของเรา ดำรงและรักษาภาษาของเรา เราไม่ต้องอายว่าภาษาของเราใครฟังเขาจะไม่รู้เรื่อง เพราะวันนี้ในส่วนของการเอาวันนี้เราต้องมีล่าม วันนี้เรามีล่ามภาษาเหมือนเรามีล่ามภาษา ฉะนั้นการดำรงและรักษาวัฒนธรรมของตนเอง การแต่งกาย ภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาที่เป็นภาษาท้องถิ่น เราจะต้องแสดงตัวตนของเรา ทุกวันนี้การเคารพเป็นศักดิ์ศรีของมนุษย์ ถือว่าเป็น

หลักสากลที่แม้แต่ส่วนราชการเองต้องเคารพและให้เกียรติ เพราะฉะนั้นเครือข่ายพี่น้องชาติพันธุ์ที่อยู่ในห้องนี้หมายรวมพี่น้องของพวกเราที่อยู่ในห้องนี้ว่า วันนี้แม่แต่ของจังหวัดเชียงใหม่เองนะคะ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความสำคัญในเรื่องของการเคารพเป็นส่วนมากนะคะ ฉะนั้นเวลาทำอะไรก็ตามนะคะต้องใช้คำว่า “ประชารัฐ” อาจเป็นคำไม่เก้แต่ว่าเป็นสิ่งที่ต้องใช้ระคะลึกๆของความเป็นประชารัฐหรือการเคารพสิทธิมนุษยชนเป็นหลักสำคัญ รัฐบาลชุดนี้เพียงแต่ที่เราจะสื่อตัวเราเองให้คนอื่นได้เข้าใจและเรียนรู้ผ่านกระบวนการได้อย่างไร อันนี้สำคัญมากๆก็จะเรียนทุกท่านว่า ทั้งตัวเองเป็นตัวแทนผู้ว่าจังหวัดเชียงใหม่หนอวันนี้ ละก็ฐานะเป็นคนของกระทรวง พม.ต้องบอกว่าตัวเองมีหน้าที่ประสานงานกับรัฐบาลร่วมกับมูลนิธิกับเครือข่ายพวกเราเองในการขับเคลื่อนประเด็นสำคัญๆ ในกรณีประเด็นสื่อก็เพียงแต่ว่าในบางเรื่องเราอาจจะต้องเติมเต็มกันในเรื่องของความรู้ซึ่งอาจไม่เท่ากันอย่างภาคราชการเป็นหลัก อย่าง

พม.งานเยอะมาก ได้คุยกับท่านประธานมูลนิธิบอกว่า ในบางเรื่องเราก็ไม่ได้เก่ง ต้องอาศัยมูลนิธิที่เป็นองค์กรสาธารณะประโยชน์มาเติมเต็มให้เราด้วยซ้ำในหลายๆ เรื่อง อันนี้เราช่วยกันในการพัฒนาประเทศพัฒนาสังคมแล้วที่สุดก็คือพัฒนาเพื่อให้พี่น้องชาติพันธุ์คนของเราได้ มีจุดยืนในประเทศเองอย่างมีความสุขบนศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกันคะ อันนี้เป็นหลักสำคัญถ้าเป็นกำลังใจให้ทุกท่านคะ เป็นกำลังใจให้ทุกท่านที่เป็นผู้นำ เป็นแกนนำในชุมชนเป็นกำลังใจให้น้องๆ เด็กเยาวชนที่สำคัญ ที่วันนี้เห็นพี่น้องที่เป็นเด็กเยาวชนของเราเนี่ยให้ความสำคัญและให้ความสนใจในประเด็นนี้ก็มีอะไรที่ทางจังหวัดเชียงใหม่เองหรือทางอบจ.เชียงใหม่จะให้การสนับสนุนได้กับมูลนิธิในฐานะที่เป็นประโยชน์ก็ยินดีนะคะ ก็ถือโอกาสนี้ขอบคุณทุกท่านที่ได้มาร่วมเวทีนี้ละก็คิดว่าข้อเสนอของทุกท่านที่ได้ผ่านกันมาละก็ทางมูลนิธิจะเสนอผ่านจังหวัดเชียงใหม่ไปที่ท่านนายกรัฐมนตรีว่าจะรับฟัง ก็คิดว่าเรื่องสำคัญเหล่านี้ท่านนายกรัฐมนตรีก็คงต้องมีการมอบภารกิจให้หน่วยงานราชการที่เป็นเจ้าภาพหลักในหลายกระทรวงอาจจะมีการรวมมหาดไทยเข้ามาเกี่ยวข้อง อาจจะกระทรวงเทคโนโลยีเข้าไปเกี่ยวกับในเรื่องของสื่อ และอาจจะหมายรวมถึงภาคเอกชนอีกหลายๆเอกชน เพราะวันนี้ภาคธุรกิจมีเอกชนที่เข้าไปเป็นหลักสำคัญในการเป็นหุ้นส่วนในการทำเรื่องสื่อกระแสหลัก อย่างสถานีโทรทัศน์ในกระแสหลักในมิตินี้ หรืออาจจะต้องทำงานเพื่อสังคมมากขึ้นก็เป็นประเด็นที่คิดว่าจะได้นำเสนอให้ทางศูนย์กลางได้พัฒนาต่อไปคือโอกาสนี้มาปิดเวทีของมูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ซึ่งได้ทำมาสองสามวันแล้วนะคะ ในวันนี้ก็ขอขอบคุณทางท่านประธานกรรมการ ท่านผู้มีเกียรติละก็ผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน ณ.โอกาสนี้และฝากประชาสัมพันธ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ไปยังทุกท่าน ณ.โอกาสนี้

สรุปเวทีประชุม จากการจัดประชุมสรุปบทเรียนครั้งนี้ผู้เข้าร่วมได้ทัศนศึกษาโดยการเข้าชมสวนสัตว์ ซึ่งทำให้ผู้เข้าร่วมได้ความรู้และความสนุกจากสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ได้ฟังการบรรยายด้านสื่อจากปราชญ์ผู้รู้ชาวกะเหรี่ยงว่าสื่อต่างๆนั้นมีความสำคัญกับพวกเราทั้งการรับสาร การ

ส่งสารพวกเราเองจะต้องมีความรู้ด้านนี้เพิ่มขึ้นเพื่อเป็นปากเสียงกับพวกเราและบอกกล่าววิถีชีวิตได้อย่างถูกต้องและผู้เข้าร่วมได้ระดมสภาพปัญหาของการสื่อสารซึ่งประกอบด้วยสภาพปัญหาด้านวิทยุ สภาพปัญหาของโทรทัศน์ สภาพปัญหาโทรคมนาคม ตลอดจนการนำเสนอแนะต่อผู้เกี่ยวข้องในการปฏิรูปสื่อด้านต่างๆที่เหมาะสมกับพื้นที่กลุ่มชาติพันธุ์พวกเรต่อไป

๑. สภาพปัญหาและข้อเสนอที่เก็บรวบรวมจากชุมชนมีดังนี้สภาพปัญหาการสื่อสารของชุมชน

สภาพปัญหาด้านวิทยุของชุมชนชาติพันธุ์

ปัญหาด้านวิทยุ	ปัญหาโทรทัศน์	ปัญหาด้านโทรคมนาคม
<p>๑.ไม่รู้ภาษาไทย กล่าวคือฟังภาษาไทยเข้าใจไม่หมด หรือบางคนไม่เข้าใจเลย</p> <p>๒.ไม่ได้รับข่าวสารจากทางการ คือรัฐ</p> <p>๓.โฆษณาชวนเชื่อ โฆษณาเกินจริง</p> <p>๔..ไม่มีรายการภาษากะเหรี่ยง</p> <p>๕.นำเสนอข่าวบิดเบือน นำเสนอข่าวไม่รอบด้าน</p> <p>๖.คนนำเสนอข่าวขาดความรู้ความเข้าใจองค์ความรู้ของชนเผ่า</p> <p>๗.นำเสนอข่าวด้านลบมากไปโดยเช่น การทำลายป่าต้นน้ำ การค้ายาเสพติด คดีอาชญากรรมอื่นๆ</p> <p>๘.นำเสนอภาพเหมารวมทำให้เกิดผลกระทบต่อสวณรวมที่ไม่ได้เกี่ยวข้องด้วย</p>	<p>๑.ประชาชนขาดพลังในการเชื่อมต่อทีวี</p> <p>๒ไม่มีทีวี</p> <p>๓.ไม่มีไฟฟ้า</p> <p>๔.ไม่ได้รับบริการด้านสื่อจากรัฐ</p> <p>๕.ไม่มีทีวีช่องภาษาชนเผ่า</p> <p>๖..ไม่มีรายการที่ชอบ</p> <p>๗.รายได้น้อย ไม่มีเงินซื้อทีวี</p> <p>๘.สมาชิกในครอบครัวคนอื่นต้องการดูรายการที่แตกต่าง</p> <p>๙.ไม่มีการแนะนำให้ลูกหลานขณะรับชมโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ใหญ่ดูด้วยกันโดยที่ไม่ทราบว่าจะต้องแนะนำกัน</p> <p>๑๐.ต้นทุนการรับสื่อแพงกว่าคนทั่วไป เช่นโทรทัศน์ โซล่า แบตฯ ประมาณ ๒๐,๐๐๐</p>	<p>๑.คลื่นโทรศัพท์ไม่ดี</p> <p>๒.คลื่นขาดๆหายๆในขณะสื่อสารกันทางโทรศัพท์</p> <p>๓.ใช้ไม่ค่อยเป็นเพราะเมนูมีภาษาไทย</p> <p>๔.ไม่มีฟ้า</p> <p>๕.เปลี่ยนระบบ ๒G ๓G ๔G</p> <p>๖..คลื่นโทรศัพท์ไม่มี ไม่มีสัญญาณ</p> <p>๗.ไม่มีเน็ตชุมชน</p> <p>๘.ค่าบริการแพง เน็ตแพง</p> <p>๙..คลื่นโทรศัพท์ขาดๆ หายๆ</p> <p>๑๐.คลื่นมีเพียงบางจุด/บริษัท</p> <p>๑๑.โทรศัพท์สั่นเปลือง</p> <p>๑๒.อินเทอร์เน็ตช้า สัญญาณอ่อน</p> <p>๑๓.เสียเวลากับกับเน็ต เสียการเรียน</p> <p>๑๔.ไม่มีเงินซื้อมือถือ</p> <p>๑๕.มีเบอร์แปลกๆรบกวนโทรเข้ามา</p> <p>๑๖.หักค่าบริการที่ไม่พึงประสงค์</p> <p>๑๗.ข้อความบริษัท ชักชวนโฆษณาชวนเชื่อ</p>

<p>๑๑.ละครล้อเลียนพูดไม่ชัด เลียนแบบให้เกิดตลกซ้ำชั้นทำให้กระทบต่อความรู้สึกของชนเผ่า</p>	<p>๑๘.ปัญหามือถือติดไวรัส ๑๙.ค่าบริการแพงไม่เป็นธรรม ๒๐..หาค้นสัญญาณ ๒๑.ตู้โทรศัพท์ที่ไม่มี ๒๒.ไม่มีบริการเติมเงินในหมู่บ้าน ๒๓.ตู้โทรศัพท์ที่ใช้ไม่ได้ ๒๔.ควบคุมค่าใช้จ่ายไม่ได้ ๒๕.๓ง มีสัญญาณน้อยซ้ำ ๒๖.ข้อความชวนใช้บริการมากและไม่จริง ๒๗.เด็กๆติดมือถือไม่ช่วยงานพ่อแม่ ๒๘.ตักเงินไม่เดือน ๒๙.ใช้โทรศัพท์ไม่เป็นเสียตั้ง ๓๐.เพลงรอสายเจ้าของเสียตั้งโดยไม่รู้ตัว ๓๑.ais สัญญาเต็มแต่ไม่ชัด ๓๒.ดูเงินตามข้อความ ๓๓..ยกเลิกข้อความแต่บริษัทไม่ยกเลิก ๓๔.ทวงหนี้ทางโทรศัพท์แต่ไม่ได้อำนาจ ๓๕.ข้อความและสื่อลามก ๓๖.เสียการเรียนเสียเงิน ๓๗..การเข้าถึงข้อมูลง่ายเกินไป ๓๘.๓งมาไม่จริง ๓๙.ฝนตกสัญญาณไม่มี ๔๐.ไม่มีความรู้โปรโมชั่น ๔๑.อ่านภาษาไทยไม่ได้</p>
---	---

๒.การจัดระดมสภาพปัญหาการสื่อสารในสถาบันการศึกษาซึ่งในการจัดเก็บข้อมูลครั้งนี้ก็มี การนำเสนอสภาพการสื่อสารดังนี้

สภาพปัญหาด้านวิทยุ	สภาพปัญหาด้าน โทรทัศน์	ปัญหาด้านโทรคมนาคม
<p>๑.คลื่นวิทยุไม่ ไม่ชัด ขาดๆหายๆ หาช่องยาก คลื่นแทรก</p> <p>๒.มีการโฆษณาขายยา ปุ๋ย มากเกินไป</p> <p>๓.ไม่มีไฟฟ้า</p> <p>๔.ปัญหา วิทยุเก่า ไม่มีถ่าน รายได้น้อย</p> <p>๕.รายการตรงใจมีน้อย</p> <p>๖.เนื้อหาสาระเกี่ยวกับชุมชนมีน้อย</p> <p>๗.รายการภาษาชนเผ่ามีน้อย</p> <p>๘.ไม่มีผู้ดำเนินรายการที่เป็นชนเผ่า</p> <p>๙.วิทยุชุมชนไม่มี</p> <p>๑๐.ไม่มีรายการเด็ก</p> <p>๑๑.คลื่นสถานีวิทยุมีน้อย</p> <p>๑๒.การใช้ภาษาดีเจชนเผ่า ปชส.</p> <p>๑๓.เวลาออกอากาศน้อยไป ปชส.</p> <p>๑๔.โฆษณาเกินจริง</p> <p>๑๕.สภาพภูมิอากาศแปรปรวน</p> <p>๑๖.สามารถชกขบรายการไม่เหมือนกัน</p> <p>๑๗.คนนิยมฟังวิทยุมีน้อย</p> <p>๑๘.คลื่น ปชส.ช่วงเช้าเสียงไม่ชัด</p> <p>๑๙.ดีเจพูดไม่สุภาพ</p> <p>๒๐.โฆษณาชวนเชื่อของรัฐ คสช</p>	<p>๑.ไม่มีไฟฟ้า</p> <p>๒.ภูมิอากาศแปรปรวน กลัวฟ้าผ่า</p> <p>๓.สัญญาณตัดๆขาดๆ ภาพเบลอ</p> <p>๔.โฆษณานานเกินไป มากเกินไป</p> <p>๕.ปัญหาส่วนตัว ไม่มีเงินซื้อทีวี</p> <p>๖.โฆษณาชวนเชื่อของรัฐบาล คสช</p> <p>๗.ไม่มีสัญญาณต้องใช้จานดาวเทียม</p> <p>๘.ไม่ได้รับการแนะนำจากผู้ใหญ่</p> <p>๙.การเข้าถึงระบบทีวียากมาก</p> <p>๑๐.ไม่มีรายการชนเผ่า</p> <p>๑๑.เด็กผู้ใหญ่แย่งกันดูรายการ</p> <p>๑๒.เนื้อหาล่อแหลม บทพิศواس ไป ไม่สุภาพ</p> <p>๑๓.การถ่ายทอดกีฬาดีเกินไป</p> <p>๑๔.เนื้อหารุนแรง เช่นฆ่ากัน ภาษาหยาบคาย</p> <p>๑๕.เนื้อหาแนะนำเสนอชนเผ่า</p>	<p>๑.ไม่มีไฟฟ้าใช้ในหมู่บ้าน</p> <p>๒.เปลี่ยนระบบ ๒G ๓G ๔G</p> <p>๓.คลื่นโทรศัพท์ไม่มี ไม่มีสัญญาณ</p> <p>๔.ไม่มีเน็ต</p> <p>๕.ค่าบริการแพง เน็ตแพง</p> <p>๖.คลื่นโทรศัพท์ขาดๆ หายๆ</p> <p>๗.คลื่นมีเพียงบางจุด</p> <p>๘.โทรศัพท์ลื่นเป็ลือง</p> <p>๙.อินเทอร์เน็ตช้า สัญญาณอ่อน</p> <p>๑๐.เสียเวลากับการเล่นเน็ต เสียการเรียน</p> <p>๑๑.ไม่มีเงินซื้อมือถือ</p> <p>๑๒.มีเบอร์แปลกๆรบกวนโทรเข้ามา</p> <p>๑๓.หักค่าบริการที่ไม่พึงประสงค์</p> <p>๑๔.ข้อความบริษัท ชักชวนโฆษณาชวนเชื่อ</p> <p>๑๕.ปัญหามือถือติดไวรัส</p> <p>๑๖.ค่าบริการแพงไม่เป็นธรรม</p>

	<p>น้อย</p> <p>๑๖.ก่อย่างๆ ใช้งานไม่ได้</p> <p>๑๗.กระแสไฟฟ้าขัดข้องบ่อย</p> <p>๑๘.อุปกรณ์เสียบ่อย</p> <p>๑๙.ช่องสัญญาณเปลี่ยนแปลงบ่อย</p> <p>๒๐.โฆษณาเกินจริง</p> <p>๒๑.รายการไม่โดนใจ ไม่ตรงที่ต้องการ</p> <p>๒๒.ฟังภาษาไทยไม่ออก ไม่เข้าใจ</p> <p>๒๓.เนื้อหากระทบด้านลบกับชนเผ่า</p> <p>๒๔.ค่านิยมของดาราด้านลบ</p> <p>๒๕.นำเสนอปัญหาความแตกแยกสังคม</p> <p>๒๖.ไม่มีการถ่ายทอดสดกีฬา</p> <p>๒๗.ข้อมูลไม่ถูกต้อง</p>	
--	---	--

ข้อเสนอแนะจากชุมชนชาติพันธุ์

ข้อเสนอแนะด้านวิทยุ	ข้อเสนอแนะด้านโทรทัศน์	ข้อเสนอแนะด้านโทรคมนาคม
<p>๑. ต้องการวิทยุชุมชน</p> <p>๒. ต้องการผู้ร่วมจัดรายการภาษาชนเผ่า</p> <p>๓. ต้องการเวลาออกอากาศภาคภาษาชนเผ่ามากขึ้น</p> <p>๔. ข่าวนบริการสังคม</p>	<p>๑. ควบคุมสื่อที่ล่อแหลม</p> <p>๒. มีรายการชนเผ่า วิถีชีวิต</p> <p>๓. มีนักแสดงชนเผ่า</p> <p>๔. เทศนาพระคัมภีร์ ศิลปะชน</p>	<p>๑. อยากได้คลื่นทั่วหมู่บ้าน</p> <p>๒. ทุกค่ายให้บริการเท่ากัน</p> <p>๓. ค่าโทร เน็ต ถูกและแรง</p> <p>๔. อบรมการใช้โทรศัพท์มือถือ</p> <p>๕. อินเทอร์เน็ตชุมชน</p> <p>๖. อบรมการทำหนังสือด้านเน็ต</p>

<p>๕. เปิดพื้นที่การเรียนรู้สำหรับชุมชน</p> <p>๖. อยากได้สถานีชุมชนคนปกา เกอะญอ</p> <p>๗. อยากได้ชุมชนที่ถูกปิดกลับมา เปิด</p> <p>๘. อยากให้มีการดำเนินรายการ ภาษาชนเผ่า</p> <p>๙. อยากได้ถึงบริการจากวิทยุ</p> <p>๑๐. อยากให้ออกอากาศสด</p> <p>๑๑. รายการละครชนเผ่า</p> <p>๑๑. ผลิตรายการชนเผ่าเอง</p> <p>๑๒. ดีใจชนเผ่า</p> <p>๑๓. มีรายการข่าวที่เป็นชนเผ่ามาก ขึ้น</p> <p>๑๔. ต้องการคลื่นวิทยุชัดเจน</p> <p>๑๕. สถานี ปชส.ปรับปรุงให้มีเสียงที่ ดีขึ้น จากระบบAMเป็นระบบFM</p> <p>๑๖. ต้องการรายการภาษาม้ง ลีซู ลเวีอะ</p> <p>๑๗. รายการบันเทิงศิลปะชนเผ่า ดนตรี</p> <p>๑๘. อยากได้ขอมวิทยุในชุมชน</p> <p>๑๙. นิทาน ตำนานชนเผ่า</p> <p>๒๐. รายการธรรมมะ</p> <p>๒๑. แนะนำรายการด้านอาชีพ</p> <p>๒๒. ต้องการภาษาลเวีอะใน ปชส.</p> <p>๒๓. ต้องการงบประมาณสนับสนุน ชนเผ่า</p> <p>๒๓. นักข่าวชนเผ่า</p> <p>๒๔. อยากให้มีหน่วยงานดูแลเรื่อง รับเรื่องร้องเรียน</p>	<p>เผ่า วัฒนธรรม</p> <p>๕. ผู้ดำเนินการชนเผ่า</p> <p>๖. อยากดูฟรีทีวี งานแพง</p> <p>๗. ผลิตรายการด้วยชนเผ่า</p> <p>๘. ไม่มีการเสนอข่าวด้านลบ ของชนเผ่า</p> <p>๙. อยากได้ช่องทีวีชนเผ่า</p> <p>๑๐. อยากได้ผู้สื่อข่าวมาจากชน เผ่า</p> <p>๑๑. นำเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นจริง</p> <p>๑๒. ควรได้รับอนุญาตก่อน นำเสนอเจ้าของวัฒนธรรม</p> <p>๑๓. ต้อการไฟฟ้า</p> <p>๑๔. เสาสัญญาณโทรทัศน์</p> <p>๑๕. อยากให้นำร่อง นักแสดง ชนเผ่าออกทีวี</p> <p>๑๖. นำเสนอความรักที่ถูก วัฒนธรรม</p> <p>๑๗. รายการนิทาน วัฒนธรรม ชนเผ่า</p> <p>๑๘. รายการแนะนำอาชีพ</p> <p>๑๙. รายการข่าวบริการสังคม ชุมชน</p> <p>๒๐. ร าย ก า ร ส า ร ค ดี สิ่งแวดล้อม</p> <p>๒๑. อยากเป็นนักข่าวพลเมือง</p> <p>๒๒. อยากมีรายการโต้ตอบข่าว ที่เป็นลบต่อชนเผ่า</p> <p>๒๓. อยากให้มีสารคดีเกี่ยวกับ</p>	<p>๗. เสาสัญญาณทุกบริษัท</p> <p>๘. ลงโทษบริษัทส่งข้อความ รบกวนเข้ามือถือ</p> <p>๑๐. หักค่าบริการที่เป็นธรรม และแจ้งล่วงหน้า</p> <p>๑๑. คิดค่าบริการตามความเป็น จริง</p> <p>๑๒. อินเทอร์เน็ตฟรี</p> <p>๑๓. รณรงค์คุณประโยชน์และ โทษของไอที</p> <p>๑๔. ไม่ส่งโฆษณาเข้ามือถือ</p>
---	---	--

๒๕. เพิ่มเวลาออกอากาศเวลาว่าง ของชุมชน	สัตว์ ๒๔. มีช่องรายการชนเผ่า ภาษาชนเผ่า	
---	---	--

ข้อเสนอแนะจากสถานศึกษาและชุมชนเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะด้านวิทยุ	ข้อเสนอแนะด้านโทรทัศน์	ข้อเสนอแนะด้านโทรคมนาคม
๑. อยากรได้ไฟฟ้าใช้ในชุมชน	๑. มีสัญญาณที่ชัดเจนทุกช่อง	๑. ต้องการอินเทอร์เน็ตชุมชน
๒. คลื่นดี สัญญาณชัดเจน/เสถียร	๒. บันทึงชนเผ่า ละคร เพลง	๒. คลื่น สัญญาณชัดเจน เสถียร
๓. อยากรมีวิทยุชุมชน	๓. ช่องธรรมะ พระคัมภีร์เป็น ภาษาชนเผ่า	๓. อยากรมีไฟฟ้า
๔. ต้องการรายการเพลง บันทึง	๔. รายการภาษาชนเผ่า	๔. ไวไฟ ฟรีใช้ในหมู่บ้าน
๕. ประชาสัมพันธ์ด้านการศึกษา	๕. ทิวชนเผ่า	๕. สัญญาณเน็ต โทรศัพท์ ครอบคลุม
๖. ต้องการรายการข่าวที่มีสาระ	๖. เสนอข่าวเป็นจริง ครบถ้วน ถูกต้อง	๖. หักค่าบริการให้ได้รับการ ยืนยันจากเจ้าของเครื่องก่อน
๗. อยากรเรียนภาษาอังกฤษในวิทยุ	๗. ต้องการสัญญาณปกติมีหัว หมู่บ้าน	๗. คิดค่าบริการมือถือเป็น วินาที
๘. มีรายการชนเผ่า	๘. เพิ่มรายการเด็ก เยาวชน	๘. ลดค่าบริการอินเทอร์เน็ต
๙. ต้องการเป็นนักจัดรายการวิทยุ	๙. ลดข่าวที่ทำให้สังคม ภายนอก	๙. ไม่อยากรได้ข้อความโฆษณา
๑๐. บันทึงต่างประเทศ	๑๐. ช่องกีฬาระบบดิจิทัล	
๑๑. อยากรให้ทุกครอบครัวมีวิทยุใช้	๑๑. รายการละครชนเผ่า	
๑๒. อยากรให้วิทยุในโรงเรียน	๑๒. ผู้อ่านข่าวค่านิ่งผู้รับสาร	
๑๓. อยากรมีวิทยุที่มีหลายพื่นชั้น	๑๓. เลี่ยงความรุนแรง ภาพ เสียง อื่นๆ	
๑๔. อยากรมีรายการเด็กและเยาวชน	๑๔. มีรายการมีสาระเป็น ประโยชน์ต่อชุมชน	
๑๕. อยากรมีการประกวดร้องเพลง	๑๕. มีรายการหลากหลาย	
๑๖. อยากรให้มีการนำเสนอภาษาชน เผ่า	๑๖. อยากรดูฟุตบอลพรีเมียร์ลีก	
๑๗. รายการเสนออาชีพ	๑๗. รายการอาหารชนเผ่า	
๑๘. อยากรมีหลายสถานีให้เลือก	๑๘. เนื้อหาเกี่ยวกับชนเผ่า	
๑๙. อยากรพัฒนาตนเองเป็นผู้สื่อข่าว	๑๙. ห้ามมีรายการที่ล้อเลียน	
๒๐. ต้องการดีเจชนเผ่า		
๒๑. นำเสนอข่าวที่เป็นด้านบวก		
๒๒. รายการ ปชส.ออกทางทีวี		
๒๓. เพิ่มรายการภาษาชนเผ่า		
๒๔. นำเสนอวัฒนธรรมชนเผ่า		

<p>๒๕. อยากรู้จักนักข่าวพลเมือง</p> <p>๒๖. เพิ่มข่าวกีฬา</p> <p>๒๗. รายการสารคดี</p> <p>๒๘. รายการตลก</p> <p>๒๙. ภาษามือ</p>	<p>ชนเผ่า</p> <p>๒๐. สื่อต่อโครงการสิทธิชนเผ่า</p> <p>๒๑. ผลิตรายการเอง</p> <p>๒๒. ทวีติการศึกษาศึกษา</p> <p>๒๓. เล่านิทานชนเผ่าในทีวี</p> <p>๒๔. ต้องการผู้สื่อข่าวชนเผ่า</p> <p>๒๕. รายการวัฒนธรรมชนเผ่า</p> <p>๒๖. อยากรู้ไฟฟ้า</p> <p>๒๗. สารคดี</p> <p>๒๘. รายการพยากรณ์อากาศ</p> <p>๒๙. รายการการ์ตูน</p> <p>๓๐. พัฒนาด้านสื่อชนเผ่า</p>	
--	--	--

๔.๓ รายงานข้อมูลจากการสำรวจรายบุคคล

ข้อมูลจากการสำรวจรายบุคคล

ในการศึกษาเพื่อทราบข้อมูลผู้บริโภครีไซเคิลสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ได้ทำการออกแบบเครื่องมือสำรวจเป็นรายบุคคลเพื่อทราบพฤติกรรมในการบริโภคสื่อของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่เป้าหมายทั้งสิ้น ๒๕ กลุ่ม แบ่งออกเป็นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นที่ผู้นำชุมชน จำนวน ๑๓ ชุมชน และกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียน เยาวชนทั้งที่เป็นโรงเรียนในชุมชนและโรงเรียนในเมือง จำนวน ๑๒ กลุ่ม โดยทำการให้แก่นำนักเรียนและแก่นำชุมชนที่ผ่านการฝึกอบรมเรื่องการเก็บข้อมูลมาแล้วไปทำการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายโดยการสุ่มตัวอย่างชุมชนละ ๓๐ คน เพื่อศึกษาประเด็นต่างๆ

แบบสอบถามที่ได้จากการสำรวจและรวบรวมมาเพื่อทำการแจกแจงข้อมูลนำไปวิเคราะห์คิดเป็นร้อยละ วิธีการง่ายๆคำนวณค่าด้วยโปรแกรมเอ็กเซลแล้วนำเสนอผลการศึกษาแสดงผลด้วยกราฟวงกลม การนำเสนอจะเป็นไปตามหัวข้อแบบสอบถามนี้ได้ทำการแบ่งหัวข้อออกเป็น ๔ ตอน ได้แก่

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย สถานภาพของกลุ่มเป้าหมาย เพศ อายุ การนับถือศาสนา เชื้อชาติ/เผ่าพันธุ์ อาชีพหลักของครอบครัว เครื่องมือการสื่อสาร สถานภาพในชุมชนมีไฟฟ้าใช้หรือไม่ สัญญาณอินเทอร์เน็ต สัญญาณคลื่นโทรศัพท์มือถือ กรณีไม่ได้ใช้จานดาวเทียมสามารถรับสัญญาณภาพโทรทัศน์ได้หรือไม่ และสถานที่รับชมโทรทัศน์ เพื่อให้ง่ายต่อการศึกษาข้อมูลจึงเสนอเป็นในรูปแบบของกราฟ ซึ่งมีตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

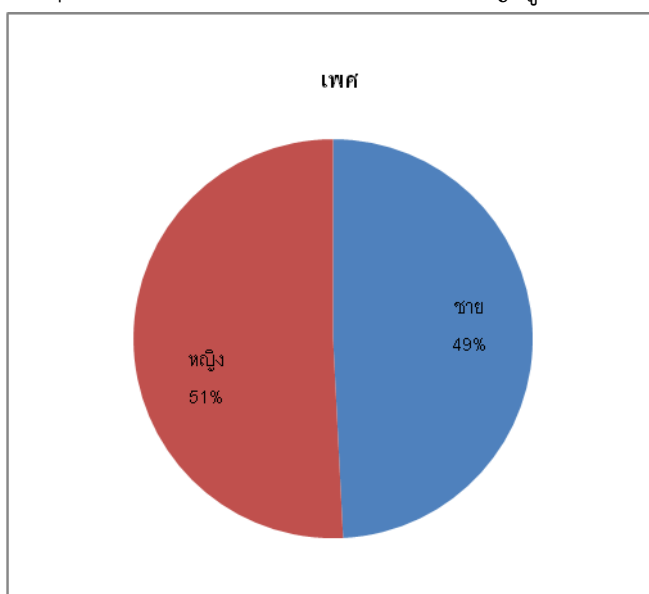

ตารางที่ ๑ แสดงสถานภาพของผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์

จากการศึกษาผู้บริโภควิทยุ-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์พบว่ากลุ่มผู้บริโภคที่ได้ให้ความเห็นเรื่องการเข้าถึงสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ มากที่สุด ได้แก่กลุ่มที่ใช้นามหน้าว่า นาย ได้แก่ กลุ่มผู้ชายที่เป็นเยาวชน พ่อบ้าน ผู้นำต่างๆ จำนวน ๒๖๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๕ รองลงมาอันดับ๒ ได้แก่ กลุ่มเด็กหญิงเป็นผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ มีจำนวน ๑๕๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๐ กลุ่มนางสาว จำนวน ๑๓๘ ราย

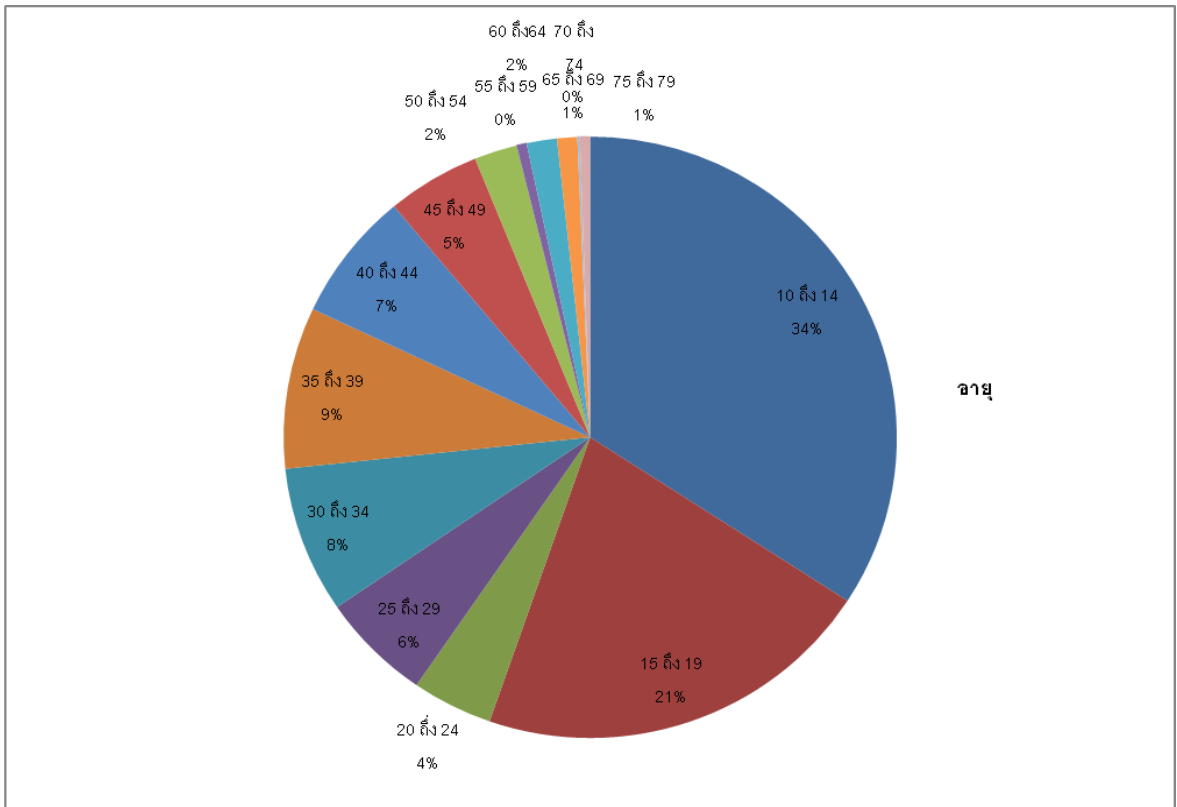
คิดเป็นร้อยละ ๑๘ กลุ่มเด็กชาย ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๐ -๑๕ ปี จำนวน ๑๐๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔ และน้อยที่สุดคือกลุ่มที่เป็นแม่บ้านมีศัพทนามว่า “นาง” จำนวน ๙๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๓

จากตารางดังกล่าวทำให้ทราบว่ามียุคหลายด้านที่ทำให้ผู้ชายมีจำนวนมาก ๒๖๑ รายนั้น เนื่องจากการแบ่งนามสถานะเช่นจำนวนผู้ชายมีแค่ ๒ กลุ่ม คือ เด็กชายกับนาย ขณะที่ผู้หญิงถูกแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ เด็กหญิง นางสาว และนาง เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้จำนวนค่านำหน้าเรียกว่า นายจึงมีมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ขณะที่จำนวนเพศชายมีน้อยกว่าเพศหญิงดูตารางที่ ๒ ประกอบ

ตารางที่ ๒ แสดงเปรียบเทียบสัดส่วนเพศผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ แยกเป็นเพศชายกับเพศหญิง

จากการศึกษาเปรียบเทียบสัดส่วนผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ทำการศึกษาโดยแยกเป็นเพศชายกับเพศหญิง พบว่าผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นเพศหญิง จำนวน ๓๘๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๑ กับผู้บริโภควิทยุ-โทรทัศน์ ที่เป็นเพศชายมี จำนวน ๓๖๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๙ ซึ่งมีความสอดคล้องกับธรรมชาติที่สัดส่วนของเพศหญิงกับเพศชายในชุมชนแต่ละบ้านมักจะมีจำนวนประชากรเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย

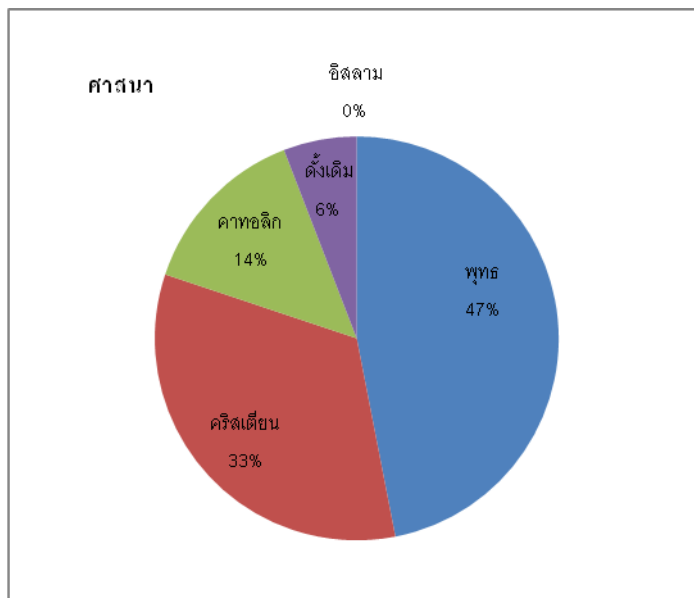

ตารางที่ ๓ แสดงอายุของผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์

การศึกษาเพื่อช่วงอายุการรับชมสื่อวิทยุ-โทรทัศน์เป็นกลุ่มที่มีอายุอยู่ในช่วงไหน โดยทำการแยกผู้บริโภคตามอายุ ตั้งแต่อายุ ๑๐-๘๐ ปี ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายส่วนหนึ่งเป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ชุมชนตั้งอยู่ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนประถมถึงชั้นมัธยมปลาย ทำให้ต้องระบุอายุต่ำที่ ๑๐ ขวบ ซึ่งจะสามารถให้ข้อมูลได้ ขณะที่ผู้ใหญ่ระบุไว้ที่อายุ ๘๐ ปี ทั้งนี้เพื่อต้องการความเห็นกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นผู้สูงอายุ

จากการศึกษาช่วงอายุของผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าผู้บริโภคในกลุ่มเด็กนักเรียนที่มีอายุระหว่าง ๑๐-๑๔ ปีนั้น เป็นกลุ่มที่มีการติดตามรายการวิทยุ-โทรทัศน์มากที่สุดเป็นอันดับ ๑ จำนวน ๒๕๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๔ รองลงมาอันดับ ๒ ได้แก่ ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ที่มีอายุระหว่าง ๑๕-๑๙ ปี จำนวน ๑๕๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๑ อันดับ ๓ คือผู้บริโภคที่มีอายุระหว่าง ๓๕-๓๙ ปี จำนวน ๖๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙ อันดับ ๔ ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ที่มีอายุระหว่าง ๓๐-๓๔ ปีจำนวน ๕๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘ ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ อายุระหว่าง ๔๐-๔๔ ปี จำนวน ๔๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗ ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ อายุระหว่าง ๒๕-๒๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๖ ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ อายุระหว่าง ๔๕-๕๔ ปี คิดเป็นร้อยละ ๕ ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ อายุระหว่าง ๒๐-๒๔ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔ ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ อายุระหว่าง ๕๐-๕๔ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒ ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ที่มีอายุระหว่าง ๖๐-๖๔ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒ ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ที่มีอายุระหว่าง ๖๕-๖๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑

ขณะที่ผู้บริโภครีเอเจนต์-โทรทัศน์ ที่มีอายุระหว่าง ๕๕-๕๙ กับ ๗๕-๗๙ ปีนั้นเป็นผู้ชมผู้ฟัง จำนวน ๔ รายเท่ากัน คิดเป็นร้อยละไม่ถึง ๑ และมีผู้บริโภครีเอเจนต์-โทรทัศน์ ที่มีจำนวนน้อยที่สุด อยู่ที่อายุระหว่าง ๗๐-๗๕ ปี จำนวน ๑ รายเท่านั้น

ตารางที่ ๒ แสดงผู้บริโภครีเอเจนต์-โทรทัศน์ ที่นับถือศาสนาต่างๆ

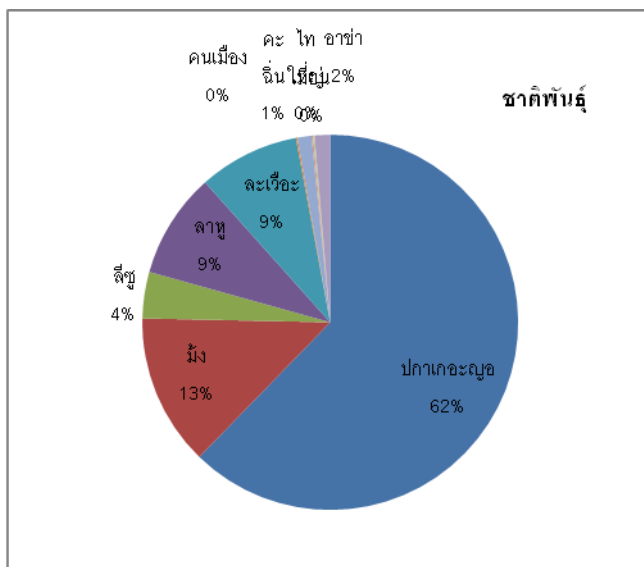
จากการศึกษาผู้บริโภครีเอเจนต์-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์ พบว่า ผู้บริโภครีเอเจนต์-โทรทัศน์ ที่นับถือศาสนาพุทธมีมากที่สุด จำนวน ๓๕๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๗ รองลงมาอันดับ ๒ ผู้บริโภครีเอเจนต์-โทรทัศน์ ที่นับถือศาสนาคริสต์เตียน จำนวน ๒๔๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๓ อันดับ ๓ ผู้บริโภครีเอเจนต์-โทรทัศน์ ที่นับถือคริสต์นิกายคาทอลิก จำนวน ๑๐๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔ และผู้บริโภครีเอเจนต์-โทรทัศน์ ที่นับถือความเชื่อดั้งเดิมตามจารีตประเพณี จำนวน ๔๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖

จากกราฟนี้แสดงให้เห็นว่าจำนวนผู้บริโภครีเอเจนต์-โทรทัศน์ส่วนใหญ่ที่นับถือศาสนาพุทธในขณะนี้ อาจจะรวมถึงผู้ที่มีความเชื่อแบบดั้งเดิมเนื่องจากสองความเชื่อนี้มีความคล้ายกันมาก หากเป็นทางการ(ราชการ)จะรวมผู้ที่นับถือดั้งเดิมเป็นผู้นับถือศาสนาพุทธโดยปริยาย เนื่องจากความเชื่อดั้งเดิมมีความเชื่อมโยงกับศาสนาพุทธ ส่วนกลุ่มศาสนาคริสต์ซึ่งมีสองนิกาย ได้แก่ คริสต์เตียนและคริสต์นิกายคาทอลิก ทั้งนี้ศาสนาคริสต์ทั้งสองนิกายนี้ได้เข้ามามีบทบาทพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์มาเป็นเวลายาวนาน

ส่วนศาสนาอิสลามเป็นศาสนาที่ถือว่าใหม่จากการศึกษาไม่พบว่ามียุทธศาสตร์เป้าหมายที่นับถือศาสนาอิสลาม อย่างไรก็ตามจากเวทีฝึกอบรมในระดับสถาบันพบว่ามียุทธศาสตร์ที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่นับถือศาสนาอิสลามรวมอยู่ด้วย

ทั้งนี้ศาสนาเป็นตัวบ่งชี้ความต้องการบริโภครีเอเจนต์-โทรทัศน์ จากเวทีระดับชุมชนและระดับสถาบันการศึกษาที่มีความต้องการให้มีการนำเสนอหลักคำสอนของแต่ละศาสนาได้ออกในรายการวิทยุหรือโทรทัศน์ เหตุที่ประเทศไทยมีศาสนาพุทธเป็นศาสนาหลักทำให้สื่อที่นำเสนอเรื่องราวความสำคัญ

ของพระพุทธศาสนามีมากกว่าศาสนาอื่น เช่น วันสำคัญทางศาสนาพุทธ ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันโกน วันพระ ฯลฯ วันสำคัญต่างๆเหล่านี้ผ่านการนำเสนอสื่อวิทยุ โทรทัศน์ประจำทำให้บริโภคนสื่อที่มีความเชื่อศาสนาอื่นมีความต้องการที่จะให้มีการนำเสนอหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือออกรายการตามสถานีวิทยุ-โทรทัศน์ ด้วย

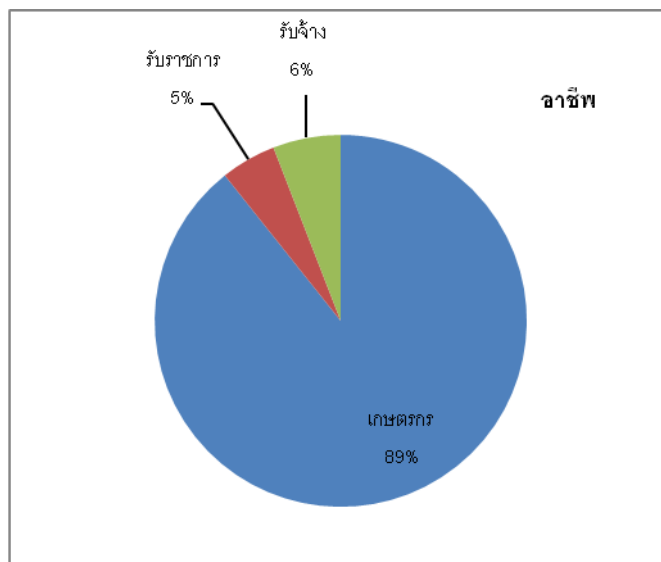
ตารางที่ x แสดงผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ จากกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายทั้งหมดออกเป็น ๕ กลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ ชาติพันธุ์ปกากะญอ (ปกญ.) หรือกะเหรี่ยง ชาติพันธุ์ม้ง ชาติพันธุ์ลีซอ ชาติพันธุ์ลาหู่ และชาติพันธุ์ลัวะ ตามพื้นที่หมู่บ้านหรือชุมชนและโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้แล้ว อย่างไรก็ตามสภาพความเป็นจริงในพื้นที่นั้นจะมีคนต่างชาติพันธุ์อยู่ปะปนกันภายในชุมชนและโรงเรียนทำให้ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นชาติพันธุ์อื่นๆ ปะปนเข้ามาเป็นผู้บริโภคส่วนน้อยในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งได้แก่ ชาติพันธุ์ คนเมือง ชาติพันธุ์คะฉิ่น ชาติพันธุ์ไทใหญ่ ชาติพันธุ์เมียน และชาติพันธุ์อาข่ารวมอยู่ด้วย

จากการศึกษาพบว่าผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่เป็นผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ มากที่สุด ได้แก่ ชาติพันธุ์ปกากะญอหรือกะเหรี่ยงมี จำนวน ๔๖๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๒ รองลงมาอันดับ ๒ ได้แก่ ชาติพันธุ์ชนเผ่าม้ง จำนวน ๙๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๓ อันดับ ๓ ได้แก่ ชาติพันธุ์ลาหู่ จำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙ และอันดับ ๔ ได้แก่ ชาติพันธุ์ลัวะ จำนวน ๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙ และ ชาติพันธุ์ลีซอ จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔

ส่วนผู้บริโภควิทยุ-โทรทัศน์ ที่เป็นชาติพันธุ์อื่นๆ ได้แก่ อาข่า คะฉิ่น คนเมือง ไทใหญ่ และเย้าที่จำนวน ๑๐ , ๙ ,๑,๑และ ๑ นั้นเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่เข้ามาอาศัยในชุมชนและเป็นกลุ่มที่เป็นนักศึกษารวมตัวกันในตัวเมืองเชียงใหม่ นั่นเอง

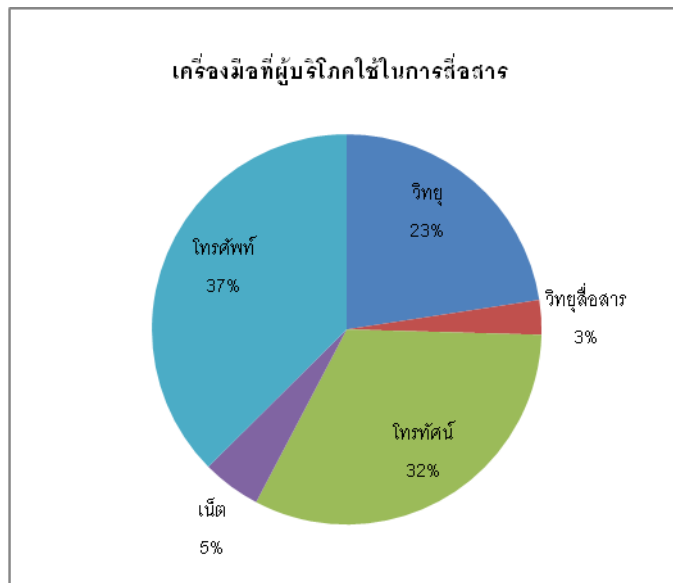
จะเห็นได้ว่าในชีวิตจริงนั้นคนเราไม่ได้อยู่เพียงสังคมเดียวกันทั้งหมด สังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา เป็นความมั่งคั่ง เป็นจุดแข็งที่ทำให้สังคมได้พึ่งพากัน ดังนั้นเป็นเรื่องที่น่าจะสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันและกันเกิดความเข้าใจให้เกียรติแก่กันมากกว่าที่จะมาแบ่งเพื่อความแตกแยกเหยียดหยามต่อกัน

ตารางที่ x แสดงอาชีพของผู้บริโภคสื่อ

จากการศึกษาผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าส่วนใหญ่ผู้บริโภคสื่อมีอาชีพเป็นเกษตรกร จำนวน ๖๖๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๙ ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าอาชีพอื่นหลายเท่า ทั้งนี้หมายรวมถึงนักเรียน นักศึกษาที่ครอบครัวมีอาชีพทำการเกษตรด้วย อาชีพที่ผู้บริโภคสื่อที่มีอาชีพรองลงมาอันดับที่ ๒ ได้แก่ อาชีพรับจ้างมีจำนวน ๔๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖ บุคคลเหล่านี้มีอาชีพนอกภาคการเกษตรกรรม เช่น รับจ้างขายบริการ ขายแรงงานนอกภาคเกษตร ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ที่มีจำนวนเป็นอันดับที่ ๓ ได้แก่ อาชีพรับราชการ จำนวน ๓๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕ นับว่ามีจำนวนใกล้เคียงกับอาชีพรับจ้าง ทั้งนี้อาชีพรับราชการของกลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ ครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่องค์การส่วนท้องถิ่น เป็นต้น และผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ที่มีสัดส่วนเล็กน้อยมีจำนวนเพียง ๓ ราย ได้แก่อาชีพ ค้าขาย

กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษานี้ส่วนใหญ่เป็นถิ่นทุรกันดารห่างไกลจากความเจริญ กลุ่มเป้าหมายที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นเกษตรกรทำไร่ทำนาและทำสวนในการประกอบอาชีพ นอกจากนั้นบางกลุ่มมีอาชีพรับจ้าง และอาชีพรับราชการที่มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนจบแล้วกลับมาทำงานที่ชุมชนบ้านเกิด อย่างไรก็ตามถือว่าเป็นประชากรส่วนน้อยของคนในชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์

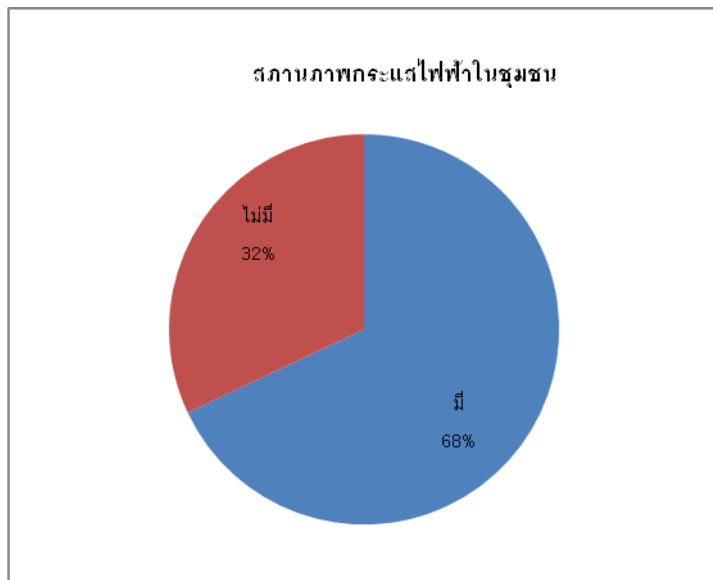

ตารางที่ x แสดงผู้บริโภคริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์ที่ใช้เครื่องมือการสื่อสาร

จากการศึกษาผู้บริโภคริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ที่รับข้อมูลข่าวสารนั้นใช้เครื่องมืออะไรบ้างในการรับส่งข่าวสารข้อมูล ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะมีวิทยุทรานซิสเตอร์ วิทยุเทป วิทยุสื่อสาร โทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือ หอกระจายข่าว อินเทอร์เน็ตจากการบริการของโรงเรียนในชุมชนและวัด เป็นต้น

จากการศึกษาพบว่าเครื่องมือที่ผู้บริโภคริโภคใช้สื่อสารกันมาที่สุดในปัจจุบันนี้คือ โทรศัพท์ จำนวน ๕๓๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๗ รองลงมาเป็นอันดับ ๒ ได้แก่ โทรศัพท์ จำนวน ๔๖๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๒ อันดับ ๓ ได้แก่ วิทยุ คิดเป็นร้อยละ ๒๓ อันดับ ๔ ได้แก่ สื่อสารกันทางอินเทอร์เน็ต จำนวน ๗๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕ โดยกลุ่มผู้บริโภคริโภคเหล่านี้ใช้ต่อเชื่อมสัญญาณอินเทอร์เน็ตเข้ากับ โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ส่วนตัว คอมพิวเตอร์ตามจุดให้บริการต่างๆ เช่น โรงเรียน วัด เป็นต้น ส่วนการสื่อสารโดยวิทยุสื่อสาร จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓ เป็นกลุ่มที่มีคนใช้บริการน้อยที่สุด ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของที่รัฐและผู้นำฝ่ายปกครองท้องถิ่น ได้แก่ เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ฝ่ายปกครอง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วย เป็นต้น

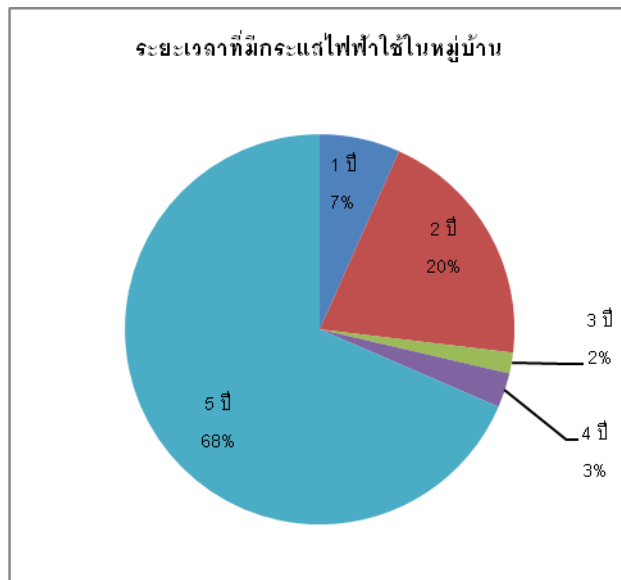
ข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่าการสื่อสารของกลุ่มชาติพันธุ์นั้นมีแนวโน้มที่จะสื่อสารกันโดยผ่านโทรศัพท์ เนื่องจากโทรศัพท์มีรายการให้เลือกมากกว่าวิทยุและโทรทัศน์สามารถสื่อสารกันโดยตรงตัวต่อตัว มีทั้งภาพและเสียง สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตค้นหาข้อมูลต่างๆได้รวดเร็วและสามารถพกติดตัวไปได้อย่างไรก็ตามจากเวทีการประชุมระดับชุมชนและระดับสถาบันการศึกษาพบว่าเด็กจำนวนมากที่ติดเกมออนไลน์ ติดเฟซบุ๊กทำให้เสียการเรียนและไม่มีเวลาช่วยงานครอบครัว ทำให้ความสัมพันธ์กันระหว่างครอบครัวมีน้อยลง ขณะเดียวกันหากจะมองจุดแข็งจะพบว่าสามารถสื่อสารกับบุคคลหรือญาติที่อยู่ห่างไกลได้รวดเร็วเสมือนว่าไม่ได้อยู่ห่างไกลกันและที่สำคัญคือเสียค่าใช้จ่ายน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับ การพบกันด้วยวิธีการอื่น

ตารางที่ x แสดงผู้บริโภคลือวิทยุ-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์สถานการณ์การที่มีกระแสไฟฟ้ากับไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้

จากการศึกษาผู้บริโภคลือวิทยุ-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าผู้บริโภคลือวิทยุ-โทรทัศน์ ที่มีกระแสไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน จำนวน ๕๑๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๘ ขณะที่ผู้บริโภคลือวิทยุ-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์ ที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนมีจำนวน ๒๔๐ คิดเป็นร้อยละ ๓๒ ราย ซึ่งอยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร ซึ่งมีข้อจำกัดด้านการติดตั้งให้ชาวบ้าน ส่วนหนึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เขตป่าสงวนแห่งชาติ ทำให้พื้นที่เหล่านี้ไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ อันเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่งที่ส่งผลให้คนในชุมชนดังกล่าวเข้าถึงสื่อได้น้อยกว่าชุมชนที่มีกระแสไฟฟ้าเข้าถึงชุมชน

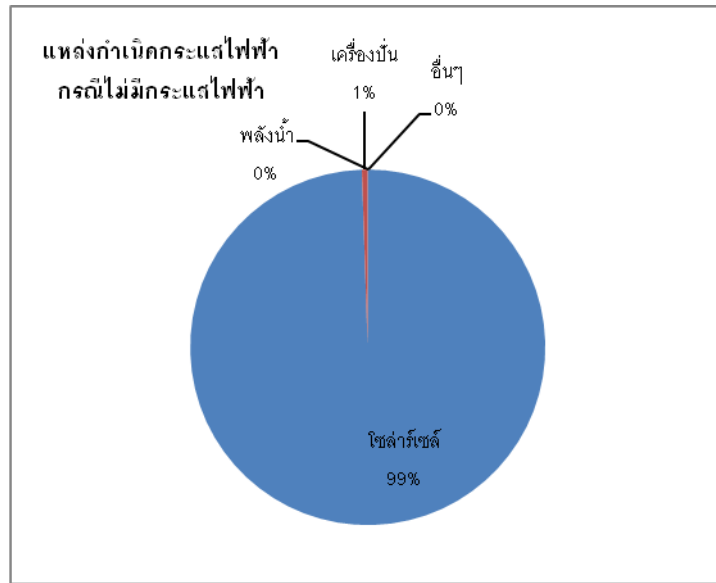
จากการรับฟังสภาพปัญหาในเวทีระดับชุมชนและเวทีระดับสถาบันการศึกษาที่ไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ ทุกพื้นที่เสนอว่าเป็นปัญหาที่จะต้องได้รับการแก้ไขให้มีกระแสไฟฟ้าใช้ในหมู่บ้าน เพราะไฟฟ้านอกจากจะความสว่างแล้วยังใช้กับอุปกรณ์เครื่องมืออื่นๆอีก ซึ่งจะเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดอาชีพอื่นตามนอกเหนือจากอาชีพการเกษตร เช่น ช่างตัดผม ช่างเชื่อม ช่างซ่อมอุปกรณ์ที่เป็นไฟฟ้า ฯลฯ เหล่านี้คือต้นทุนในการพัฒนาคนในชุมชนให้มีศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมที่เข้มแข็งขึ้น

ตารางที่ x ระยะเวลาที่ผู้บริโภควิทยุ-โทรทัศน์ มีกระแสไฟฟ้าใช้ในชุมชน

จากสภาพปัญหาที่กลุ่มชาติพันธุ์มีถิ่นฐานอยู่บนพื้นที่ห่างไกลความเจริญทำให้การบริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ระบบไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ทำให้มีข้อจำกัดด้านแหล่งกำเนิดไฟฟ้าที่จะไปใช้กับเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่าง เช่น วิद्यุ โทรทัศน์ทำให้ผู้บริโภคมไม่สามารถเข้าถึงแหล่งสื่อมากเท่าที่ควรซึ่งถือว่าเป็นการเสียโอกาสด้านการเข้าถึงสื่ออีกปัญหาหนึ่ง แม้ว่าจะมีการนำโซล่าเซลล์มาใช้แต่โซล่าเซลล์เองมีขีดจำกัดในการใช้กับอุปกรณ์เครื่องมือบางชนิดเท่านั้นเพราะกระแสไฟฟ้าที่ได้จากแบตเตอรี่มีข้อจำกัด อย่างไรก็ตามแนวโน้มอนาคตหมู่บ้านที่ทำการสำรวจจะมีกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมาให้บริการ เช่น บ้านแปะ โรงเรียนบ้านแปะสามัคคี บ้านแม่หงานหลวง โรงเรียนบ้านแม่หงานหลวง ที่กำลังทำการสำรวจเพื่อเป็นแถวเขตเสาไฟฟ้า

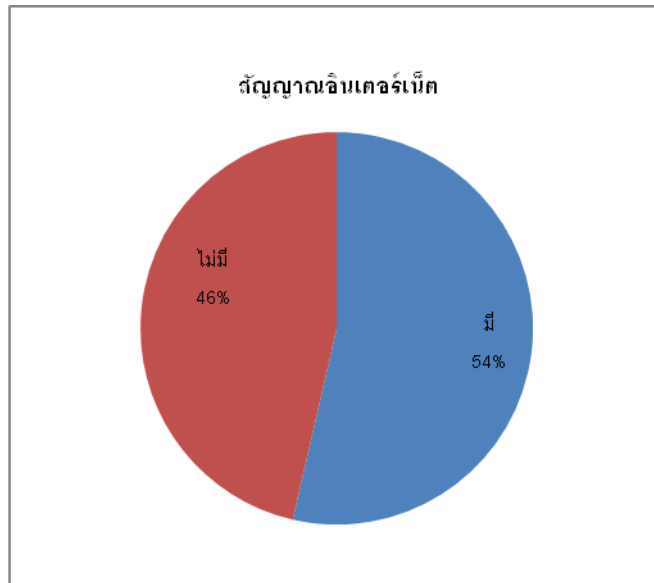
จากการศึกษาพื้นที่กลุ่มเป้าหมายผู้บริโภควิद्यุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่าหมู่บ้านหรือชุมชนที่ผู้บริโภคมมีกระแสไฟฟ้าใช้เพื่อรับฟังรับชมวิद्यุ-โทรทัศน์ เป็นระยะเวลานาน มากกว่า ๕ ปี จำนวน ๓๕๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๘ อันดับ ๒ ผู้บริโภคมที่มีกระแสไฟฟ้าใช้เพื่อรับฟังรับชมวิद्यุ-โทรทัศน์ เป็นระยะเวลานาน ๒ ปี จำนวน ๑๐๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๐ อันดับ ๓ ผู้บริโภคมที่มีกระแสไฟฟ้าใช้เพื่อรับฟังรับชมวิद्यุ-โทรทัศน์ เป็นระยะเวลานาน ๑ ปี จำนวน ๓๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗ อันดับ ๔ ผู้บริโภคมที่มีกระแสไฟฟ้าใช้เพื่อรับฟังรับชมวิद्यุ-โทรทัศน์ เป็นระยะเวลานาน ๔ ปี จำนวน ๑๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓ และ อันดับ ๕ ผู้บริโภคมที่มีกระแสไฟฟ้าใช้เพื่อรับฟังรับชมวิद्यุ-โทรทัศน์ เป็นระยะเวลา ๓ ปี จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒

ตารางที่ x แสดงการใช้กระแสไฟฟ้าทางเลือกอื่น กรณีไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน

จากการศึกษากรณีที่ชุมชนไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ จากกราฟแสดงให้เห็นว่า ประชาชนใช้โซลาร์เซลล์เป็นทางเลือก จำนวน ๑๘๘ ราย เป็นร้อยละ ๙๙ ขณะที่ผู้บริโภคนั้นใช้เครื่องปั่นไฟเพื่อเป็นแหล่งพลังงานผลิตกระแสไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนซึ่งเป็นการลงทุนโดยชาวบ้านที่ต้องซื้อเครื่องปั่นไฟ น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น และค่าบำรุงรักษา เป็นต้น

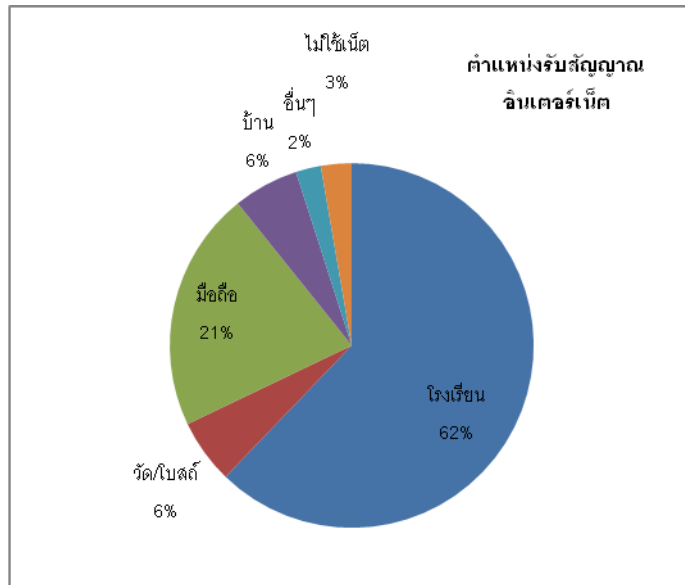
โดยที่การใช้พลังงานไฟฟ้าจากระบบโซลาร์เซลล์เป็นทางเลือกสำหรับผู้บริโภคใช้เป็นแหล่งกำเนิดกระแสไฟฟ้าเพื่อเปิดรับฟังรับชมข้อมูลข่าวสารต่างๆ ซึ่งเป็นโครงการที่รัฐบาลคุณทักษิณ ชินวัตรได้มีนโยบายแจกโซลาร์เซลล์ให้กับประชาชนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่เขตทุรกันดารตามชนบท เขตป่าสวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและพรรณพืช เป็นต้น ทำให้ประชาชนที่ไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ในขณะนั้นได้มีโอกาสได้ใช้ไฟฟ้าในระบบโซลาร์เซลล์เพื่อความสว่างและใช้กับเครื่องมืออุปกรณ์ในบ้านได้ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น

ตารางที่ x แสดงการมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตใช้

จากการศึกษาพบว่าผู้บริโภคร้อยชนเผ่าชาติพันธุ์ได้เข้าถึงอินเทอร์เน็ตเพื่อรับข่าวสารข้อมูลเพื่อหาความรู้ เพื่อความบันเทิงต่างๆ ติดต่อประสานงาน เป็นต้น จากกลุ่มเป้าหมายสำรวจพบว่ากลุ่มที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตใช้ จำนวน ๔๐๒ ราย และไม่มี สัญญาณอินเทอร์เน็ต จำนวน ๓๔๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๔ และร้อยละ ๔๖ ตามลำดับ อย่างไรก็ตามจากการศึกษากลุ่มที่มีอินเทอร์เน็ตใช้นั้นส่วนหนึ่งเป็นกลุ่มเยาวชนที่มาศึกษาหาความรู้ในเมืองเชียงใหม่และอำเภอใกล้เคียงทำให้มีโอกาสในการเข้าถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตได้เท่ากับสังคมในเมือง นอกจากนี้สถาบันการศึกษาเช่น โรงเรียนในชุมชนได้รับการสนับสนุนจากรัฐที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้รับโอกาสทางการศึกษาจึงได้นโยบายอินเทอร์เน็ตเพื่อบริการให้เด็กนักเรียนได้ใช้อินเทอร์เน็ตใน โรงเรียน นอกจากนี้สถานที่ เช่น วัดบางแห่งได้ทำการปล่อยสัญญาณคลื่นให้แก่คนในชุมชนใช้บริการได้ด้วยเช่นกัน

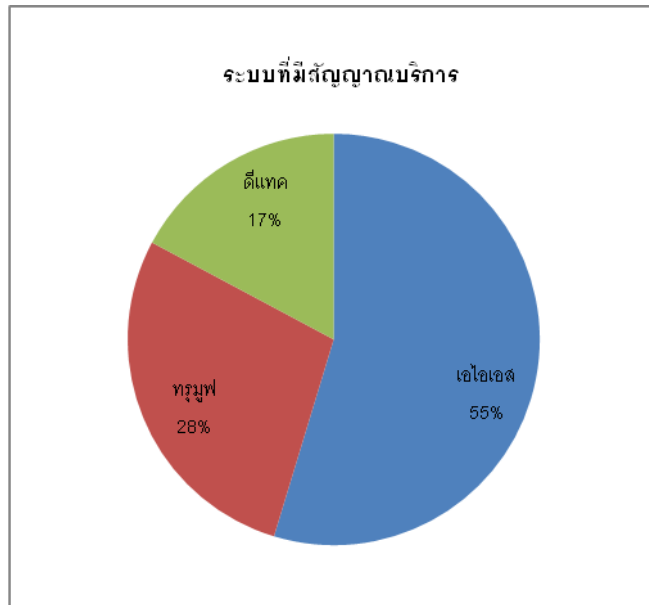
อย่างไรก็ตามสัญญาณอินเทอร์เน็ตดังกล่าวมีสัญญาณอ่อนมากทำให้เข้าถึงข้อมูลซ้ำในการค้นหาข่าวสารข้อมูลเป็นไปได้อย่างช้า ไม่ทันต่อความต้องการแต่ก็ถือว่าเป็นโอกาสดีกว่าไม่ได้ใช้อินเทอร์เน็ตเลย ในเวทีการประชุมฝึกรอบมา มีการนำเสนอให้มีการส่งเสริมสนับสนุนประชาชนใช้อินเทอร์เน็ต ชุมชน หรือวางโครงข่ายด้านโทรคมนาคมให้มีสัญญาณคลื่นที่สามารถใช้งานได้ดีกว่าที่เป็นอยู่

ตารางที่ x แสดงจุดรับสัญญาณอินเทอร์เน็ต

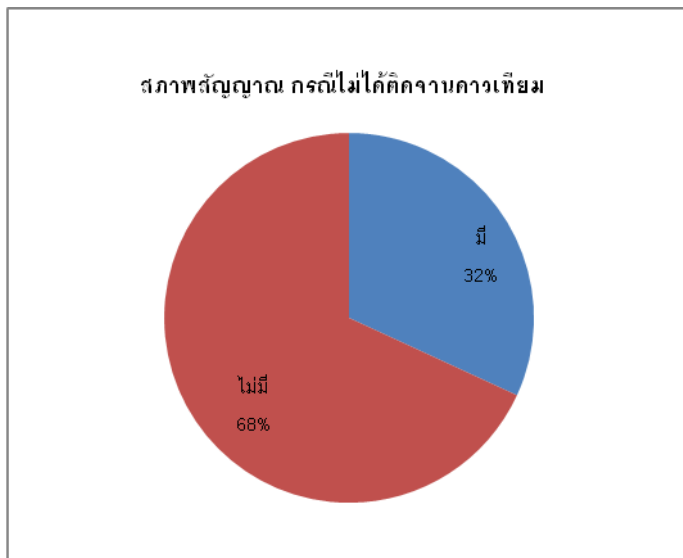
จากการศึกษาเรื่องสัญญาณอินเทอร์เน็ต ในพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย พบว่าสัญญาณอินเทอร์เน็ต ที่ได้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่จากสถานบันการศึกษาคือโรงเรียนในชุมชนที่มีการปล่อยสัญญาณและบริการนักเรียน จำนวน ๕๐๒ ราย มากเป็นอันดับ ๑ คิดเป็นร้อยละ ๖๒ ขณะที่ผู้บริโภคใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ต จากโทรศัพท์มือถือ จำนวน ๑๗๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๑ มากเป็นอันดับ ๒ และผู้บริโภคใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ต จากบ้าน จำนวน ๔๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖ อันดับ ๓ ผู้บริโภคใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ต ที่ได้จากบริการของวัดและโบสถ์ จำนวน ๔๖ ราย ร้อยละ ๖ อันดับ ๕ ได้แก่ อื่นๆ เช่น แอร์ไวไฟ จำนวน ๑๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒ ในจำนวนผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ที่ไม่ได้ใช้อินเทอร์เน็ตเลย จำนวน ๒๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓

ปัจจุบันรัฐโดยกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาค้นคว้าข้อมูลประกอบการเรียน ในขณะที่เดียวกันสัญญาณคลื่นอินเทอร์เน็ตดังกล่าวอนุญาตให้ชาวบ้านในชุมชนที่ตั้งการใช้อินเทอร์เน็ตในมือถือใช้ได้ด้วย จากกราฟนี้ทำให้จุดรับสัญญาณอินเทอร์เน็ตมีมากที่สุดที่โรงเรียนในชุมชนนั่นเอง

ตารางที่ x แสดงผู้บริโภคลือใช้โทรศัพท์ด้วยระบบอะไร

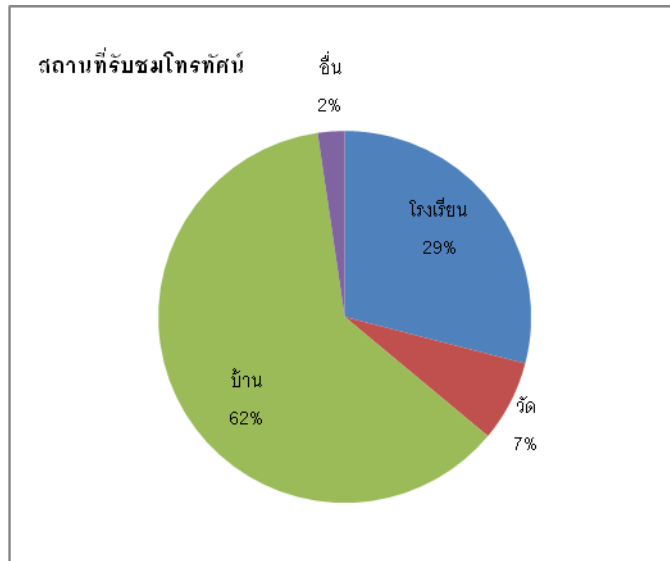
จากการศึกษาผู้บริโภคลือวิทยุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าผู้บริโภคลือวิทยุ-โทรทัศน์ และโทรคมนาคมได้ใช้โทรศัพท์มือถือจากระบบใดบ้าง ซึ่งการบริการในปัจจุบันมีเพียง ๓ ระบบที่ให้บริการแก่ประชาชน ได้แก่ ระบบเอไอเอส หรือวันทูคอล ระบบทรูมูฟ และระบบดีแทค ข้อมูลจากการศึกษาพบว่าระบบคลื่นโทรศัพท์ที่ผู้บริโภคได้รับบริการมากที่สุดเป็นอันดับ ๑ คือ ระบบเอไอเอส จำนวน ๕๕๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๕ ระบบคลื่นโทรศัพท์ที่ผู้บริโภคลือบริการรองลงมาอันดับ ๒ คือ ระบบทรูมูฟ จำนวน ๒๘๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๘ และอันดับ ๓ คือ ระบบดีแทคเป็นระบบที่ผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ใช้น้อยที่สุดที่ จำนวน ๑๗๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗ โดยที่ระบบเอไอเอสได้เปิดบริการให้ผู้บริโภคลือมายาวนานทำให้ผู้ใช้มากกว่าระบบอื่น อย่างไรก็ตามได้มีระบบทรูมูฟที่มาเปิดบริการให้ผู้บริโภคในพื้นที่ใหม่ๆมากขึ้นในหลายพื้นที่ พบอีกว่าบางรายใช้โทรศัพท์มือถือมากกว่าหนึ่งระบบเพื่อการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วเท่าทันกับความประสงค์ของผู้บริโภค

ตารางที่ x แสดงพื้นที่รับสัญญาณภาพโทรทัศน์ในพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย

จากการที่สภาพทางกายภาพของพื้นที่หมู่บ้านทำการสำรวจเป็นพื้นที่ห่างไกลจากตัวเมืองค่อนข้างมากเป็นบางหมู่บ้าน ดังนั้นผู้บริโภครีโมตคอนโทรล-โทรทัศน์ เหล่านั้นได้มีการใช้อุปกรณ์รับสัญญาณคลื่นโทรทัศน์โดยการใช้จานดาวเทียมรับภาพ ดังนั้นเพื่อการศึกษาว่ามีผู้บริโภครีโมตคอนโทรล-โทรทัศน์ ที่รับภาพโดยผ่านจานดาวเทียมหรือไม่ หากไม่ใช้อุปกรณ์จานดาวเทียมช่วยในการรับภาพนั้นผู้รับชมโทรทัศน์จะสามารถรับภาพได้หรือไม่ โดยการสำรวจได้ดังนี้

จากการศึกษาจากผู้ชมโทรทัศน์ต่อคำถามที่ว่าหากท่านไม่ได้ใช้จานดาวเทียมในการติดตั้งเพื่อรับชมรายการจากสถานีโทรทัศน์นั้น พบว่าผู้ชมส่วนใหญ่ตอบว่าไม่มีสัญญาณภาพ จำนวน ๕๑๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๘ กล่าวคือต้องมีอุปกรณ์เสริมเพื่อให้ได้รับชมภาพเช่นต้องมีจานดาวเทียมเพื่อให้ได้ชมภาพโทรทัศน์ ขณะที่ผู้ชมโทรทัศน์ที่รับภาพได้โดยไม่ต้องมีจานเทียมโดยสามารถรับชมรายการจากสถานีโทรทัศน์ได้ มีจำนวน ๒๓๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๒ ของผู้ที่มีเครื่องโทรทัศน์ใช้ทั้งหมด

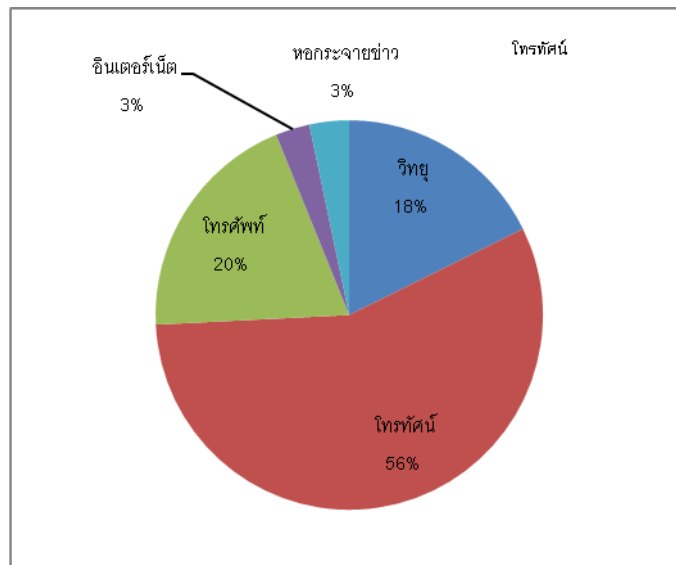
ตารางที่ x แสดงพื้นที่การรับชมโทรทัศน์

จากสมมุติฐานกรณีผู้ที่ไม่มีโทรทัศน์เป็นของตนเอง เนื่องจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจหรือด้วยปัจจัยอื่นก็ตาม ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ เหล่านี้สามารถรับชมรายการโทรทัศน์ได้จากสถานที่ใดบ้าง โดยที่พื้นที่ในชนบทนั้นเป็นสังคมที่เอื้อเพื่ออาศัยกันและกันอยู่ค่อนข้างเหนียวแน่น จึงกำหนดสถานที่ต่างๆที่เป็นแหล่งบันเทิงสำหรับหาดูรายการสถานีโทรทัศน์ได้ เช่น โรงเรียน วัดหรือโบสถ์ หรือแม้แต่บ้านตัวเอง นอกจากนั้นอาจจะเป็นร้านค้า สถานที่ราชการอื่นๆ เป็นต้น

จากการศึกษาผู้บริโภควิทยุ-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์ พบว่า ผู้บริโภคที่รับชมรายการจากสถานีโทรทัศน์มากที่สุดคือที่บ้านของตนเอง ด้วยจำนวน ๓๙๕ รายมากเป็นอันดับ ๑ คิดเป็นร้อยละ ๖๒ รองลงมาผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ที่ติดตามชมรายการจากสถานีโทรทัศน์ที่โรงเรียน จำนวน ๑๘๖ รายเป็นอันดับ ๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๙ และอันดับ ๓ ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ที่ติดตามรับชมรายการจากสถานีโทรทัศน์ที่วัด โบสถ์ จำนวน ๔๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗ และอันดับ ๔ ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ที่ติดตามรับชมรายการจากสถานีโทรทัศน์ อื่นๆ ได้แก่ ร้านค้า จำนวน ๑๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒

ตอนที่ ๒ ข้อมูลด้านพฤติกรรมเปิดรับรับสื่อการเข้าถึงสื่อวิทยุและโทรทัศน์

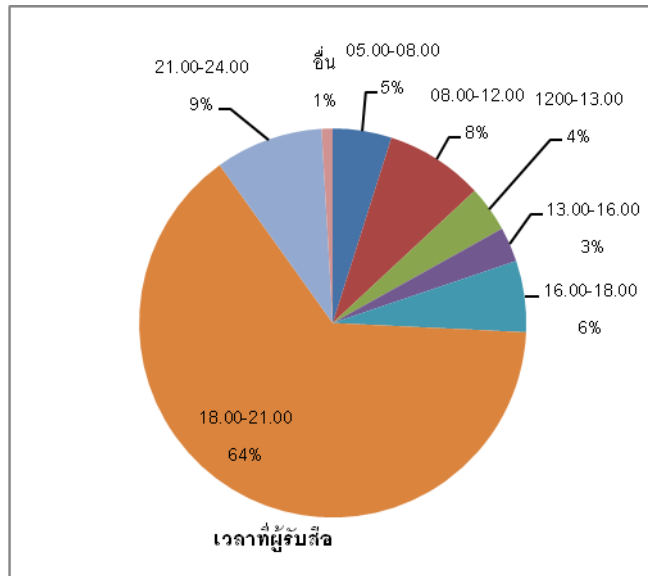
ข้อมูลด้านพฤติกรรมเปิดรับรับสื่อการเข้าถึงสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ประกอบด้วย ช่องทางในการเปิดรับข่าวสารข้อมูล เนื้อหาที่เปิดรับมากที่สุด ๓ อันดับ ระยะเวลาที่เปิดรับสื่อมากที่สุด สถานีวิทยุที่รับฟัง รับฟังรายการจากวิทยุ ๕ อันดับ สถานีโทรทัศน์ที่ติดตามรับชม เนื้อหารายการโทรทัศน์ อุปกรณ์ที่รับสัญญาณโทรทัศน์

ตารางที่ x สื่อหลักที่ผู้บริโภครับข้อมูล

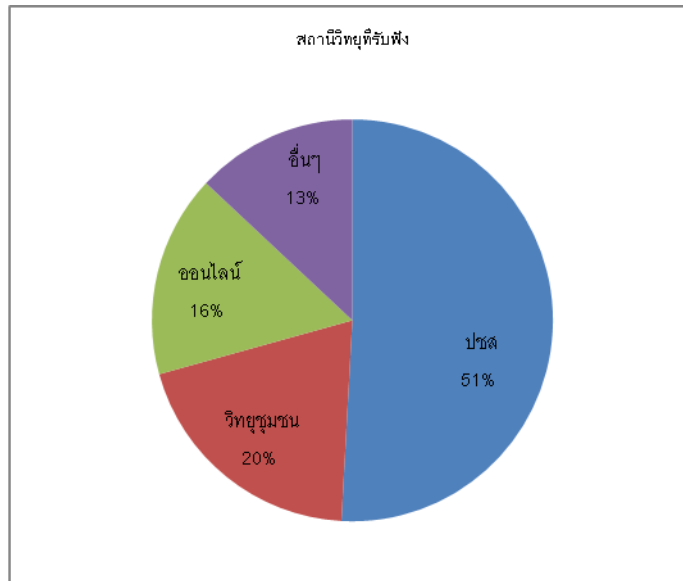
จากการศึกษาผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์ว่ากลุ่มพันธุ์ชาติได้ใช้สื่ออะไรบ้างในการรับฟังรับชมข่าว จากศึกษาพบว่า ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์บริโภคสื่อทางสถานีโทรทัศน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๖ รองลงมาเป็นโทรศัพท คิดเป็นร้อยละ ๒๐ มากเป็นอันดับ ๒ และผู้บริโภคที่ใช้สื่อสารกันมากเป็นอันดับ ๓ คืออินเทอร์เน็ต และหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๓ เท่ากัน

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าโทรทัศน์เป็นสื่อที่ผู้บริโภคสื่อกลุ่มชาติพันธุ์นิยมมากกว่าครึ่งของสื่ออื่นนั้นเป็นเพราะว่าโทรทัศน์เป็นสื่อที่ให้ภาพและเสียงเป็นสื่อที่มีควบคู่กับสังคมไทยมายาวนาน อย่างไรก็ตามยุคเทคโนโลยีดิจิทัลได้พัฒนาระบบการสื่อสารที่ตอบสนองต่อผู้ใช้ได้มากที่สุดอีกสื่อหนึ่งซึ่งมีทั้งภาพ เสียง สามารถเป็นผู้สื่อสารเองได้ เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตแล้วสามารถค้นหาข้อมูลสื่อความรู้ต่างๆได้อย่างง่ายดาย คาดว่าอนาคตจะเป็นสื่อที่ผู้บริโภคสื่อกลุ่มชนเผ่าให้ความสนใจมากกว่านี้อย่างแน่นอน โดยที่วิทยุจะเป็นสื่อที่อาจจะได้รับความสนใจน้อยลงเนื่องจากไม่มีภาพตอบสนองความต้องการผู้บริโภคได้น้อยกว่าสื่ออื่น อย่างไรก็ตามวิทยุมีความสำคัญกับสังคมของผู้บริโภคสื่อกลุ่มชาติพันธุ์โดยเฉพาะวิทยุชุมชนที่นำเสนอเรื่องราวของชุมชนทำให้ได้รับความสนใจจะเป็นสื่อที่รักษาชุมชนท้องถิ่นให้มีความรักกลมเกลียวกันที่เหนียวแน่นได้ต่อไป

ตารางที่ x แสดงช่วงเวลาที่เปิดรับชมโทรทัศน์

จากการศึกษาช่วงเวลาของผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์ติดตามรับชมโทรทัศน์ ปรากฏว่าช่วงเวลา ๑๘.๐๐-๒๑.๐๐ น. นั้นเป็นช่วงที่มีผู้ชมนิยมติดตามชมในช่วงเวลาที่ทำการแพร่ภาพออกอากาศกันมากที่สุดเป็นอันดับ ๑ จำนวน ๔๗๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๔ รองลงมาอันดับ ๒ ผู้ชมนิยมติดตามชมรายการที่ทำการแพร่ภาพในช่วงเวลา ๒๑.๐๐-๒๔.๐๐ น. ที่จำนวน ๖๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘ อันดับ ๓ ที่มีการเผยแพร่ภาพออกอากาศช่วงเวลา ๐๘.๐๐-๑๒.๐๐ น. จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘ อันดับ ๔ ที่มีการเผยแพร่ภาพออกอากาศช่วงเวลา ๑๖.๐๐-๑๘.๐๐ น. จำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖ อันดับ ๕ ผู้ชมนิยมติดตามชมรายการที่ทำการแพร่ภาพออกอากาศในช่วงเวลา ๐๕.๐๐-๐๘.๐๐ น. ที่จำนวน ๓๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕ ผู้ชมนิยมติดตามชมรายการที่ทำการแพร่ภาพออกอากาศในช่วงเวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. จำนวน ๒๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔ ผู้ชมนิยมติดตามชมรายการที่ทำการแพร่ภาพออกอากาศในช่วงเวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๐๐ น. ที่จำนวน ๒๒ คิดเป็นร้อยละ ๓ โดยมีผู้ชมโทรทัศน์ที่ระบบอื่นๆอีกจำนวน ๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑ โดยให้เหตุผลว่าไม่ได้ระบุเวลาตายตัวว่าต้องดูรายการอะไร เวลาไหน มีโอกาสดูเมื่อไหร่ก็ตามที่ดูเมื่อนั้น

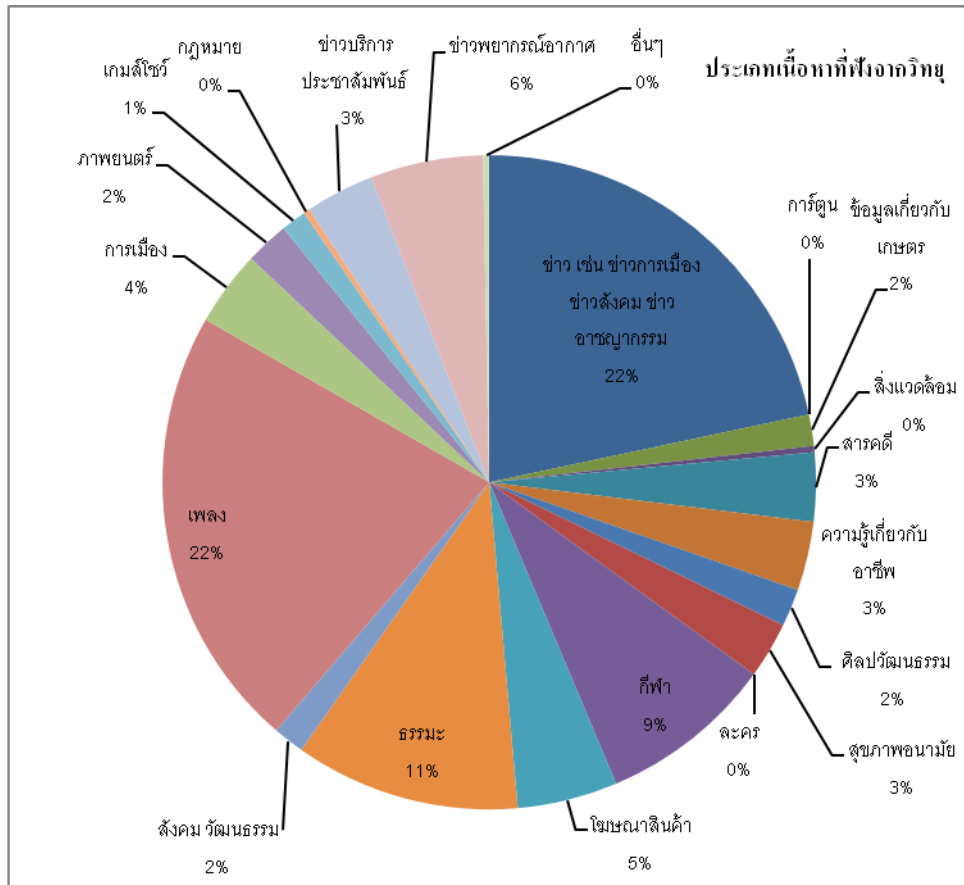
ตารางที่ x แสดงผู้รับฟังวิทยุของผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์

จากการลงเก็บข้อมูลในระดับชุมชนที่ผ่านมา พบว่าผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีสถานีวิทยุที่เป็นรายการภาษาชนเผ่าต่างๆ นั่นคือสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ หรือ ปชส. หรือ สวท. เชียงใหม่ นอกจากนี้ยังมีสถานีวิทยุชุมชนต่างๆ ที่ทำการกระจายเสียงอยู่ในพื้นที่ และวิทยุออนไลน์ ที่เข้ามามีบทบาทต่อการรับฟังวิทยุของกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นเด็กและเยาวชน

จากการศึกษาผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้ พบว่ากลุ่มชาติพันธุ์ได้ติดตามรับฟังรายการทางสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ มากที่สุดเป็นอันดับ ๑ คิดเป็นร้อยละ ๕๑ อันดับ ๒ ได้แก่ สถานีวิทยุชุมชนที่มีการกระจายเสียงอยู่หลายแห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๐ อันดับ ๓ ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ที่ติดตามรับฟังรายการทางการกระจายเสียงผ่านระบบออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ ๑๖ และ สถานีวิทยุอื่นๆอีก คิดเป็นร้อยละ ๑๓

ผลการศึกษานี้ได้ข้อค้นพบชี้ให้เห็นว่าสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่เป็นสถานีวิทยุที่มีภาษาชนเผ่าต่างๆ ดำเนินรายการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ จนถึงปัจจุบัน ทำให้มีผู้ติดตามมากที่สุดเป็นอันดับ ๑ เป็นสถานที่ให้บริการข่าวสังคม ในอดีตสถานีวิทยุแห่งนี้ได้ทำหน้าที่ประกาศข่าวตามนโยบายรัฐ และบริการข่าวสังคมเนื่องจากสมัยก่อนไม่มีช่องทางการสื่อสารช่องทางอื่นที่รวดเร็วเท่ากับผ่านประกาศทางสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย (สวท.) หรือเข้าใจในนามของ ปชส. อย่างไรก็ตามปัจจุบันด้วยเทคโนโลยีที่ก้าวไกลทำให้การสื่อสารทางช่องทางโทรศัพท์เป็นได้รวดเร็วทันใจและสะดวกรวดเร็วทำให้รายการภาคภาษาชนเผ่าได้รับความนิยมลดลงอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับอดีตก่อนที่โทรศัพท์จะเข้ามามีบทบาทในยุคปัจจุบัน ที่น่าสนใจคือวิทยุออนไลน์ที่รับฟังได้ทั่วประเทศจากเว็บที่ดาวน์โหลดเข้าไปในมือถือทำให้มีจำนวนผู้ฟังจากวิทยุออนไลน์จำนวนมากใกล้เคียงกับวิทยุ

ชุมชนที่มีการกระจายเสียงตามพื้นที่ต่างๆ ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมผู้รับฟังวิทยุ เริ่มเปลี่ยนจากเครื่องรับวิทยุเป็นโทรศัพท์มือถือและโทรทัศน์แทน

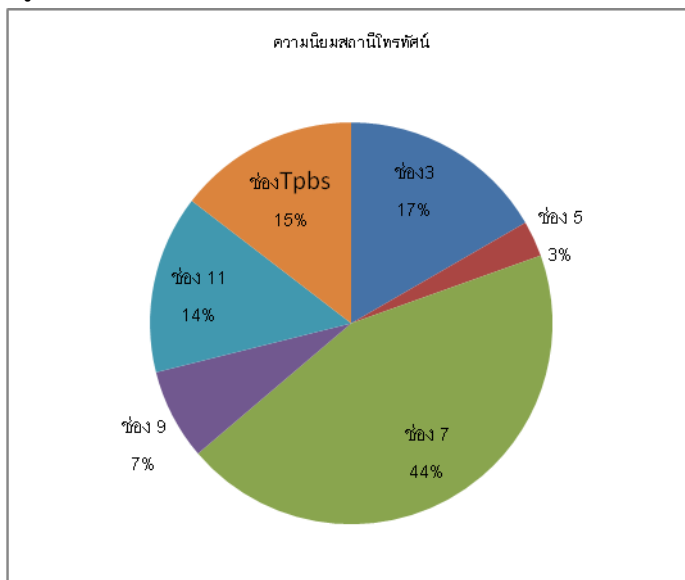

ตารางที่ x แสดงเนื้อหาสื่อที่รับฟังจากวิทยุ

จากการศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาของสื่อที่วิทยุต่างๆได้นำเสนอมา พบว่า ผู้บริโภคสื่อวิทยุกลุ่มชาติพันธุ์ติดตามเนื้อหารายการที่นำเสนอด้านบันเทิงคือ เพลงในรายการต่างๆ เท่ากับรายการที่นำเสนอข่าวบ้านเมือง ข่าวสังคมประจำวัน ข่าวอาชญากรรม มากที่สุดเป็นอันดับ ๑ คิดเป็นร้อยละ ๒๒ เนื้อหาข่าวที่กลุ่มชาติพันธุ์ติดตามฟังในรายการต่างๆทางสถานีอันดับต่อมาคือนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการนำเสนอธรรมะ คิดเป็นร้อยละ ๑๑ และอันดับ ๓ เป็นการนำเสนอข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับข่าวกีฬา คิดเป็นร้อยละ ๙

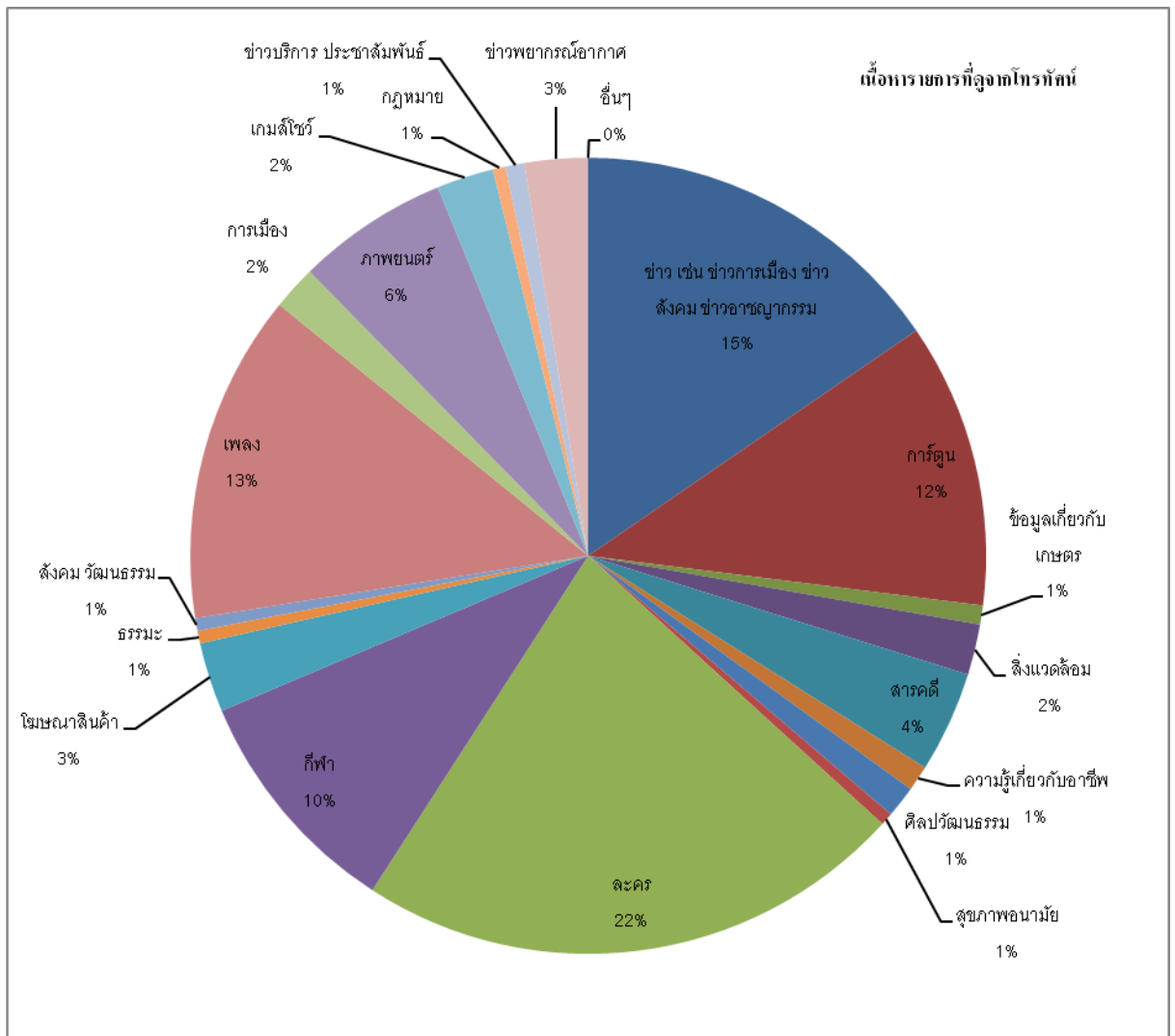
ทั้งนี้จากกลุ่มตัวอย่างจะเห็นได้ว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง ๑๐-๑๔ ปี และ ๑๕-๑๙ ปี มีมากถึงร้อยละ ๓๔ และ ๒๑ ตามลำดับ สองกลุ่มนี้รวมกันแล้วคิดเป็นร้อยละ ๕๕ ซึ่งเกินครึ่งหนึ่งของตัวอย่าง ขอบรายการที่นำเสนอเพลง ขณะที่รายการที่นำเสนอข่าว เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวสังคม ข่าวอาชญากรรม เป็นรายการที่ทางสถานีนำเสนอข่าวโดยเฉพาะรายการวิทยุชุมชน ขณะที่ผู้ฟังจำนวนมากนับถือศาสนาพุทธอยู่นั้นจากการศึกษาพบว่าพบว่ามีวิทยุชุมชนที่ตั้งขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์

เผยแพร่ธรรมอย่างน้อยสองสถานีได้แก่ สถานีวิทยุชุมชนบ้านวัดจันทร์และสถานีวิทยุชุมชนบ้านดอกแดง ทำให้รายการที่ผู้ฟังได้ติดตามรับฟังมาเป็นอันดับ ๓ จากการสำรวจในครั้งนี้

ตารางที่ x แสดงผู้ชมโทรทัศน์ช่องต่างๆ ได้แก่ ๓ ๕ ๗ ๙ ๑๑ และ Tpbs

จากการศึกษาผู้ชมโทรทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อทำการศึกษาว่าสถานีโทรทัศน์ช่องฟรีทีวี ได้แก่ ช่อง ๓ ช่อง ๕ ช่อง ๗ ช่อง ๙ ช่อง ๑๑ และไทยพีบีเอส ว่าผู้บริโภครีทัศน์ติดตามชมสถานีใดบ้าง จากการศึกษาพบว่า สถานีโทรทัศน์ช่อง ๗ มีผู้บริโภคของกลุ่มชาติพันธุ์รับชมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๔ มากที่สุดเป็นอันดับ ๑ รองลงมาได้แก่ สถานีโทรทัศน์ ช่อง ๓ คิดเป็นร้อยละ ๑๗ เป็นอันดับ ๒ และอันดับ ๓ ได้แก่สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส คิดเป็นร้อยละ ๑๕ ส่วนสถานีโทรทัศน์ที่มีผู้บริโภครีทัศน์ติดตามชม ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ ช่อง ๑๑ สถานีโทรทัศน์ช่อง ๙ และ สถานีโทรทัศน์ ช่อง ๕ คิดเป็นร้อยละ ๑๔ ๗ และ ๗ ตามลำดับ

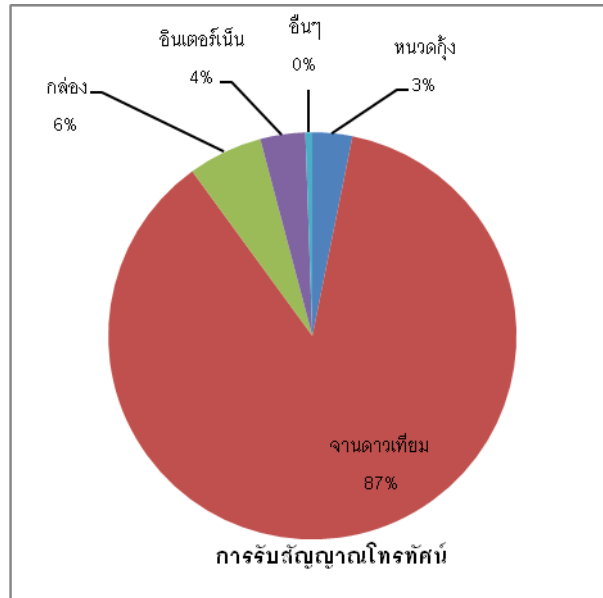

ตารางที่ x ประเภทสื่อที่รับชมจากโทรทัศน์

จากการศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคสื่อโทรทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าเนื้อหาที่ผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ชอบติดตามชมมากเป็นอันดับ ๑ คือรายการละคร คิดเป็นร้อยละ ๒๒ มากเป็นอันดับ ๑ รายการที่ผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ติดตามชมอันดับ ๒ ได้แก่ ข่าวการเมือง ข่าวสังคม ข่าวอาชญากรรม คิดเป็นร้อยละ ๑๕ เนื้อหาที่กลุ่มชาติพันธุ์ติดตามชมในรายการโทรทัศน์มากเป็นอันดับ ๓ คือ รายการบันเทิงเพลง มิวสิกวิดีโอ ส่วนรายการนำเสนอ การ์ตูน กีฬา ภาพยนตร์ และสารคดี มีผู้ติดตามรองลงมาคิดเป็นร้อยละ ๑๒ ๑๐ ๖ และ สำหรับเนื้อหารายการที่นำเสนอเนื้อหาด้านพยากรณ์อากาศ, ความขัดแย้งทางเมือง, สิ่งแวดล้อม, ความรู้เกี่ยวกับการเกษตร, ความรู้เกี่ยวกับอาชีพอื่นๆ, ศิลปวัฒนธรรม, สุขภาพอนามัย, เกมสโตร์, การโฆษณา และกฎหมาย มีคนติดตามชมน้อยกว่าร้อยละ ๓

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่ากลุ่มผู้บริโภคกลุ่มชนเผ่าชาติพันธุ์ติดตามชมเนื้อหาในรายการโทรทัศน์มากไปทางการบันเทิง เช่น ละคร เพลง การ์ตูน กีฬา เมื่อมารวมกันแล้วจะเห็นว่าผู้บริโภค

สื่อโทรทัศน์มีมากถึงร้อยละ ๕๗ ส่วนข่าวการเมือง ข่าวสังคม ข่าวอาชญาเป็นข่าวที่ผู้บริโภคสื่อโทรทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์สนใจติดตามชมมากเช่นกัน สำหรับรายการที่เกี่ยวกับอาชีพเกษตร อาชีพนอกภาคเกษตร สารคดี ซึ่งเป็นรายการที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตนั้นผู้บริโภคสื่อโทรทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์ให้ความสนใจน้อยมาก

ตารางที่ x แสดงอุปกรณ์เสริมการรับชมโทรทัศน์ในพื้นที่ของกลุ่มเป้าหมาย

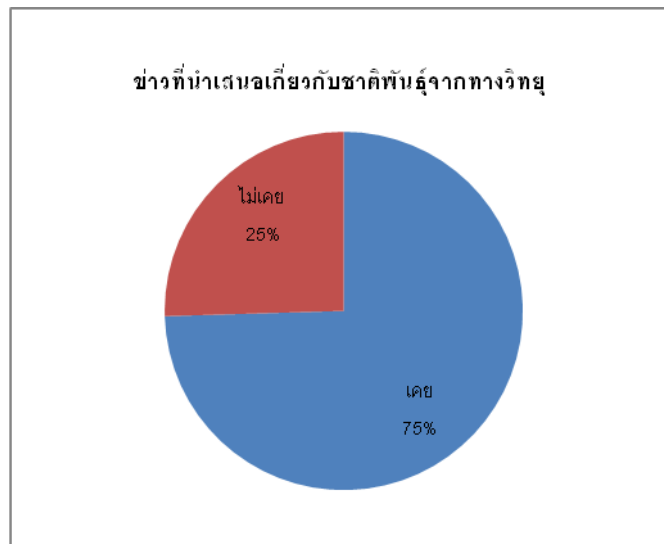
จากการศึกษาการชมโทรทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย พบว่าผู้ชมโทรทัศน์ใช้จานดาวเทียมในการรับชมมากเป็นอันดับ ๑ ที่จำนวน ๖๓๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๗ รองลงมาอันดับ ๒ ได้แก่ ใช้กล่องดิจิตอล จำนวน ๔๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖ อันดับ ๓ ได้แก่ รับชมโทรทัศน์จากอินเทอร์เน็ต จำนวน ๒๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔ อันดับ ๔ รับชมโทรทัศน์จาก หมวดกึ่ง จำนวน ๒๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓ และอันดับห้า ได้แก่ วิธีการอื่นๆอีก จำนวน ๔ ราย

จากข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่ากลุ่มชาติพันธุ์รับชมรายการโทรทัศน์ช่องปกติ ได้แก่ ช่อง ๓ ช่อง ๕ ช่อง ๗ ช่อง ๙ ช่อง ๑๑ และ TPBS ได้นั้นต้องมีอุปกรณ์การรับชมเสริมได้แก่ จานดาวเทียม ซึ่งหากไม่ได้ใช้จานดาวเทียมผู้บริโภคกลุ่มนี้จะไม่สามารถรับชมสัญญาณได้เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกลความเจริญทำให้การบริการด้านโครงข่ายสัญญาณกระจายไม่ทั่วถึงพื้นที่เหล่านั้น ดังนั้นผู้ชมโทรทัศน์จะต้องแบกภาระที่ต้องซื้อจานดาวเทียมในราคาหลายพันบาทเพื่อรับชมรายการโทรทัศน์ที่ควรได้รับการบริการอย่างทั่วถึง

ข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มชาติพันธุ์ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูรายการต่างๆจากโทรทัศน์ ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้มีราคาตั้ง ๑,๕๐๐ บาทขึ้นไปถึง ๕,๐๐๐ บาท ในปัจจุบัน สภาพดังกล่าวยิ่งทำให้การเข้าถึงสื่อของกลุ่มชาติพันธุ์ยากกว่าสังคมในเมืองทำให้ชาวชนบทต้องแบกภาระในส่วนเกินที่รัฐควรดูแลหยิบยื่นโอกาสมากกว่า

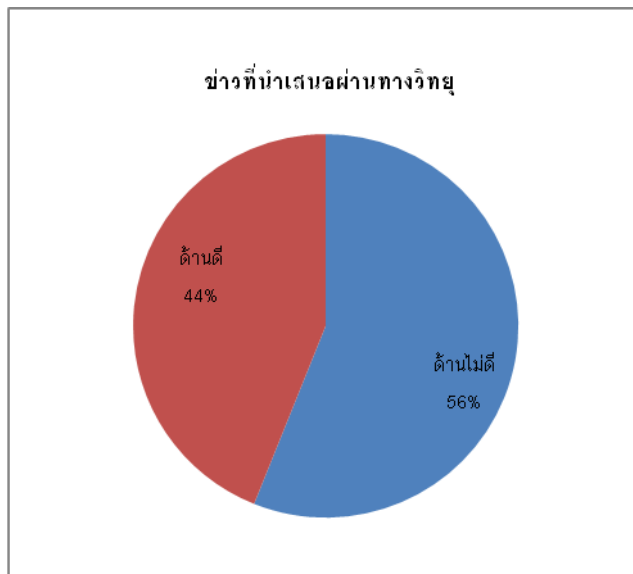
ตอนที่ ๓ ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการ และแนวทางในการแก้ไข

ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการ และแนวทางในการแก้ไข ประกอบด้วย (๑) สภาพการรับฟังวิทยุ ได้แก่ ชาวเกี่ยวกับชาติพันธุ์ชนเผ่า เนื้อหาที่นำเสนอ สัดส่วนของรายการภาษาชนเผ่า ปัญหาการรับสัญญาณ (๒) สภาพการรับชมโทรทัศน์ ได้แก่ ชาวเกี่ยวกับชาติพันธุ์ชนเผ่าผ่านรายการโทรทัศน์ เนื้อหาที่นำเสนอผ่านโทรทัศน์ สัดส่วนของรายการภาษาชนเผ่าผ่านรายการโทรทัศน์ ปัญหาการรับสัญญาณคลื่นโทรทัศน์ สัญญาณคลื่นโทรทัศน์ครอบคลุมมากน้อยเพียงใด สภาพปัญหาของการรับชมโทรทัศน์ โทรทัศน์ เพื่อให้ง่ายต่อการศึกษาข้อมูลจึงเสนอเป็นในรูปแบบของกราฟ ซึ่งมีตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

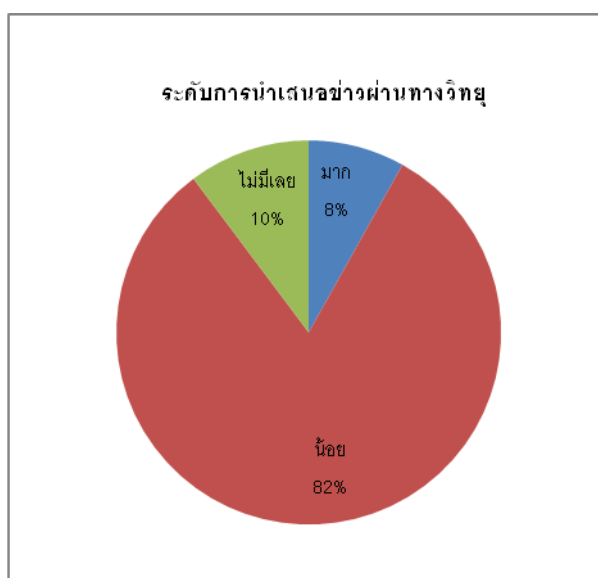
ตารางที่ x แสดงความเห็นจากผู้บริโภคเกี่ยวกับรายการที่นำเสนอผ่านวิทยุ

จากการศึกษาทำการสอบถามความเห็นเรื่องผู้ฟังรายการวิทยุเคยรับข่าวสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์หรือไม่ พบว่าผู้ฟังรายการวิทยุส่วนใหญ่ตอบว่าเคยได้ยินข่าวที่นำเสนอเรื่องของกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๕๕๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗๕ ขณะที่ผู้ฟังจำนวนหนึ่งตอบว่าไม่เคยได้ยินมีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๑๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕

ตารางที่ x แสดงผู้ฟังความเห็นต่อข่าวด้านดีและด้านไม่ดีที่ได้รับฟังจากวิทยุ

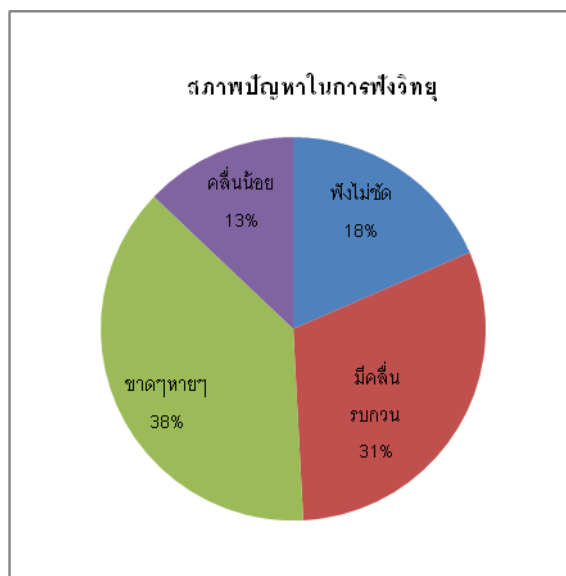
จากการศึกษาเรื่องข่าวสารข้อมูลที่ได้รับฟังจากวิทยุที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าผู้ฟังจำนวนมากที่ได้รับฟังข่าวที่นำเสนอเรื่องด้านลบหรือด้านไม่ดีของกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๔๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖ ขณะที่ผู้ฟังจำนวนส่วนน้อยได้รับฟังข่าวของกลุ่มชาติพันธุ์ด้านบวกหรือด้านดี จำนวน ๓๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔

ตารางที่ x แสดงความเห็นเรื่องรายการชนเผ่าในวิทยุมีมากน้อยเพียงใด

จากการศึกษาความเห็นเรื่องรายการชนเผ่าในรายการทางสถานีวิทยุว่ามีมากมาน้อยเพียงใด พบว่า จำนวนผู้ฟังวิทยุที่มีความเห็นว่ารายการที่สถานีวิทยุนำเสนอเรื่องราวของชาติพันธุ์นั้นมีน้อย ที่จำนวน ๖๑๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๒ มากเป็นอันดับ ๑ ผู้ฟังรายการวิทยุเห็นว่ารายการที่นำเสนอผ่านวิทยุนี้ น่าจะมีเรื่องที่เป็นรายการของชนเผ่ามากกว่านี้ ส่วนผู้ฟังรายการวิทยุที่มีความว่ารายการ

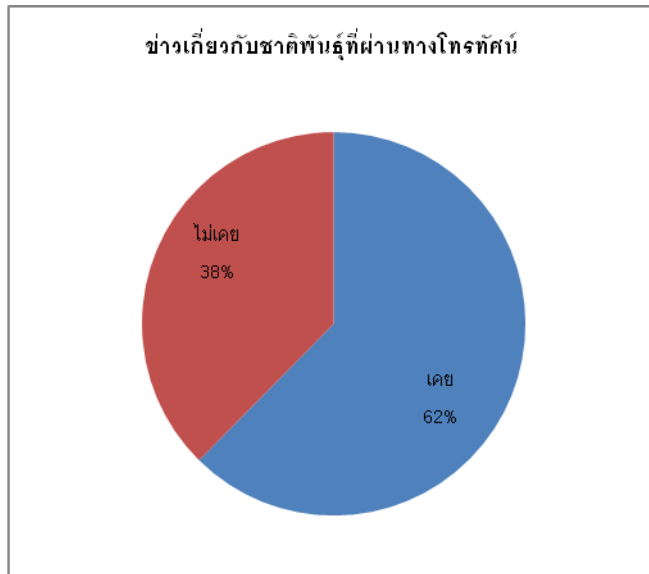
ที่สถานีวิทยุนำเสนอเรื่องราวของกลุ่มชาติพันธุ์นั้นไม่มีเลย จำนวน ๗๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ให้เหตุผลว่าเท่าที่เปิดรับฟังไม่เคยได้ยินรายการที่พูดถึงกลุ่มชาติพันธุ์ส่วนใหญ่จะเป็นรายการชนเผ่าจากสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นเรื่องปกติที่เขาต้องนำเสนออยู่แล้ว ขณะที่ผู้ฟังวิทยุอีก จำนวน ๖๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘ คนนั้นเห็นว่ามีรายการของกลุ่มชาติพันธุ์มากพอ โดยให้เหตุผลว่ามีการนำเสนอเรื่องราวต่างๆทางสถานีวิทยุแห่งประเทศไทยมาอย่างต่อเนื่องหลายสิบปีแล้ว

ตารางที่ x แสดงสภาพปัญหาในการรับฟังวิทยุ

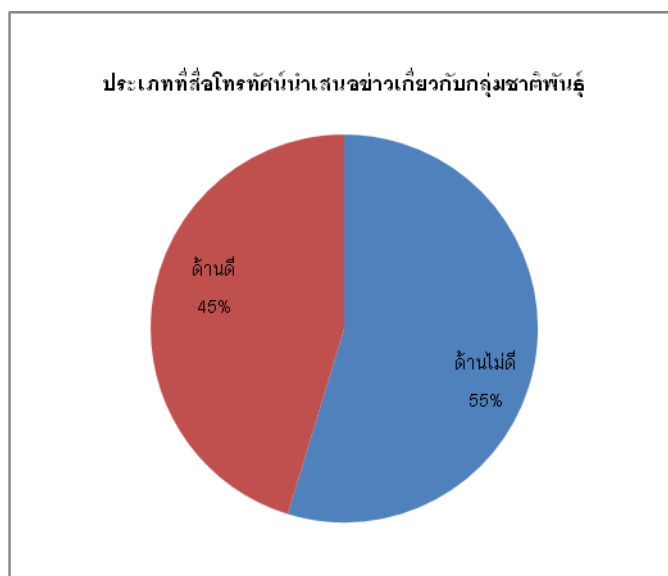
จากการศึกษาสภาพปัญหาในการรับฟังวิทยุของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่บนเขาเป็นส่วนใหญ่ พบว่า สภาพของคลื่นวิทยุเสียงขาดๆหายๆ มากที่สุด จำนวน ๓๒๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๘ รองลงมาอันดับ ๒ คือสภาพปัญหาของการรับฟังวิทยุมีคลื่นรบกวนจากคลื่นความถี่อื่น จำนวน ๒๕๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๑ อันดับ ๓ สภาพปัญหาการรับฟังวิทยุคลื่นฟังไม่ชัดมีเสียงซ่า จำนวน ๑๕๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๘ และสภาพปัญหาในการรับฟังวิทยุมีคลื่นน้อย ตัวเลือกสถานีไม่มาก จำนวน ๑๐๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๓

ทั้งนี้ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาในการรับฟังวิทยุเกิดจากสภาพอากาศที่แปรปรวนเช่นฝนตก ฟ้าร้อง อากาศมืด คลื่นความถี่อ่อน หรือเครื่องรับคลื่นคือวิทยุที่ด้อยคุณภาพ เป็นต้น อย่างไรก็ตามบางสถานีโดยเฉพาะสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ในรายการภาคภาษาชนเผ่า นั้น จากการระดมความคิดเห็นของผู้ฟังรายการต่างมีความเห็นร่วมกันว่าการกระจายเสียงช่วงเวลาตอนเช้านี้มีปัญหาเสียงไม่ชัดเสียงซ่าขาดๆหายๆฟังไม่ชัดเหมือนการนำเสนอรายการช่วงเวลาเย็น

ตารางที่ x แสดงความเห็นเกี่ยวกับข่าวที่นำเสนอข่าวของกลุ่มชาติพันธุ์ในโทรทัศน์

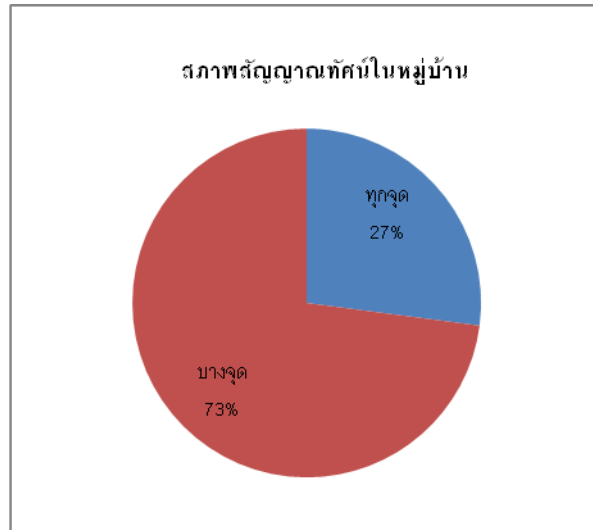
จากการศึกษาความเห็นของผู้ชมโทรทัศน์ว่าเคยเห็นการนำเสนอข่าวของกลุ่มชาติพันธุ์ผ่านรายการโทรทัศน์บ้างหรือไม่ พบว่าผู้ชมส่วนใหญ่เคยเห็นการนำเสนอข่าวของกลุ่มชาติพันธุ์ผ่านรายการโทรทัศน์ จำนวน ๔๖๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๒ ขณะที่ผู้ชมโทรทัศน์อีกจำนวนหนึ่งระบุว่าไม่เคยเห็นการนำเสนอข่าวของกลุ่มชาติพันธุ์ผ่านรายการโทรทัศน์ จำนวน ๒๘๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๘

ตารางที่ x แสดงความเห็นของผู้ชมต่อโทรทัศน์นำเสนอข่าวด้านดีกับด้านลบ

จากการศึกษาความเห็นต่อผู้ชมโทรทัศน์ที่มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าผู้ชมจำนวนมากที่เห็นว่าข่าวที่นำเสนอเป็นข่าวด้านลบหรือด้านไม่ดี จำนวน ๓๘๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๕ ขณะที่ผู้ชมรายการสถานีโทรทัศน์อีกกลุ่มหนึ่งเห็นว่ารายการโทรทัศน์นำเสนอข่าวเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ด้านดีหรือด้านบวก จำนวน ๓๒๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๕ ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกันมาก

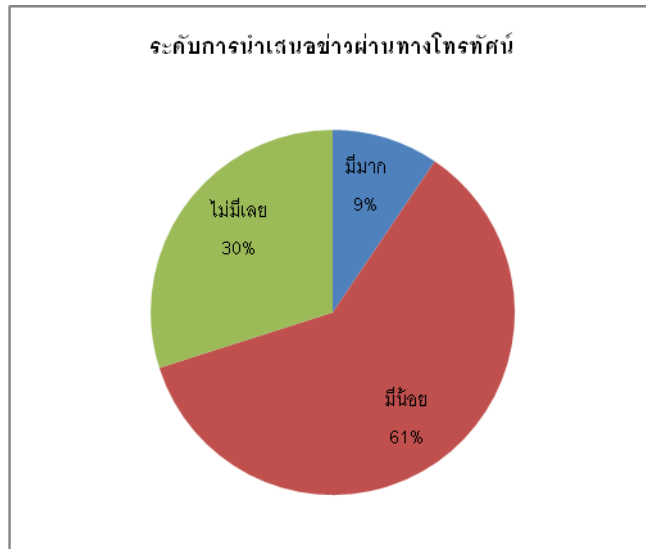
จากกราฟนี้ชี้ให้เห็นว่ารายการสถานีโทรทัศน์ที่นำเสนอข่าวผ่านรายการต่างๆนั้นยังคงเป็นการนำเสนอข่าวด้านลบที่เกิดขึ้นในแต่ละวันมากกว่าการนำเสนอข่าวด้านดีที่กลุ่มชาติพันธุ์มีอยู่แต่ไม่ได้ถูกเสนอ

ตารางที่ x แสดงพื้นที่รับสัญญาณโทรทัศน์

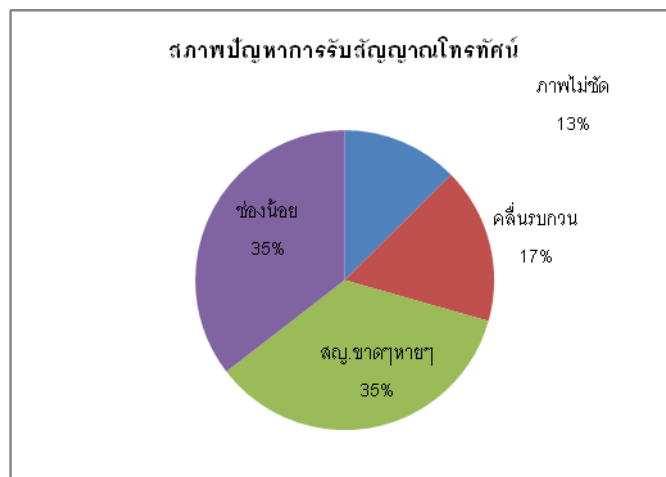
จากการศึกษาพื้นที่เป้าหมายว่าในการรับชมรายการโทรทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์นั้นในชุมชนกลุ่มเป้าหมายสามารถรับชมโทรทัศน์ได้อย่างไร พบว่าผู้ชมโทรทัศน์ที่ให้ความเห็นว่าสัญญาณรับคลื่นโทรทัศน์ได้เพียงบางจุด จำนวน ๕๔๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗๓ และผู้ชมที่สามารถรับสัญญาณคลื่นโทรทัศน์ได้ทุกจุดในหมู่บ้านหรือชุมชน จำนวน ๒๐๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๗

ข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่าชุมชนอีกจำนวนเกือบครึ่งของพื้นที่สำรวจนั้นไม่สามารถรับคลื่นสัญญาณโทรทัศน์ได้อย่างชัดเจนหรือไม่มีสัญญาณคลื่นโทรทัศน์ผู้ชมเหล่านี้จึงขาดโอกาสในการรับข่าวสารข้อมูลที่สื่อสารจากโทรทัศน์

ตารางที่ x ความเห็นการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์มากน้อยอย่างไร

จากการศึกษาความเห็นเรื่องการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับชาติพันธุ์ว่ามีมากน้อยเพียงใด พบว่า ผู้บริโภคที่โทรทัศน์ที่เห็นว่าเรื่องราวที่สถานีโทรทัศน์นำเสนอข่าวนั้นมีน้อย จำนวน ๔๔๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๑ ซึ่งมากเป็นอันดับ ๑ ความเห็นของผู้ชมรายการโทรทัศน์ระบุว่าไม่เคยเห็นเลย มีจำนวน ๒๒๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๐ ขณะที่ผู้ชมโทรทัศน์จำนวนน้อยมีความเห็นว่ารายการโทรทัศน์มีมาก จำนวน ๗๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙

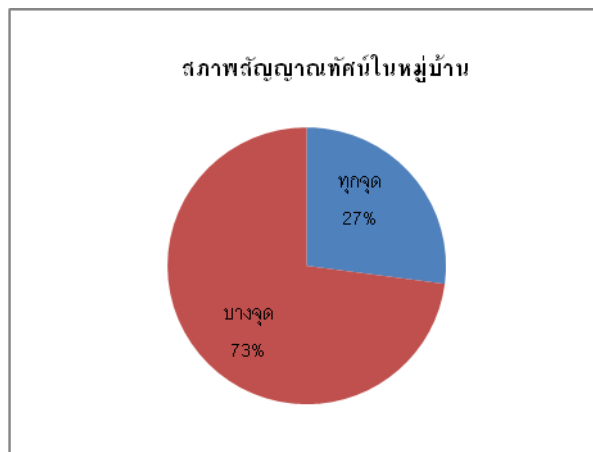

ตารางที่ x แสดงสภาพปัญหาในการรับชมรายการโทรทัศน์

จากการศึกษาสภาพปัญหาในการรับชมรายการจากสถานีโทรทัศน์ของกลุ่มเป้าหมายชาติพันธุ์ พบว่าผู้ชมโทรทัศน์พบปัญหาช่องรับชมมีน้อย จำนวน ๒๖๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๕ รองลงมาอันดับ ๒ เป็นปัญหาสัญญาณขาดๆหายๆ จำนวน ๒๖๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๕ ความเห็นของผู้ชมพบปัญหาคลื่นรบกวนขณะรับชมโทรทัศน์ จำนวน ๑๒๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗ เป็นอันดับ ๓ และอันดับ ๔ คือปัญหาภาพไม่ชัดในการรับชมโทรทัศน์ จำนวน ๙๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๓

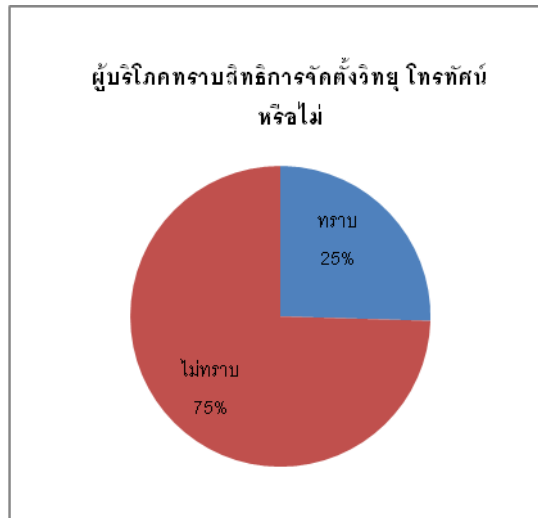
ตอนที่ ๔ แนวทางการกำกับดูแลและการมีส่วนร่วม

แนวทางในการกำกับดูแลและการมีส่วนร่วม ประกอบด้วยคำถาม (๑) ความเข้าใจเรื่องสิทธิของประชาชน/สิทธิผู้บริโภคด้านสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ได้แก่ รับทราบสิทธิในคลื่นความถี่วิทยุ-โทรทัศน์เป็นทรัพยากรของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ สิทธิการเข้าถึงสื่อวิทยุ โทรทัศน์ สิทธิเข้าถึงสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกับบุคคลอื่น สิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีต่างๆ สิทธิการได้รับเงินจากกองทุนสื่อต่างๆ เพื่อสื่อวิทยุและโทรทัศน์ สิทธิเสนอเนื้อหาในสื่อวิทยุ โทรทัศน์ สิทธิร้องเรียนกรณีผู้ละเมิด สิทธิการรวมกลุ่มเพื่อจัดตั้งองค์กรผู้บริโภคด้านสื่อ (๒) รู้จัก กสทช.หรือไม่ (๓) ความคาดหวังบทบาท กสทช.ต่อกลุ่มชาติพันธุ์ (๔) ช่องทางร้องเรียน ความต้องการผลิตสื่อชนเผ่า ความต้องการนำเสนอสื่อด้วยช่องทางต่างๆ เป็นต้น โทรทัศน์ เพื่อให้ง่ายต่อการศึกษาข้อมูลจึงเสนอเป็นในรูปแบบของกราฟ ซึ่งมีตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

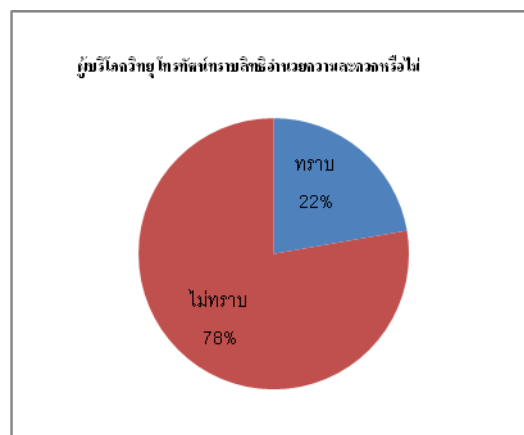
ตารางที่ x แสดงการรับทราบสิทธิของผู้บริโภควิทยุ-โทรทัศน์

จากการศึกษากลุ่มผู้บริโภคสื่อวิทยุ โทรทัศน์ เกี่ยวกับการรับทราบสิทธิในคลื่นความถี่วิทยุ และโทรทัศน์เป็นทรัพยากรของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือไม่ พบว่าผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ที่ตอบว่า ไม่ทราบสิทธิในคลื่นความถี่นี้เป็นทรัพยากรชาติเพื่อสาธารณะประโยชน์มีจำนวนมากถึง ๕๘๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗๓ ขณะที่กลุ่มผู้บริโภคทราบสิทธิในคลื่นความถี่วิทยุ-โทรทัศน์ จำนวน ๑๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗ เท่านั้น

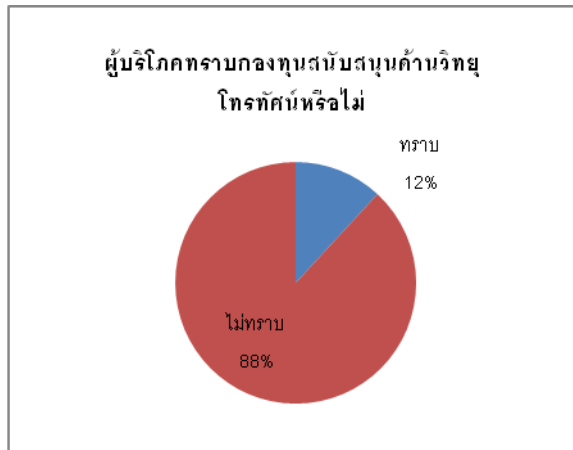
ตารางที่ x แสดงผู้บริโภครับทราบสิทธิการจกตั้งสถานีวิทยุและโทรทัศน์เพื่อประโยชน์ของสังคม

จากการศึกษาผู้บริโภครวมชาติพันธุ์ พบว่าผู้บริโภคที่ตอบว่าผู้บริโภครับทราบว่ามีมากเป็นอันดับ ๑ มีจำนวนมากถึง ๕๕๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗๕ ขณะที่ผู้บริโภคที่ตอบว่าไม่ทราบว่ามีสิทธิจกตั้งสถานีวิทยุและโทรทัศน์เพื่อประโยชน์ของสังคมมีสิทธิการจกตั้งสถานีวิทยุและโทรทัศน์เพื่อประโยชน์ของสังคมมีจำนวน ๑๙๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕ เท่านั้น

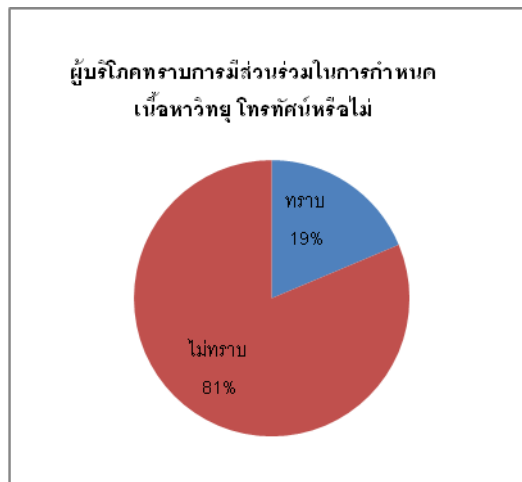
ตารางที่ x แสดงการรับรู้การเข้าถึงบริการสื่อวิทยุและโทรทัศน์อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกับบุคคลอื่น

จากการศึกษาความรู้การเข้าถึงบริการสื่อวิทยุและโทรทัศน์อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกับบุคคลอื่นหรือไม่ พบว่าผู้บริโภครวมชาติพันธุ์ส่วนใหญ่ตอบว่า ไม่ทราบสิทธิการเข้าถึงบริการสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ จำนวน ๖๑๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗๘ ขณะที่ผู้บริโภคน้อยได้ตอบว่า ทราบ ซึ่งมีจำนวน ๑๓๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๒ เท่านั้น

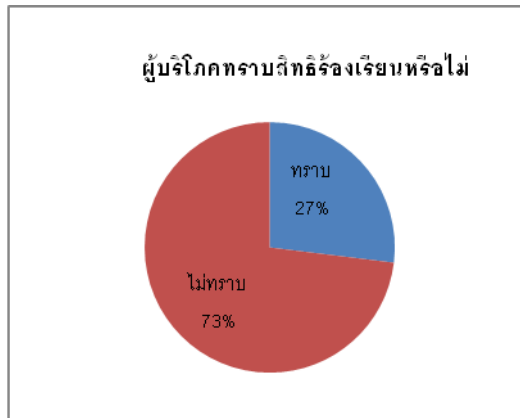
ตารางที่ x แสดงผู้บริโภครับทราบการเข้าถึงกองทุนสื่อ จาก กสทช. มากน้อยแค่ไหน

จากการศึกษาผู้บริโภครวมชาติพันธุ์รับทราบการเข้าถึงกองทุนสื่อจาก กสทช. ที่สนับสนุนผู้บริโภคสื่อหรือไม่ พบว่าผู้บริโภครวมชาติพันธุ์ส่วนใหญ่ตอบว่า ไม่ทราบ มีมากถึง ๖๖๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๘ ขณะที่ผู้บริโภคสื่อกลุ่มชาติพันธุ์ทราบว่า มีทุนสนับสนุนการพัฒนาของผู้บริโภคสื่อวิทยุโทรทัศน์มีเพียง ๘๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๒ เท่านั้น

ตารางที่ x แสดงผู้บริโภคสื่อกลุ่มชาติพันธุ์กับเนื้อหาสื่อ

จากการศึกษาผู้บริโภคสื่อกลุ่มชาติพันธุ์ว่าผู้บริโภครวมชาติพันธุ์มีสิทธิเสนอเนื้อหาในสื่อวิทยุและโทรทัศน์ว่าควรนำเสนอเนื้อหาอย่างไรหรือไม่ พบว่ากลุ่มผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์ตอบว่า ไม่ทราบ มากถึง ๖๑๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๑ ขณะที่ผู้ตอบว่า ทราบ เพียงแค่ ๑๔๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๙ เท่านั้น

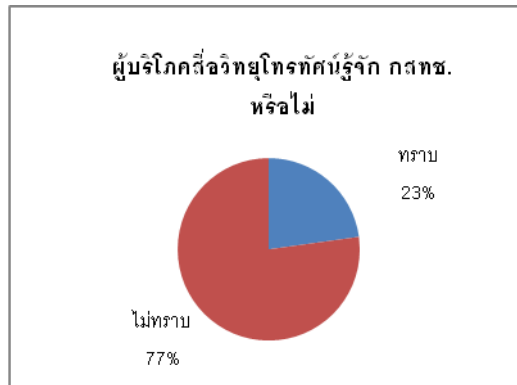
ตารางที่ x แสดงผู้บริโภคมียี่ห้อร้องเรียนสื่อที่สร้างความเสียหายต่อผู้บริโภค

จากการศึกษาผู้บริโภคมียี่ห้อร้องเรียนสื่อที่สร้างความเสียหายต่อผู้บริโภคหรือไม่ พบว่า ผู้บริโภคสื่อวิทยุและโทรทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์ส่วนใหญ่ตอบว่า ไม่ทราบ ซึ่งมี จำนวน ๕๔๘ ราย คิดเป็น ร้อยละ ๗๓ ขณะที่ผู้บริโภคสื่อวิทยุและโทรทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์ตอบว่า ทราบ มีเพียง ๒๐๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๗ เท่านั้น

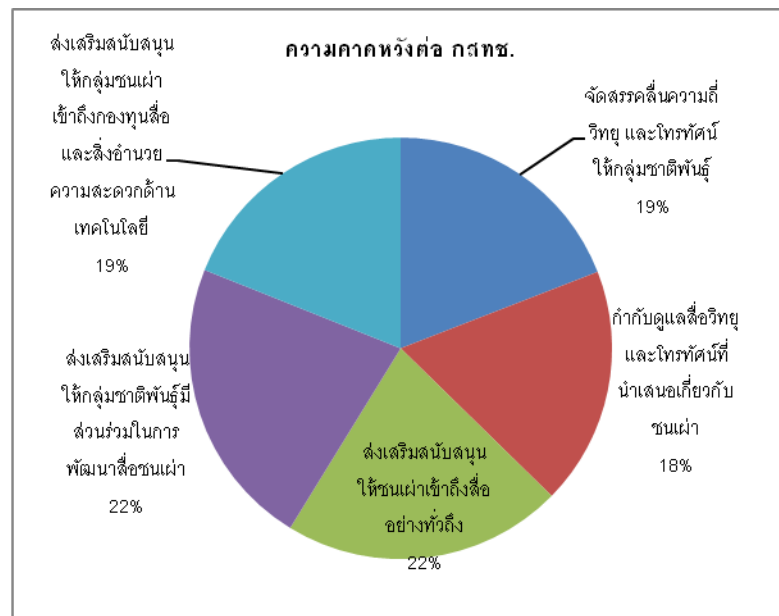
ตารางที่ x สิทธิการรวมกลุ่มของผู้บริโภค

จากการศึกษากลุ่มผู้บริโภควิทยุ-โทรทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อทราบว่าผู้บริโภคราบหรือไม่ว่าผู้บริโภคมียี่ห้อสิทธิการรวมกลุ่ม พบว่าผู้บริโภควิทยุและโทรทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ ส่วนใหญ่ตอบว่า ไม่ทราบ จำนวน ๖๓๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๕ ขณะที่ผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ทราบว่า ผู้บริโภคมียี่ห้อสิทธิในการรวมกลุ่มเพื่อสร้างข้อต่อรองที่เป็นธรรม มีเพียง ๑๑๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๕ เท่านั้น

ตารางที่ x แสดงผู้บริหารกลุ่มชาติพันธุ์จี้กงองค์กร กสทช.

จากการศึกษาถึงผู้บริหารกลุ่มชาติพันธุ์ จากกลุ่มตัวอย่าง ๗๕๐ ตัวอย่าง เพื่อทราบว่าผู้บริหารจี้กงองค์กรที่มีหน้าที่กำกับดูแลด้านสื่อกระจายเสียง โทรทัศน์ และโทรคมนาคม พบว่าผู้บริหารสื่อวิทยุและโทรทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์ที่ตอบว่า ไม่ทราบ จำนวน ๕๗๙ ราย ขณะที่ผู้บริหารกลุ่มชาติพันธุ์ตอบว่า ทราบมีเพียง ๑๗๑ รายเท่านั้น

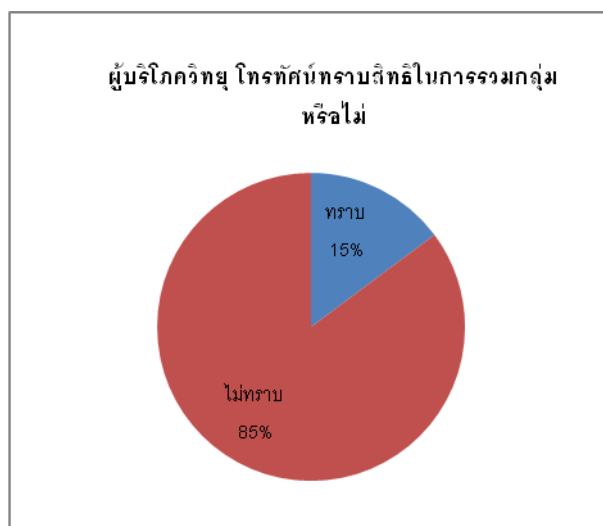

ตารางที่ x แสดงความคาดหวังกับบทบาทหน้าที่ของกสทช.ต่อผู้บริหารกลุ่มชาติพันธุ์

จากการศึกษาด้านความคาดหวังกับบทบาทหน้าที่ของ กสทช.ต่อผู้บริหารกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งมีทั้งหมด ๕ ด้าน ได้แก่ จัดสรรคลื่นความถี่วิทยุ และโทรทัศน์ให้กลุ่มชาติพันธุ์ , กำกับดูแลสื่อวิทยุและโทรทัศน์ที่นำเสนอเกี่ยวกับชนเผ่า , ส่งเสริมสนับสนุนให้ชนเผ่าเข้าถึงสื่ออย่างทั่วถึง, ส่งเสริมสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อชนเผ่า เช่น มีตัวชนเผ่าคณะกรรมการต่างๆ และ

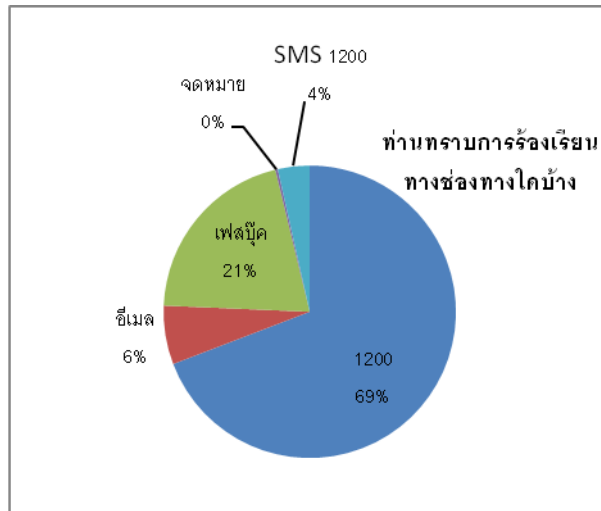
ส่งเสริมสนับสนุนให้กลุ่มชนเผ่าเข้าถึงกองทุนสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยี ใน การศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคสามารถมีความคาดหวังได้มากกว่า ๑ ความคาดหวัง

จากการศึกษาพบว่า ผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ส่งเสริมสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วม ในการพัฒนาสื่อชนเผ่า เช่น มีตัวชนเผ่าคณะกรรมการต่างๆ จำนวน ๔๒๓ ราย รองลงมาอันดับ ๒ ผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความคาดหวัง กสทช.ส่งเสริมสนับสนุนให้ชนเผ่าเข้าถึงสื่ออย่างทั่วถึง จำนวน ๔๐๘ ราย อันดับ ๓ ผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความคาดหวัง กสทช. จัดสรรคลื่นความถี่วิทยุ และโทรทัศน์ให้กลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๓๖๓ ราย อันดับ ๔ ผู้บริโภคสื่อวิทยุ โทรทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์มี ความคาดหวังต่อ กสทช.เรื่อง ส่งเสริมสนับสนุนให้กลุ่มชนเผ่าเข้าถึงกองทุนสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีให้ทั่วถึง จำนวน ๓๖๐ ราย และอันดับ ๕ ที่ผู้บริโภคสื่อวิทยุ โทรทัศน์กลุ่มชาติ พันธุ์มีความคาดหวังต่อ กสทช.เรื่อง กำกับดูแลสื่อวิทยุและโทรทัศน์ที่นำเสนอเกี่ยวกับชนเผ่า จำนวน ๓๔๖ ราย

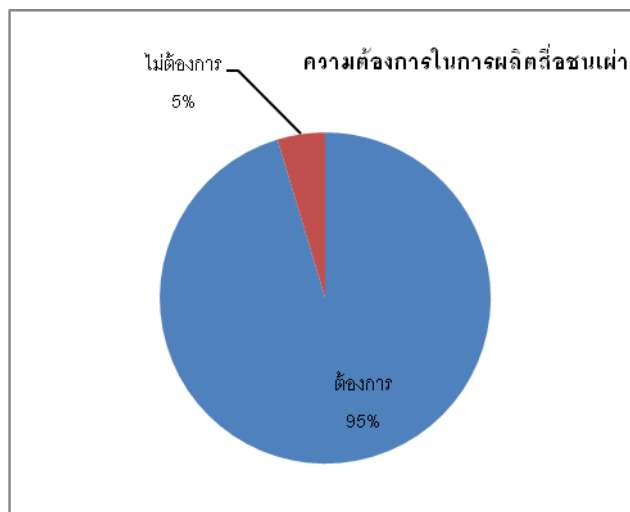
ตารางที่ x แสดงผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์ทราบช่องทางการเรียนหรือไม่

จากการศึกษากลุ่มเป้าหมายผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์ พบว่า กลุ่มชาติพันธุ์ ตอบว่า ไม่ทราบมีจำนวนมากมากที่สุดจำนวน ๔๗๖ ราย ขณะที่ผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์อีกกลุ่มหนึ่งตอบ ว่าไม่ทราบนั้นมีจำนวน ๒๗๔ ราย

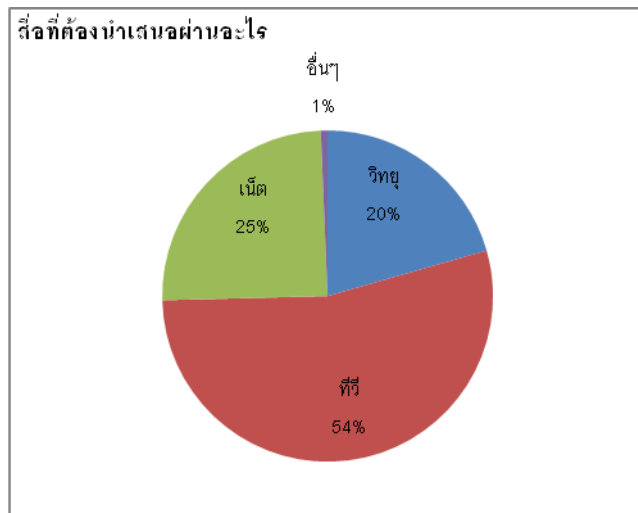
ตารางที่ x แสดงผู้บริโภครีโคโนโลยี-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์ที่ทราบหรือไม่ทราบช่องทางที่ร้องเรียน

จากการศึกษาผู้บริโภครีโคโนโลยี-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์ที่ทราบหรือไม่ทราบช่องทางที่ร้องเรียน ซึ่งมีอยู่ ๕ ช่องทาง ประกอบด้วย ร้องเรียนผ่านสายด่วน ๑๒๐๐ ,ร้องเรียนผ่านทางอีเมล , ร้องเรียนผ่านเฟซบุ๊ก, ร้องเรียนผ่านจดหมาย และร้องเรียนผ่านระบบ SMS ๑๒๐๐ พบว่า ผู้บริโภครีโคโนโลยี-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์ที่ทราบช่องทางร้องเรียนมากที่สุดเป็นอันดับ ๑ คือทางสายด่วน ๑๒๐๐ จำนวน ๒๕๖ ราย รองลงมาอันดับ ๒ ได้แก่ ร้องเรียนผ่านทางเฟซบุ๊ก จำนวน ๗๖ ราย อันดับ ๓ ร้องเรียนผ่าน ระบบ SMS ๑๒๐๐ จำนวน ๑๓ ราย และอันดับ ๔ ร้องเรียนผ่านจดหมาย จำนวน ๑ รายเท่านั้น

ตารางที่ x แสดงผู้บริโภครีโคโนโลยี-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์มีความต้องการผลิตเสื้อหรือไม่ต้องการ

จากการศึกษาผู้บริโภควิทยุ-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์มีความต้องการผลิตสื่อมากที่สุด จำนวน ๗๑๕ ราย ขณะที่ผู้บริโภควิทยุ-โทรทัศน์ กลุ่มชาติพันธุ์ไม่มีความต้องการผลิตสื่อมีเพียงจำนวน ๓๕ รายเท่านั้น

ตารางที่ x แสดงผู้บริโภควิทยุและโทรทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์กับความต้งการนำเสนอสื่อทางใดบ้าง

จากการศึกษาผู้บริโภควิทยุและโทรทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์กับความต้งการนำเสนอสื่อทางนำเสนอออทางโทรทัศน์มีมากที่สุดเป็นอันดับ ๑ ด้วยจำนวน ๕๗๐ ราย รองลงมาอันดับ ๒ ที่ผู้บริโภควิทยุและโทรทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์กับความต้งการนำเสนอสื่อทางอินเทอร์เน็ต จำนวน ๒๖๑ ราย อันดับ ๓ ผู้บริโภควิทยุและโทรทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์กับความต้งการนำเสนอสื่อทางวิทยุกระจายเสียง จำนวน ๒๑๗ ราย และอื่นๆ เช่น เฟสบุ๊ก อินตาแกรม เป็นต้น จำนวน ๗ ราย

สรุปการ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล พบว่ากลุ่มพ่อบ้านหรือผู้ชายที่มีอายุมากกว่า ๑๕ ปี เป็นกลุ่มที่ให้ข้อมูลมากที่สุด ขณะที่จำนวนผู้ให้ข้อมูลมากที่สุดคือเพศหญิง เมื่อนำมาแยกแยะอายุของผู้ชมที่วิทยุโทรทัศน์ทั้งหมดปรากฏว่าผู้บริโภครุ่นที่มีอายุระหว่าง ๑๐-๑๔ ปีเป็นกลุ่มที่มากที่สุด ส่วนผู้บริโภครุ่นเมื่อทำการศึกษแล้วพบว่าผู้บริโภครุ่นที่นับถือศาสนาพุทธมีจำนวนมากกว่าผู้บริโภครุ่นที่นับถือศาสนาอื่น ขณะที่ประชากรที่ทำการศึกษามี ๕ ชาติพันธุ์ ปรากฏว่าเผ่ากะเหรี่ยงหรือปกากะญอเป็นกลุ่มที่ให้ข้อมูลมากที่สุด นอกจาก ๕ กลุ่มชาติพันธุ์แล้วยังมีชาติพันธุ์อื่นๆ เช่น คนเมือง คนจีน ไทใหญ่ เมียน และอาข่ารวมอยู่ในกลุ่มตัวอย่างด้วย เพื่อทราบถึงอาชีพของผู้ให้ข้อมูลอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดถึงร้อยละ ๘๘ จากการศึกษาเรื่องเครื่องมือในการรับข้อมูลข่าวสารของผู้บริโภคกลุ่มชาติพันธุ์โทรทัศน์เป็นเครื่องมือการสื่อสารที่ได้รับความนิยมมากที่สุด เนื่องด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลความเจริญแต่จากการศึกษากลุ่มเป้าหมายที่มีกระแสไฟฟ้าใช้มากกว่า ซึ่งส่วนใหญ่มีกระแสไฟฟ้าใช้มากกว่า ๕ ปีทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่งที่เป็นนักเรียนนักศึกษาที่มาอาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่ที่เป็นตัวแปรทำให้ผลการศึกษาดังกล่าวออกมาตามนี้ อย่างไรก็ตามหมู่บ้านที่ไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้นั้นสามารถใช้พลังงานทดแทนอย่างเช่น ไฟฟ้าโซลาเซลล์เกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ มีเพียงหนึ่งรายที่ใช้เครื่องปั่นไฟ การสื่อสารในโลกออนไลน์อินเทอร์เน็ตมีความสำคัญมากที่จะเชื่อมต่อสัญญาณจากการศึกษาพบว่าสัดส่วนของการมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตใช้นั้นมีมากกว่ากันเล็กน้อย ซึ่งสัญญาณที่ได้รับบริการนอกจากโทรศัพท์มือถือส่วนตัวแล้วสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่บริการจากโรงเรียนเป็นบริการที่มากกว่าสถานที่อื่นๆ ขณะที่ระบบบริการคลื่นโทรศัพท์มือถือที่ได้มีผู้บริโภคใช้มากที่สุดคือระบบเอไอเอส ทรูมูฟ และดีแทค เรียงตามลำดับ จากปัญหาความห่างไกลจากความเจริญปัญหาการรับสัญญาณคลื่นด้วยวิธีการติดตั้งจานดาวเทียมเป็นที่นิยมมากที่สุดซึ่งหากไม่ติดตั้งจานดาวเทียมผู้บริโภครุ่นที่โทรทัศน์ไม่สามารถรับภาพและเสียงได้เลย แม้ว่ากลุ่มชาติพันธุ์เป็นกลุ่มที่มีฐานะยากจนแต่จากการศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่าร้อยละ ๖๒ รับชมโทรทัศน์ที่บ้านตนเอง รองลงมาที่โรงเรียน วัดและบ้านเพื่อน ร้านค้า

ตอนที่ ๓

บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาโครงการ “การเข้าถึงบริการการสื่อสารวิทยุ-โทรทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าในประเทศไทย” โดยการศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ จากการประชุมฝึกอบรมจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นหลัก จะต้องเพิ่มเติมอีกสัก ๗-๘ บรรทัด

ส่วนที่ ๑ การผลิตสื่อ

๑.๑ คู่มือเท่าทันสื่อภาษาชนเผ่า เอกสารเท่าทันสื่อภาษาชนเผ่า ๕ เผ่า เป็นภาษาชนเผ่า ได้แก่ ชนเผ่าปกากะญอหรือกะเหรี่ยง ชนเผ่าม้ง ชนเผ่าลาหู่ ชนเผ่าลีซู และชนเผ่าละเวื้อหรือลัวะ ใช้กระดาษขนาด A๕ พิมพ์ ๔ สี กระดาษอาร์ตมัน หน้าปก ขนาด ๒๕๐ GSM เนื้อหา ขนาด ๑๒๐ GSM จำนวน ๘,๐๐๐ เล่ม ข้อมูลและเนื้อหาได้คัดลอกมาจากเว็บไซต์ <http://www.nbtc.go.th> ของ กสทช. ทั้งนี้ได้คัดจากสาระที่เห็นว่ามีความประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายได้จริง

โดยที่คู่มือเท่าทันสื่อภาษาชนเผ่า มีเนื้อหาสาระ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจการสื่อสารสื่อมีบทบาทในสังคมอย่างไรบ้าง ทำไมเราถึงต้องรู้เท่าทันสื่อ หัวใจสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อคืออะไร สื่อประเภทใดบ้างที่สามารถร้องเรียนต่อสำนักงาน กสทช. วิธีการร้องเรียนมีขั้นตอนอย่างไร ร้องเรียนอย่างไรให้ครบองค์ประกอบ โฆษณาคืออะไร ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์คือใคร ผู้บริโภคมีสิทธิอะไรบ้างผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ มีสิทธิอะไรบ้างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๑ มีหลักการสำคัญเรื่องคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคประชาชนมีสิทธิในการสื่อสารเป็นสื่อเองหรือไม่ สิทธิการเข้าถึงสื่อคืออะไรผู้ที่มีข้อจำกัดด้านร่างกายจะเข้าถึงสื่อได้อย่างไร เราจะปรับตัวสู่ยุคดิจิทัลอย่างไร ทำไมต้องมีเครือข่ายผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ เครือข่ายผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์แสดงพลังได้อย่างไรบ้าง ช่องทางร้องเรียนตามช่องทางที่ต้องการเลือกประกอบด้วยอะไรบ้าง เป็นต้น

เชิงคุณภาพ เอกสารนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเท่าทันสื่อซึ่งจะถูกแจกจ่ายให้ผู้เข้าร่วมประชุมและแจกจ่ายให้ชนเผ่าปกากะญอที่สามารถอ่าน/เขียนภาษาปกากะญอได้ เอกสารทั้ง ๕ ชุด ได้นำมาจากบทความที่ กสทช.ทำการเผยแพร่ในเว็บไซต์ <http://www.nbtc.go.th> แล้วแปลออกมาเป็นภาษาชนเผ่า ๕ ภาษา ใช้อักษรตามที่ชนเผ่าแต่ละเผ่าใช้เขียนอ่าน ภาษาปกากะญอใช้อักษรลิวา ภาษาม้ง ภาษาลาหู่ และภาษาลีซูใช้อักษรโรมานซ์ ส่วนภาษาละเวื้อใช้อักษรภาษาไทยเขียนและอ่านเป็นภาษาละเวื้อ โดยเอกสารทั้ง ๕ เล่มนี้มีเนื้อหา ดังนี้ ความรู้ความเข้าใจการสื่อสาร สื่อมีบทบาทในสังคม ทำไมเราถึงต้องรู้เท่าทันสื่อ สื่อที่สามารถร้องเรียนต่อสำนักงาน กสทช. ขั้นตอนวิธีการร้องเรียน องค์ประกอบในการร้องเรียน ความหมายของการโฆษณา ผู้บริโภคสื่อวิทยุ โทรทัศน์เป็นใครบ้าง สิทธิของผู้บริโภคสื่อ มีสิทธิอะไรบ้าง การคุ้มครองสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของคน ผู้ที่มีข้อจำกัดด้านร่างกายจะเข้าถึงอย่างไร การปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัล

ความสำคัญของการมีเครือข่ายผู้บริโภคสื่อวิทยุโทรทัศน์ การแสดงพลังของเครือข่ายผู้บริโภคอย่างมีพลัง และช่องทางการร้องเรียน เป็นต้น ซึ่งเอกสารทั้งหมดนี้จะถูกแจกจ่ายไปยังกลุ่มเป้าหมายชนเผ่าต่างๆ

เชิงปริมาณ เอกสารตีพิมพ์ ใช้กระดาษขนาด A๕ พิมพ์ ๔ สี กระดาษอาร์ตมัน หน้าปกขนาด ๒๕๐ GSM เนื้อหา ขนาด ๑๒๐ GSM จำนวน ๘,๐๐๐ เล่ม

๑.๒ ผลิตภัณฑ์โครงการการเข้าถึงบริการการสื่อสารวิทยุ-โทรทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าในประเทศไทย

เชิงคุณภาพ เป็นเอกสารสำหรับเผยแพร่ให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการฯ รับทราบ ประกอบด้วยความเป็นมาของโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการ พื้นที่เป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย แผนงานและกิจกรรมการดำเนินงาน ข้อมูลผู้ดำเนินโครงการ ข้อมูลผู้สนับสนุนโครงการ เป็นต้น

เชิงปริมาณ แผ่นพับโครงการการเข้าถึงบริการการสื่อสารวิทยุ-โทรทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าในประเทศไทย ใช้กระดาษขนาด A๔ พิมพ์ ๔ สีกระดาษอาร์ตมัน ขนาด ๑๒๐ GSM จำนวน ๑,๐๐๐ แผ่น

หมายเหตุ: ใช้บส่วนต่างของหมวดที่ ๓ การรณรงค์เผยแพร่ (๓.๑ ผลิตภัณฑ์ภาษาชนเผ่า)

๑.๓ สารคดีเท่าพันสื่อ ๕ เรื่อง ๕ ภาษา ประกอบด้วย

๑) สารคดี “เดปอญ” สัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับสิ่งแวดล้อม คนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ ความยาว ๑๖.๓๐ นาที

เป็นสารคดีที่สร้างขึ้นมาเพื่อให้เห็นว่าคุณค่าภูมิปัญญาของชนเผ่าปกากะญอเกี่ยวกับการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติมีความสำคัญต่อการดำเนินวิถีชีวิตของชนเผ่าปกากะญออย่างไร สารคดีเดปอญนี้มีบทสัมภาษณ์และบทนำที่เป็นภาษาชนเผ่าปกากะญอหรือกะเหรี่ยงสกอร์ สารคดีเดปอญนี้จะกลับไปเผยแพร่ให้แก่เด็กนักเรียนตามโรงเรียนต่างๆ ชุมชนชนเผ่าปกากะญอ และเผยแพร่ลงในโซเชียลมีเดีย

๒) สารคดี “มั่ง” ภาพลักษณ์จำเลยสังคม ความยาว ๖.๕๘ นาที

เป็นสารคดีเชิงข่าวที่ถ่ายทำขึ้นมาเพื่อเป็นตัวแทนการสะท้อนปัญหาของพี่น้องชนเผ่ามั่งต่อภาพลักษณ์ที่สังคมมองพวกเขาว่าเป็นปัญหาสังคม เช่น การนำเสนอข่าวที่เหมารวมว่าชนเผ่ามั่งค้ายาบ้า หรือชนเผ่ามั่งทำลายป่าต้นน้ำ ใช้สารเคมีในการเกษตร ฯลฯ ภาพลักษณ์นี้ได้ตีตราให้ชนเผ่ามั่งเป็นจำเลยทางสังคมโดยปริยาย ขณะที่ความจริงแล้วผู้ที่กระทำความผิดในคดียาเสพติดมีทุกเผ่าพันธุ์ ดังนั้นพวกเขาเห็นการนำเสนอข่าวลักษณะเหมารวมเผ่ามั่งนั้นทำให้ได้รับผลกระทบถึงคนที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีนั้นๆ จึงเป็นปัญหาที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสมควรรับพิจารณาต่อสิ่งที่ผู้นำชนเผ่ามั่งได้

สะท้อนออกมา สารคดี มั่ง จำเลยสังคม มีการสัมภาษณ์ผู้นำชาวบ้านที่บ้านแม่สาใหม่ ต.โป่งแยง อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ และสัมภาษณ์ผู้นำเครือข่ายสิ่งแวดล้อมมั่ง บทสัมภาษณ์มีทั้งภาษามั่งและภาษาไทย สารคดีชุดนี้มุ่งหวังให้สังคมเห็นใจเข้าใจชนเผ่ามั่งมากขึ้น อีกทั้งจะได้เผยแพร่กลับไปสู่โรงเรียนและชุมชนชนเผ่ามั่งได้ตระหนักในเรื่องการรักษาสิทธิของชนเผ่าอีกทางหนึ่ง

๓) สารคดี “อีตามาหลัวะ” ความยาว ๖.๓๖ นาที

เป็นสารคดีพิธีบูชาเทพฯ ของชนเผ่าลีซู ซึ่งเป็นเทพศักดิ์สิทธิ์ที่คอยปกป้องรักษาสรรพสิ่ง สารคดี “อีตามาหลัวะ” ได้สัมภาษณ์ผู้นำชนเผ่าลีซูที่ประกอบพิธีกรรม “อีตามาหลัว” และสัมภาษณ์ผู้นำชนเผ่าที่ทำงานองค์กรเอกชนซึ่งเป็นมุมมองที่เชื่อมโยงกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและเกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางอาหารของชนเผ่าลีซู

๔) สารคดี “มอเหลเว” ความยาว ๕.๕๕ นาที

เป็นสารคดีเชิงข่าวที่เกี่ยวกับพิธีกรรมบูชาเทพฯ ของชนเผ่าลาหู่ โดยมีผู้นำที่เรียกว่า “โตโบ” เป็นผู้นำทางศาสนาประกอบพิธีกรรม “มอเหลเว” ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าที่ชนเผ่าลาหู่ได้จัดไว้สำหรับประกอบพิธีกรรมนี้โดยเฉพาะซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการเคารพต่อเทพฯ ที่ดูแลปกป้องรักษาคนและทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้นพื้นที่ประกอบพิธีกรรมมอเหลเวนั้นถือเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ชนเผ่าลาหู่ให้ความเคารพนับถือ สารคดีชุดนี้ได้สัมภาษณ์ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำทางความเชื่อ และผู้นำปกครองท้องถิ่นเป็นภาษาลาหู่และภาษาไทย ทั้งนี้มีอักษรภาษาไทยวิ่งกำกับเพื่อให้คนไทยสามารถรับชมสารคดีนี้ได้ โดยจะทำการผลิตเพื่อกลับมาเผยแพร่ให้แก่โรงเรียนและชุมชนที่ไม่ได้มีพิธีกรรม “มอเหลเว” แล้วได้ศึกษาเผยแพร่ให้แก่เยาวชนรุ่นหลังต่อไป

๕) สารคดีเชิงข่าว “ฟ้อนดาบ” ของชนเผ่าลเวีอะ ความยาว ๑๑.๔๖ นาที

นับว่าเป็นชนเผ่าที่มีประวัติศาสตร์ในดินแดนล้านนามายาวนานอีกชนเผ่าหนึ่งซึ่งจารีตประเพณีวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมายาวนาน อย่างไรก็ตามด้วยสังคมที่เปลี่ยนแปลงนี้ทำให้ชนเผ่าลเวีอะ จำนวนมากได้เปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ชนเผ่าของตนเองหนึ่งในนั้นคือการฟ้อนดาบนับวันจะหายากขึ้น สารคดีการฟ้อนดาบของชนเผ่าลเวีอะ นี้มีการสาธิตการรำดาบด้วยท่วงท่าต่างๆ ให้ทำการศึกษาเรียนรู้ เด็กเยาวชนที่มีความสนใจจะสืบทอดสามารถเรียนรู้จากสารคดีฟ้อนดาบได้ ซึ่งจะมีการผลิตซ้ำเพื่อกลับไปเผยแพร่ให้แก่เด็กเยาวชนชนเผ่าลเวีอะได้ศึกษาเรียนรู้สืบทอดต่อไป

๕.๑ ได้มีการบันทึกซ้ำ (Copy) จากสื่อสารคดีต้นฉบับ ๕ เรื่อง ๕ ภาษา (๕ ชุด จำนวน ๑๒๕ แผ่น) แจกจ่ายคืนให้แก่กลุ่มเป้าหมายโครงการฯ จำนวน ๒๕ กลุ่มเป้าหมาย เพื่อประกอบการศึกษาให้แก่กลุ่มเป้าหมายต่อไป

๕.๒ แจกจ่ายคู่มือผู้บริโภคนชนเผ่าที่จัดตีพิมพ์ออกมา ๕ ภาษา ทำการแจกจ่ายไปยังกลุ่มเป้าหมาย ๒๕ เป้าหมาย

ส่วนที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพองค์กรและเครือข่าย โดยการจัดประชุม ฝึกอบรม

๒.๑ ประชุมหรือฝึกอบรมระดับสถาบันการศึกษา จำนวน ๑๒ โรงเรียน ได้แก่

๑). โรงเรียนบ้านห้วยส้มป่อย หมู่ ๘ ต.ดอยแก้ว อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น ๕๔ คน

๒). โรงเรียนบ้านขุนแตะ หมู่ ๕ ต.ดอยแก้ว อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเข้าร่วมทั้งสิ้น ๔๘ คน

๓). โรงเรียนบ้านไทรงาม หมู่ ๑๐ ต.แม่ณาตัง อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเข้าร่วมทั้งสิ้น ๔๓ คน

๔). โรงเรียนบ้านแม่หงานหลวง หมู่ ๑ ต.ปางหินฝน อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเข้าร่วมทั้งสิ้น ๕๙ คน

๕). โรงเรียนบ้านแปะสามัคคี หมู่ ๗ ต.ปางหินฝน อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วม ทั้งสิ้น ๔๘ คน

๖). โรงเรียนบ้านหนองม่วง หมู่ ๔ ต.แม่ปางจาง อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเข้าร่วม ทั้งสิ้น ๕๓ คน

๗). โรงเรียนบ้านแม่ตะละ หมู่ ๖ ต.ยั้งเมิน อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเข้าร่วมทั้งสิ้น ๕๒ คน

๘). โรงเรียนบ้านขุนแม่หยอด หมู่ ๙ ต.แม่ณาจร อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเข้าร่วมทั้งสิ้น ๕๒ คน

๙). โรงเรียนบ้านห้วยกุ่ม หมู่ ๗ ต.ป่าโปง อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น ๖๔ คน

๑๐). โรงเรียนบ้านหนองเขี้ยว หมู่ ๑๒ ต.แม่ปางจาง อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเข้าร่วมทั้งสิ้น ๗๗ คน

๑๑). วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ หมู่ ๑๑ ต.บ้านกลาง อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๙ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเข้าร่วมทั้งสิ้น ๔๕ คน

๑๒). กลุ่มเยาวชนในเมืองเชียงใหม่ บ้านรวมใจ ต.สันพระเนตร อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๙ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเข้าร่วมทั้งสิ้น ๕๙ คน

๒.๒ ประชุมหรือฝึกอบรมระดับชุมชนทั้งสิ้น ๑๓ หมู่บ้าน ได้แก่

๑). บ้านขุนปอน-ห้วยวอก หมู่ ๓ ต.บ้านทับ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๖๔ คน

๒). บ้านแม่หางนหลวง หมู่ ๑ ต.ปางหินฝน อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๘๑ คน

๓). บ้านแม่ขุนวิน หมู่ ๑๖ ต.แม่วิน อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๕๒ คน

๔). บ้านหนองม่วง หมู่ ๔ ต.แม่ณาจาง อ.แม่ลำน้อย จ.แม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๖๕ คน

๕). บ้านห้วยอีค่าง หมู่ ๑ ต.แม่วิน อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๖๙ คน

๖). บ้านหนองเขียว หมู่ ๑๒ ต.เมืองนะ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๕๑ คน

๗). บ้านขุนแม่หยอด หมู่ ๙ ต.แม่ณาจร อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๔๓ คน

๘). บ้านแม่ตะละ หมู่ ๖ ต.แม่แดด อ.กัลยาณิวัฒนา จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๕๓ คน

๙). บ้านไทรงาม หมู่ ๑๐ ต.แม่ณาเต็ง อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๕๑ คน

๑๐). บ้านใหม่แม่ลานคำ หมู่ ๖ ต.สะเมิงใต้ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๕๖ คน

๑๑). บ้านป่าโปง หมู่ ๑ ต.ป่าโปง อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๔๘ คน

๑๒). บ้านแปะ หมู่ ๗ ต.ปางหินฝน อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๙ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๖๑ คน

๑๓). บ้านห้วยส้มป่อย หมู่ ๘ ต.ดอยแก้ว อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๔๒ คน

๓. ฝึกอบรมการเก็บข้อมูล (ตามแผนงาน ข้อ ๒. พัฒนาการเครือข่ายผู้บริโภคร ๒.๑ ฝึกอบรมเก็บข้อมูล) จากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นระดับสถาบันการศึกษาและระดับชุมชน ทั้งสิ้น ๒๕ กลุ่มเป้าหมาย ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๑๑๙ คน

๔. จัดประชุมวางแผนงานออกแบบสำรวจข้อมูลด้านวิทย์ เทคโนโลยี เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมออกแบบสอบถาม จำนวน ๗ คน ได้เชิญบุคคลภายนอกที่มีความรู้ด้านสื่อมาให้ความเห็น

ในการออกแบบสอบถาม ได้แก่ อาจารย์ปณณพร ไพบุลย์วัฒนกิจ อาจารย์คณะสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และคุณธภัทร์ มณีรัตน์ จากมูลนิธิชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อการศึกษาและสิ่งแวดล้อม นายบุญจันทร์ จันทร์หม้อ จากเครือข่ายกะเหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ได้มาให้ความเห็นและช่วยกันออกแบบสอบถามสำรวจผู้บริโภคลูกสื่อบริโภคและโทรทัศน์ ในการประชุมได้แบบสำรวจในการใช้สื่อวิทยุและโทรทัศน์ จำนวน ๑ ชุด เพื่อประกอบการจัดเวทีฝึกอบรมเก็บข้อมูลผู้บริโภคลูกสื่อบริโภคให้แก่นักศึกษาและผู้นำชุมชนทำการสำรวจจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่กลุ่มเป้าหมายต่อไป

๕. เวทีสรุปบทเรียนเครือข่ายผู้บริโภคลูกสื่อบริโภค หรือสมาชิกเครือข่ายผู้บริโภคลูกสื่อบริโภค เมื่อวันที่ ๙-๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมอูษาแพมิลี่ เชียงใหม่ ผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น ๗๖ คน

ผลที่ได้ทบทวนสรุปสภาพปัญหาของผู้บริโภคลูกสื่อบริโภค-โทรทัศน์ และโทรคมนาคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ได้ข้อเสนอการปฏิบัติรูปสื่อชนเผ่าพื้นเมืองยื่นต่อนายกรัฐมนตรี ได้เครือข่ายผู้บริโภคลูกสื่อบริโภค-โทรทัศน์และโทรคมนาคมกลุ่มชาติพันธุ์

๒.๓ สรุปปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

๑. การประสานงานกับผู้นำชุมชนเป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากพื้นที่เป้าหมายห่างไกลจากความเจริญการติดต่อด้วยทางรถยนต์นั้นต้องใช้เวลาในการเดินทางเข้าไปในหมู่บ้านต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ดังนั้นในการติดต่อประสานงานส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์ แต่พบปัญหาเรื่องสัญญาณคลื่นโทรศัพท์ซึ่งกว่าจะติดต่อได้ต้องใช้เวลา ต้องรอให้ผู้นำติดต่อกลับมา บางครั้งต้องอาศัยโดยการฝากบอกต่อๆ กัน วิธีการแก้ไขปัญหาคือ จะใช้โดยการติดต่ออย่างต่อเนื่องทั้งฝากข่าวกับบุคคล พยายามโทรศัพท์ติดตามอย่างต่อเนื่อง ฝากข้อความในมือถือ ฝากข้อความในเฟสบุ๊ค ฯลฯ

๒. การคมนาคมในฤดูฝนเป็นไปด้วยความยากลำบากเนื่องจากบางหมู่บ้านถนนเป็นดินเหนียวเมื่อฝนตกทำให้ดินอ่อนตัวลง และหนทางและ ฝนที่ตกติดต่อกันหลายวันไม่สามารถเข้าไปจัดประชุมทำให้ต้องเลื่อนการประชุมออกไปมีผลต่อแผนงานที่ได้กำหนดไว้

วิธีการแก้ไขปัญหาคือ ทำการเลื่อนเวลาประชุมออกไปและจำเป็นต้องเปลี่ยนพื้นที่เป้าหมายที่ถนนหนทางดีกว่าแทนพื้นที่เดิม ซึ่งต้องใช้เวลาในการติดต่อประสานงานกับพื้นที่ใหม่อีกรอบ การแก้ไขปัญหาคือวิธีการหนึ่งคือการนัดหมายชาวบ้านในฤดูฝนควรหลีกเลี่ยงหมู่บ้านที่เส้นทางคมนาคมลำบาก

๓. ความล่าช้าในการผลิตคู่มือเท่าทันสื่อ ๕ ภาษา เนื่องจากเป็นงานที่ต้องอาศัยผู้รู้จากคนภายนอกในการแปลเอกสารจากภาษาไทยไปเป็นภาษาชนเผ่า จำเป็นต้องว่าจ้างผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในภาษาชนเผ่าต่างๆ โดยที่ไม่ได้ทำสัญญาข้อตกลงระหว่างมูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์กับผู้แปล เมื่อถึงกำหนดส่งงานแปลปรากฏว่าผู้แปลไม่สามารถส่งงานตามที่ได้ตกลงกันไว้ทำให้ต้องเลื่อนออกไปอีก อีก

ทั้งขั้นตอนของการจัดรูปแบบเอกสารล้วนแต่ต้องใช้เวลา ในที่สุดไม่สามารถผลิตคู่มือเท่าทันสื่อภาษา
ชนเผ่า วิธีการแก้ไขปัญหาคือ ทางมูลนิธิฯ ได้ทำหนังสือเพื่อเลื่อนเวลากำหนดส่งรายงานการ
ดำเนินงานออกไปเป็นวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แทน

๔. แผนงานการดำเนินงานกับสัญญา ไม่สอดคล้องกัน ทำให้เสียเวลาในการทำความเข้าใจ กรณี
แผนกิจกรรมการฝึกอบรมจัดเก็บข้อมูลไม่ได้อยู่ในสัญญา ขณะที่ตามแผนงานจะต้องดำเนินงานเป็น
กิจกรรมไตรมาสที่ ๓ หรือกรณีการผลิตสื่อคู่มือเท่าทันสื่อ ๕ ภาษาและสื่อสารคดี ๕ ภาษา ไม่ได้
สอดคล้องกับแผนกิจกรรมที่ได้เสนอตามระยะเวลา วิธีการแก้ไขปัญหามีผลเสียเวลาค่อนข้างมาก

๕. ความล่าช้าในการโอนงบประมาณการดำเนินงานโครงการฯ ส่งผลให้ไม่สามารถจัด
กิจกรรมตามแผนได้ วิธีการแก้ไขปัญหาคือ ทำการสำรองค่าใช้จ่ายจากโครงการอื่น แต่ก็ไม่มากเพียง
พอที่จะทำกิจกรรมได้

๖. การดำเนินงานพบปัญหาเรื่องการประสานงานกับผู้นำยังมีอุปสรรค เนื่องจากพื้นที่
เป้าหมายห่างไกลจากความเจริญการติดต่อด้วยทางรถยนต์นั้นต้องใช้เวลาในการเดินทางเข้าไปใน
หมู่บ้านต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง บางพื้นที่ไม่มีสัญญาณโทรศัพท์ ฯลฯ เหล่านี้ล้วนแต่เป็น
อุปสรรคในการติดต่อประสานงานกันทั้งสิ้น

วิธีการแก้ไขปัญหาคือ ใช้วิธีโดยการติดต่ออย่างต่อเนื่องกับผู้นำชุมชนทั้งฝากข่าวกับบุคคล
พยายามโทรศัพท์ติดตามอย่างต่อเนื่อง ฝากข้อความในมือถือ ฝากข้อความในเฟสบุ๊ค ฯลฯ ทำทุก
วิถีทางที่จะได้รับการติดต่อกับกลุ่มเป้าหมายได้สื่อสารเข้าใจกันมากที่สุด

๗. กลุ่มเป้าหมายที่เข้าฝึกอบรมมีข้อจำกัดแตกต่างกันไปซึ่งแต่ละพื้นที่ไม่เหมือนกัน แต่มี
ลักษณะคล้ายคลึงกันในกลุ่มเป้าหมายที่ขึ้นกับวิถีชีวิต พอแยกออกได้ดังนี้

๘. กลุ่มเป้าหมายที่ระดับชุมชน หรือกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้นำชุมชน ยังพบว่าคนที่เข้าร่วม
กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่เป็นผู้ใหญ่ที่ไม่มีความรู้เรื่องการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร ในการคัดเลือก
เข้ามาเข้าฝึกอบรมนั้นเราไม่สามารถบังคับได้ว่าใครจะมาได้บ้าง เมื่อผู้นำได้จัดไว้ปรากฏว่าผู้นำส่วน
ใหญ่เป็นคนที่เป็นผู้ใหญ่ไม่มีความรู้เรื่องสังคมภายนอก เช่น ไม่มีความรู้เรื่องไอที พูดและฟังภาษาไทย
ได้ไม่ดีหรือไม่ได้เลย ทำให้การขับเคลื่อนงานด้านสื่อชนเผ่าเป็นไปได้ยาก แม้จะมีบุคคลจำนวนหนึ่งที่
สามารถมีความชำนาญในภาษาไทยบ้างแต่นับว่ายังมีน้อยเกินไป กลุ่มเป้าหมายที่เราคาดหวังคือกลุ่ม
เยาวชนพบว่าเยาวชนส่วนใหญ่ได้ไปใช้ชีวิตในเมือง เช่น ไปศึกษาเล่าเรียน ประกอบอาชีพในเมือง
เป็นต้น ทำให้เยาวชนเหลือน้อยในหมู่บ้าน

ปัจจัยอีกประการหนึ่งพบว่าบางหมู่บ้านอยู่ในระหว่างการก่อสร้างถนน ทำให้ชาวบ้านที่อยู่ใน
แรงงานต้องไปเป็นแรงงานรับจ้างให้กับผู้รับเหมารสร้างถนนเข้าหมู่บ้าน ซึ่งเป็นอุปสรรคสำหรับนัก
กิจกรรมเป็นอย่างมากแม้กระทั่งเวทีประชาคมหมู่บ้านที่จะต้องมาเสนอโครงการของเทศบาลตำบลซึ่ง

เป็นโครงการที่มีผลต่อชาวบ้านโดยตรงปรากฏว่ามีผู้เข้าร่วมเวทีประชาคมเพียงบางตาเนื่องจากคนส่วนใหญ่ออกไปรับจ้างแรงงานสร้างถนนเพื่อเป็นรายได้ในครัวเรือนนั่นเอง

วิธีแก้ไขปัญหา

๑) พยายามกำชับให้ผู้นำหมู่บ้านช่วยจัดคนที่เข้าประชุมเน้นกลุ่มคนที่มีความคล่องตัวมีความรู้สังคมภายนอกหรือเป็นผู้นำระดับหนึ่ง เป็นไปได้คือผู้นำหมู่บ้านที่กำลังมีพลังในการทำงาน แต่กระนั้นในสภาพความเป็นจริงเราไม่สามารถบังคับคนเข้าร่วมประชุมตามที่เราต้องการได้ทั้งหมด

๒) ที่ผ่านมามีคณะกรรมการฯ ได้เสนอต่อ กทปส.คือขอเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายจากชุมชนเป็นกลุ่มเยาวชนที่ลงมาศึกษาอยู่ในเมือง ได้แก่ ศึกษาตามสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั้งนี้คาดว่ากลุ่มเยาวชนเหล่านี้เป็นผู้ที่อยู่ในวัยฝ่าวัยเรียนรู้มีความชำนาญในการเข้าถึงสื่อโซเชียลมีเดีย คุณลักษณะเช่นนี้น่าจะเป็นกลุ่มที่ต่อยอดหรือขับเคลื่อนงานสื่อชนเผ่าในอนาคตได้มากกว่าผู้นำในระดับหมู่บ้าน ทั้งนี้จะขอเสนอโยกแผนงานกิจกรรมที่ ๑.๒ มากจัดกิจกรรมกับเยาวชนในเมืองจำนวน ๒ ครั้ง ซึ่งได้รับการอนุมัติเห็นชอบดำเนินงานกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียน นักศึกษาที่มาศึกษาอยู่ในเมืองเชียงใหม่ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ และกลุ่มเยาวชนในเมืองเชียงใหม่ ตามการประสานงานผ่านอีเมล ในหัวข้อ “แจ้งผลการอนุมัติเปลี่ยนแปลงกลุ่มเป้าหมายและรายละเอียดส่งมอบงานที่ ๔ -๕ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๙”

๙. กลุ่มเป้าหมายระดับสถาบันการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมและชั้นมัธยมต้น นักเรียนมักจากจะเลิกตามระดับการศึกษาแล้ว พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความกล้าในการแสดงออก เด็กนักเรียนมีความขี้อาย ถามไม่ยอมตอบกว่าที่จะได้ข้อมูลจากเด็กต้องใช้เวลานานทำให้เสียเวลาพอสมควร อีกประการหนึ่งเด็กนักเรียนขาดทักษะในการเขียน เด็กบางคนไม่สามารถเขียนความเห็นของตนเองได้

วิธีแก้ไขปัญหา ให้ครูช่วยเป็นที่เลี้ยงในการฝึกอบรมเพื่อความคุ้นชินและถือว่าเป็นความร่วมมือกันระหว่างโครงการฯกับสถาบันการศึกษา วิธีการนี้ทำให้เด็กนักเรียนให้ความสนใจมากขึ้นเนื่องจากมีครูร่วมกำกับกิจกรรมทำให้เด็กนักเรียนรู้สึกเกรงกลัวหากไม่ใส่ใจร่วมกิจกรรม

๑๐. ปัญหาด้านกิจกรรมในพื้นที่ของกลุ่มเป้าหมายตรงกับวันฝึกอบรมฯ จากการดำเนินกิจกรรมพบว่ากลุ่มเป้าหมายมีหลากหลายเผ่าและหลายพื้นที่ซึ่งมีความแตกต่างกันในเรื่องของวัฒนธรรม เช่น ช่วงจัดฝึกอบรมตรงกับปีใหม่ของชนเผ่าลีซู ทำให้ชนเผ่าลีซูไม่สามารถเข้าร่วมฝึกอบรมซึ่งได้มีแผนจัดการล่วงหน้าไปแล้วเช่น การเข้าสถานที่จัดงานได้มีการจับจองล่วงหน้าหลายเดือนทำให้ไม่สามารถเลื่อนการฝึกอบรมออกไปได้ เช่นเดียวกันบางหมู่บ้านมีกิจกรรมระดับอำเภอที่ผู้นำจะต้องเข้าร่วมกรณีงานมหกรรมสโตเบอร์อำเภอสะเมิง หรือบ้านขุนวินตรงกับวันพิธีมัดมือหรือผูกข้อมือ เป็นต้น ปัญหากรณีโรงเรียนต่างจังหวัดจะขออนุญาตจากจังหวัดใช้เวลาพิจารณานานซึ่งเป็นการยุ่งยากสำหรับ

ผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องรับผิดชอบนักเรียนของตนเองทำให้เรียนกลุ่มนี้ไม่ได้มาร่วมการฝึกอบรมเก็บข้อมูลด้วย

วิธีแก้ไขปัญหา

๑) ผู้ดำเนินโครงการฯ จำเป็นต้องประสานงานเพื่อลงพื้นที่ฝึกอบรมให้แก่แกนนำที่จะทำการเก็บข้อมูลซึ่งกลุ่มหนึ่งมีประมาณ ๕ คนให้กลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจกับแบบสอบถามเพื่อที่แกนนำเหล่านั้นไปเก็บข้อมูลได้ตรงกับแบบสอบถามแลนำมาเก็บรวบรวมเพื่อนำไปสรุปต่อไป

๑๑. การออกแบบสอบถามตอนเป็นคำถามที่ซ้ำซ้อนทำให้ยากต่อการนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการง่ายๆ ต้องใช้คำนวณด้วยสถิติทำให้ต้องออกแบบเครื่องมือในการแจกแจงทำให้ใช้เวลามาก

วิธีการแก้ปัญหา

๑) ในการออกแบบสอบถามให้นำไปใช้เครื่องมือแบบง่ายต่อผู้ทำการเก็บข้อมูลและผู้ให้ข้อมูล คำถามไม่ซับซ้อน

๑๒. ผู้ทำการศึกษาวิจัยไม่ถนัดเรื่องเรื่องวิชาการ เช่น การเขียนรายงานอิงวิชาการทำให้ยากต่อการนำเสนอหากจะต้องทำการศึกษางานพัฒนาต่อจำเป็นต้องมีทีมงานที่เป็นฝ่ายวิชาการหรือมีความชำนาญด้านงานวิชาการร่วม เว้นแต่รายงานที่นำเสนอไม่ต้องเป็นการมากอาจจะไม่จำเป็น

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

บรรณานุกรม

สภาชนเผ่าพื้นเมือง คู่มือปฏิบัติการ สำหรับคนทำสื่อชนเผ่าพื้นเมือง , 2558
100 เรื่องน่ารู้ ผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ กสทช.

Herzog (1944) Schramn (1954) Blumler and Brown (1972) Katz, Gurevitch and Hass
(1973) Blumber (1979) Severin and Tankard (1997) อ่างใน (วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์, 2553)

<https://th.wikipedia.org/wiki>

http://chm-thai.onep.go.th/chm/mountain/detail/hilltri_01.html

<http://www.sawadee.co.th/thailand/hilltribes/karen.html>

<http://www.naiboran.com/article/article13.php>

<https://www.youtube.com/>

<https://th.wikipedia.org/wiki>

<http://www.sawadee.co.th/thailand/hilltribes/hmong.html>

<http://imnvoices.com/2016/06/16/11->

<http://www.hilltribe.org/thai/lisu/>

<http://www.sawadee.co.th/thailand/hilltribes/lahu.html>

http://chm-thai.onep.go.th/chm/mountain/detail/hilltri_01.html

<https://btfp.nbtc.go.th/about>

[ชื่อโครงการ]

ภาคผนวก ก

[ชื่อภาคผนวก]

[เลขที่สัญญารับทุน]

แบบ กทปส. ME-003

[ชื่อโครงการ]

(เนื้อหาภาคผนวก ก)

[เลขที่สัญญารับทุน]

[หน้า]

แบบ กทปส. ME-003

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ - นามสกุล นายไวยิ่ง ทองปือ อายุ ๔๘ ปี

สถานที่ทำงาน

มูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ ๔๕๕ หมู่ ๖ ต.สันทรายน้อย อ.สันทราย จ.เชียงใหม่

ตำแหน่งในโครงการ

หัวหน้าโครงการ

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ปริญญาตรี เทคโนโลยีการเกษตรบัณฑิต ภาควิชาผลิตภัณฑ์การเกษตร สาขาพืชศาสตร์ (ไม้ผล) สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ผลงานที่ผ่านมา

ประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา

- เจ้าหน้าที่สมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย ตั้งแต่ปี ๒๕๓๕-๒๕๔๕ โดยรับผิดชอบงานในตำแหน่ง ต่างๆ ดังต่อไปนี้
- เจ้าหน้าที่ภาคสนามบ้านหนองมณฑา บ้านขุนวิน และบ้านห้วยหอย ต.แม่วิน อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ (๒๕๓๕-๒๕๔๐)
- ผู้ประสานงานโครงการกลุ่มอนุรักษ์อนุรักษ์บนพื้นที่สูงอำเภอจอมทอง ระหว่างปี ๒๕๔๐-๒๕๔๓
- ผู้ประสานงานโครงการศูนย์เยาวชนชาวเขาในเมือง ระหว่างปี ๒๕๔๓-๒๕๔๔
- ผู้ประสานงานโครงการการศึกษาและวัฒนธรรมสำหรับเยาวชนชาวไทยภูเขา ระหว่างปี ๒๕๔๔-๒๕๔๕
- ผู้ประสานงานกลุ่มอนุรักษ์บนพื้นที่สูงอำเภอจอมทอง (วาระที่ ๒)
- ผู้ประสานงานเครือข่ายกะเหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม
- ที่ปรึกษากลุ่มอนุรักษ์บนพื้นที่สูงอำเภอจอมทอง
- ที่ปรึกษาสภาแอมมือเจคี(องค์กรภาคประชาชนในพื้นที่อำเภอภักดีพัฒนา พื้นที่เขตวัฒนธรรมตามมติ ครม.๓ มิถุนายน ๒๕๕๓

บทบาทหน้าที่ปัจจุบัน

๑. ประธานมูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์
๒. ที่ปรึกษาเครือข่ายกะเหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม
๓. เลขานุการมูลนิธิพัฒนาทรัพยากรมือเสือ

ประสบการณ์

- เจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๓๕-ปัจจุบัน
- ผู้ทรงคุณวุฒิสภาตำบลดอยแก้ว (พ.ศ. ๒๕๓๘-๒๕๓๙)
- สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลดอยแก้ว (พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๔๒)
- กรรมการศูนย์ประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชนชาวไทยภูเขา (ศอช.)
- กรรมการองค์กร Indigenous Knowledge and peoples (IKAP)
- สมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ชุดที่ ๒
- คณะทำงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- คณะทำงานด้านการยุติธรรม สิทธิมนุษยชนและธรรมาภิบาล
- ประธานกรรมการมูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์
- คณะอนุกรรมการติดตามผลการปฏิบัติงานและการใช้กฎหมาย (ด้านการตรวจสอบและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน และแม่ฮ่องสอน
- คณะกรรมการอำนวยการบูรณาการเพื่อฟื้นฟูวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยงระดับจังหวัด
- ผู้ช่วยนักวิจัย ศูนย์ศึกษาชาติพันธุ์และการพัฒนา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- อาจารย์พิเศษ วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ผลงานและบทบาทหน้าที่ที่ผ่านมา

งานด้านสิ่งแวดล้อม

สนับสนุนให้ชนเผ่ากะเหรี่ยงได้ทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำประเพณี พิธีกรรมของชนเผ่ามาฟื้นฟูเพื่อการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติตามประเพณีวัฒนธรรมของชนเผ่ากะเหรี่ยง เช่น อนุรักษ์ทรัพยากรตามจารีตประเพณีประกอบพิธีเดบอถู่, ไร่พื้นพิธีกรรมหล่อป่า (คืนป่าให้เจ้าป่าเจ้าเขา), พิธีหล่อเหมโต (พิธีเกี่ยวกับเลี้ยงผีไฟ หรือผีแนวกันไฟ), พิธีหล่อที (อนุรักษ์สัตว์น้ำ), การทำแผนที่โมเดล, การทำแนวกันไฟป้องกันไฟป่าในหน้าแล้ง, การจัดทำกฎระเบียบในการจัดการทรัพยากรของชุมชนต่างๆ เป็นต้น ผลัดดันพระราชบัญญัติป่าชุมชนฉบับประชาชน ผลัดดันสิทธิการจัดการที่ดินแนวทางโฉนดชุมชน

งานสิทธิมนุษยชน

เผ่าดูแลการละเมิดสิทธิชนเผ่า การคุกคามจากภาครัฐอย่างไม่เป็นธรรมต่อชนเผ่าที่ไม่เป็น
ธรรม เช่น จากการเมืองคดีต่อชนเผ่า , การจับกุมคดีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม,ต่อต้านการค้ามนุษย์
ต่อต้านการเหยียดหยามต่างวัฒนธรรม, เรียกร้องความเสมอภาคของคน, สิทธิของคนอยู่กับป่า, สิทธิ
การจัดการทรัพยากรธรรมชาติตามองค์ความรู้ภูมิปัญญาชาติพันธุ์ เป็นต้น

งานการศึกษาและวัฒนธรรม

สนับสนุนชนเผ่าปกากะญอได้มีโอกาสทางการศึกษา รื้อฟื้นองค์ความรู้วัฒนธรรมของชน
เผ่า ให้เด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้ในสถาบันการศึกษาออกแบบหลักสูตรท้องถิ่น หลักสูตรภาษา
ชนเผ่า อนุรักษ์ฟื้นฟูประเพณีและวัฒนธรรมชนเผ่ากะเหรี่ยง ใช้ฐานวัฒนธรรมชนเผ่ากะเหรี่ยงมา
จัดการทรัพยากรธรรมชาติ เช่น สนับสนุนองค์กรเครือข่ายดูแลทรัพยากรธรรมชาติ (รายละเอียดใน
หัวข้อ สิ่งแวดล้อม)

งานด้านการพัฒนาองค์กรเครือข่ายชนเผ่า

จัดกระบวนการให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างชุมชน ต่างชุมชนแต่ละระดับ พัฒนาแกนนำกลุ่ม
ต่างๆ เช่น แกนนำเยาวชน แกนนำผู้หญิง แกนนำด้านสิ่งแวดล้อม แกนนำด้านวัฒนธรรม ด้าน
การศึกษา พัฒนาแกนนำให้เรียนรู้ความรู้ใหม่ๆ การจัดการองค์กรเครือข่ายให้เกิดการพึ่งพาตนเอง
เป็นต้น

งานส่งเสริมอาชีพ

ส่งเสริมกิจกรรมผลิตเกษตรยั่งยืน, การผลิตที่พึ่งพาตนเอง, เกษตรกรรมปลอดสารเคมี,
เกษตรผสมผสาน, กองทุนข้าว, ศีรษะระบบการผลิตข้าวไร่หมุนเวียน (ซี), สนับสนุนกลุ่มเลี้ยงสัตว์
เช่น กลุ่มเลี้ยงโค เป็นต้น

ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

- เผ่าระวังติดตามการละเมิดสิทธิในกลุ่มชาติพันธุ์
- ภาษา
 - พูดและเขียนอักษรโรหม่า ภาษากะเหรี่ยงสกอร์

ชื่อ - นามสกุล นายนवल ศิริรัชสกุล อายุ ๓๗ ปี

สถานที่ทำงาน ๒๕๒ หมู่ ๒ ตำบลสันทรายน้อย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๑๐

ตำแหน่งในโครงการ ผู้ประสานงานโครงการ

วุฒิการศึกษา คบ. (การศึกษานอกระบบ)

ประวัติการทำงาน

๑. ปี ๒๕๔๗ - ปัจจุบัน เครือข่ายกะเหรียงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

๑. การติดต่อประสานงาน

๒. การทำงานในพื้นที่ชนเผ่า

๓. ภาษาพูดชนเผ่า

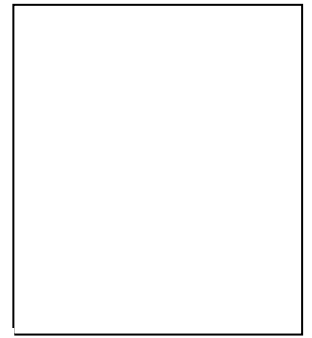
ผลงานที่ผ่านมา

๑. การดำเนินการส่งเสริมมงคลและช่วยเหลืองานด้านวัฒนธรรมในชุมชนบนพื้นที่สูง

๒. การจัดการสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูงและพื้นที่เขตวัฒนธรรมพิเศษ

๓. การสนับสนุนและช่วยเหลือสิทธิต่างๆในชุมชนชาติพันธุ์

ชื่อ - นามสกุล นางอำไพ ไชยเดช อายุ ๓๘ ปี

สถานที่ทำงาน สมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย (IMPECT)

ตำแหน่งในโครงการ เจ้าหน้าที่บัญชี/การเงิน

วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ

ประวัติการทำงาน

๑. บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล คอมเมอร์เชียล เจ้าหน้าที่บัญชี
๒. เครือข่ายกะเหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม (KNCE) เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
๓. มูลนิธิภูมิปัญญาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (IKAP) เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
๔. สมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย (IMPECT) เจ้าหน้าที่บัญชี

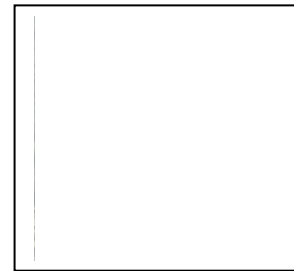
ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

๑. ด้านการเงิน การบัญชี
๒. การประสานงานและการจัดการ

ผลงานที่ผ่านมา

ไม่มี

ชื่อ - นามสกุล นางสาวอุดมพร ใฝ่ฝากมานะ อายุ ๓๒ ปี

สถานที่ทำงาน มูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ ๔๕๕/๓๔ หมู่ ๖ ตำบลสันทรายน้อย อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๑๐

ตำแหน่งในโครงการ เจ้าหน้าที่บัญชี

วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี สาขาการจัดการทั่วไป คณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

๑. เจ้าหน้าที่ธุรการมูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์
๒. เจ้าหน้าที่บัญชีโครงการแม่น้ำของเราแม่น้ำเพื่อชีวิต

ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

พูด-เขียนภาษาอังกฤษได้

พูด-เขียนภาษากะเหรี่ยงได้

ผลงานที่ผ่านมา

ไม่มี

กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ
(สำนักงาน กสทช.)